

**ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI**

**CADRUL DE MANAGEMENT DE
MEDIU ȘI SOCIAL (CMMS)**

**PENTRU
PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE,
INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”**

SEPTEMBRIE 2023

CUPRINS

REZUMAT	7
1. Introducere.....	13
1.1 Context	13
1.2 Principalele obiective ale CMMS	15
1.3 Descrierea și obiectivele proiectului	16
1.4 Investiții asociate	19
1.5 Activarea componentei CRSU.....	20
2. Bilanțul socioeconomic și de mediu (situația de referință)	22
2.1 Contextul socioeconomic din zona țintă	22
2.2 Bilanțul de mediu	28
3. Cadrul legislativ și normativ național	30
3.1 Social.....	30
3.2 Mediu.....	31
3.3 Îndrumări privind activitățile legate de COVID-19.....	32
4. Cadrul de mediu și social al băncii mondiale	34
5. Potențiale riscuri și impacturi de M&S și măsuri de atenuare a acestora	40
5.1 Social.....	40
5.2 Prevenirea poluării mediului, eficiența utilizării resurselor în clădiri publice; protecția sănătății și siguranței comunității	57
5.3 Riscuri și impacturi negative de mediu - faza de construcție/faza de exploatare:	63
6. Răspunderea Instituțională Generală.....	64
6.1 Răspunderea instituțională generală	64
6.2 Elaborarea PMMS-urilor	65
6.3 Încadrare, monitorizare, supraveghere și raportare	66
7. Consultări Publice și Implicarea Cetățenilor	69
7.1 Implicarea părților interesate	69
7.2 Mecanismul de soluționare a sesizărilor (MSS)	69
7.3 Consultare publică	72
8. Măsuri standard de atenuare și gestionare A riscurilor asociate COVID-19	74
9. Anexe	75
9.1 Cadrul național legislativ.....	75
9.2 Listă de verificare pentru încadrare în funcție de aspectele sociale și de mediu	77
9.3 Listă de verificare aferentă planului de management al aspectelor sociale și de mediu (PMMS) pentru activitățile de construcții și reabilitare	79
9.4 Planul de management al aspectelor sociale și de mediu	85
9.5 Plan de monitorizare pe aspecte sociale și de mediu.....	89

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.6	Îndrumări privind aspectele de mediu pentru contracte de lucrări civile	90
9.7	Cerințe și măsuri la manipularea azbestului	91
9.8	Consultări publice	93
9.10	Considerații privind COVID-19 în proiectele de construcții/lucrări civile	97
9.11	Procedura de gestionare a patrimoniului material-cultural - proceduri de protecție și acțiune în cazul descoperirilor.....	99
9.12	Formular de sesizare	100
9.13	Lista de bunuri, servicii, servicii fără consultanță, lucrări și alte cheltuieli eligibile	101
9.14	Listă școli cuprinse în lotul 1	102

ABREVIERI

AM	Autorizație de mediu
BM	Banca Mondială
CE	Comisia Europeană
CMMS	Cadrul de management de mediu și social
CRSU	Componenta de răspuns la situații de urgență
CS	Caiet de sarcini
EIM	Evaluarea impactului asupra mediului
EISM	Evaluarea impactului social și asupra mediului
EM	Evaluare de mediu
HG	Hotărâre de Guvern
IA	Investiții asociate
JO	Jurnalul Oficial al României
MC	Ministerul Culturii
ME	Ministerul Educației
MCA	Materiale care conțin azbest
MOP	Manual operațional al proiectului
MISU	Manual de intervenție în situații de urgență
MSS	Mecanismul de soluționare a sesizărilor
M&S	Mediu și social
MSS	Mediu, Sănătate și Siguranță
OG	Ordonanță a guvernului
OUG	Ordonanță de urgență a guvernului
PAP	Persoane afectate de proiect
PAU	Plan de acțiune de urgență
PIAI	Plan de implicare a actorilor interesați
PGD	Plan de gestionare a deșeurilor
PMM	Plan de management de mediu
PMMS	Plan de management de mediu și social
PO	Politică operațională
PMM	Procedura de management al muncii

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

PSSIS	Proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile”
SSS	Serviciu de soluționare a sesizărilor
UE	Uniunea Europeană
UMP	Unitatea de management al proiectului
VBG	Violența bazată pe gen

Lista figurilor/tabelelor

Tabelul 1 Distribuția teritorială a sărăciei la nivel regional și județean	23
Tabelul 2 Ponderea elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională la absolvirea clasei a VIII-a, 2017 și 2018, pe județe și sexe (%)	28
Table 3 Potențiale riscuri care pot genera impacturi sociale negative în faza de implementare	55
Tabelul 4 Riscuri potențialele care pot determina impacturi negative asupra mediului în faza de implementare	62
Tabelul 5 Listă cu legislația românească relevantă pentru proiect.....	75

REZUMAT

Introducere

Proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile” răspunde problemelor de dezvoltare asociate lipsei siguranței, incluziunii și sustenabilității infrastructurii școlare. Proiectul este implementat de Ministerul Educației și finanțat de Banca Mondială.

În condițiile în care o mare parte a clădirilor școlare nu corespund normelor elementare de salubritate și de siguranță și, în cazul unui cutremur, prezintă riscuri serioase de pierdere de vieți omenești, în contextul pandemiei de COVID-19 și al încălzirii globale, este nevoie urgent de investiții în îmbunătățirea calității și siguranței infrastructurii școlare din România.

Criza COVID-19 a evidențiat la rândul său importanța instalațiilor de apă, încălzire, salubritate și canalizare, a infrastructurii IT și a flexibilității spațiale în școli (și anume, mobilier modular, săli de clasă temporare). Dotările școlii și accesul la utilități adecvate protejează sănătatea elevilor și limitează răspândirea bolii. Multe școli nu dispun de dotări adecvate, iar această deficiență impune investiții de urgență pentru a evita adâncirea segregării socioeconomice cauzate de diferențele majore dintre mediul urban și cel rural în ceea ce privește finanțarea, infrastructura și calitatea cadrelor didactice.

Descrierea proiectului

Proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile” (PSSIS) urmărește dezvoltarea unor medii educaționale mai sigure și mai bune pentru elevii și cadrele didactice din școlile selectate, precum și consolidarea capacității instituționale de a investi în infrastructuri școlare sustenabile. Investițiile în școlile participante vor servi ca exemple cu privire la pregătirea și executarea lucrărilor de modernizare și îmbunătățire a infrastructurii școlare. Se preconizează că proiectul va pune bazele unor investiții în infrastructura școlară care vor fi realizate în viitor cu finanțare națională și europeană.

Cele cinci componente ale proiectului sunt: i) demonstrarea investițiilor integrate în infrastructura școlară, ii) investiția în sălile de clasă inteligente; iii) fundamente pentru investiții viitoare într-o infrastructură școlară durabilă și modernă; iv) managementul proiectului; și v) pregătirea pentru situații de urgență.

Proiectul va include:

- a) Executarea lucrărilor de construcție la unitățile de învățământ selectate, pentru a crea o infrastructură modernă, rezistentă la cutremure și alte calamități naturale și pentru a crește siguranța operațională;
- b) Dotarea cu mobilier modern și flexibil, dotarea cu echipamente digitale a sălilor de clasă în vederea îmbunătățirii calității procesului educațional, dotarea cu materiale educaționale care să permită stimularea capacității de învățare;
- c) Formarea cadrelor didactice pentru îmbunătățirea abilităților digitale și înțelegerea metodelor de predare alternative, moderne, care vor încuraja participarea activă a elevilor, munca în grup/învățarea socială și vor răspunde motivațiilor individuale ale elevilor și diferențelor dintre aceștia;
- d) Acordarea de sprijin instituțional autorităților locale pentru accesarea fondurilor europene care vor fi disponibile în exercițiul financiar 2021-2027 în vederea realizării de investiții în modernizarea infrastructurii școlare;

e) Instruirea elevilor, a cadrelor didactice și a comunității prin promovarea acțiunilor menite să dezvolte rezistența la dezastre și la schimbări climatice, pregătirea pentru dezastre și capacitatea de răspuns la acestea, precum și oportunitățile de creștere a sustenabilității (cum ar fi deșeuri zero, colectarea apei, utilizarea și conservarea energiei etc.).

Cadrul de management de mediu și social (CMMS)

Proiectul este susținut de Banca Mondială printr-un instrument de finanțare a proiectelor de investiții. În consecință, împrumutatul este obligat să identifice și să evalueze riscurile de mediu și sociale asociate proiectului și să propună un management integrat al acestora pe parcursul etapelor de pregătire și implementare. Acest proces se desfășoară cu respectarea Cadrului de mediu și social (CMS) al Băncii Mondiale, care permite acestuia și împrumutaților să gestioneze mai bine riscurile de mediu și sociale ale proiectelor și să îmbunătățească rezultatele dezvoltării. CMS oferă o acoperire largă și sistematică a riscurilor de mediu și sociale și asigură progrese importante în domenii precum transparența, nediscriminarea, participarea publică și responsabilitatea, inclusiv roluri extinse pentru mecanismele de tratare a sesizărilor.

Proiectul va aborda investiții în aproximativ 50 de școli care vor fi selectate pe baza unor criterii prezentate pe scurt în acest document. Deoarece nu au fost încă stabilite amplasamentele exacte ale investițiilor, actualul CMMS stabilește un set de orientări privind abordarea potențialelor riscuri de mediu și sociale care vor fi evaluate și atenuate prin elaborarea de planuri de management social și de mediu specifice fiecărei școli selectate. Prevederile acestui CMMS se bazează pe cadrul de mediu și social al Băncii Mondiale și pe legislația națională.

Cadrul politic, legal și de reglementare

Legislația națională de mediu se bazează pe standardele UE și stabilește principiile generale ale politicilor de mediu, precum poluatorul plătește, monitorizarea integrată, dezvoltarea durabilă, participarea publicului, cooperarea internațională, reabilitarea zonelor degradate. De asemenea, include modalitățile generale de aplicare a acestor principii, cum ar fi: armonizarea politicilor de mediu și a programelor de dezvoltare, corelația între dezvoltarea specială și cea de mediu, utilizarea obligatorie a procedurii de autorizare de mediu pentru anumite activități economice și sociale cu impact semnificativ asupra mediului, utilizarea a stimulentele economice.

Nu se preconizează ca investițiile propuse să necesite evaluări ale impactului asupra mediului (EIM) complete, conform legislației naționale. Totuși, ar putea exista situații în care autoritățile naționale/locale de mediu să solicite EIM în procedură simplificată.

Legislația națională nu impune evaluarea impactului social al proiectelor de investiții, aceasta nefiind o cerință nici în cadrul procedurilor de autorizare a lucrărilor de construcții. Cu toate acestea, cadrul legal național oferă baza pentru abordarea impactului socioeconomic general al investițiilor (HG nr. 907/2016 privind documentația tehnică și economică pentru investițiile publice), efectele lucrărilor de construcții asupra proprietăților învecinate (Legea nr. 50 / 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și Legea nr.287 / 2009 - Noul Cod civil) sau aplicarea normelor și standardelor de calitate în construcții (Legea nr. 10/1995 privind asigurarea calității pentru construcții). Anexa 9 la acest CMMS acoperă principalele acte juridice legate de evaluarea și abordarea impacturilor sociale asociate proiectului, cum ar fi consultări publice, evaluarea impactului asupra proprietăților învecinate, sănătatea și protecția muncii, despăgubiri pentru eventuale pierderi înregistrate în acest proces etc. Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) pentru proiecte cu impacturi majore asupra mediului, ca parte a procedurii de eliberare a autorizațiilor, cuprinde capitole legate de aspecte sociale corespunzătoare obiectivului acestui document.

Bilanțul de mediu și bilanțul social

Legislația, politicile și strategiile naționale recente au evidențiat urgența investițiilor integrate în infrastructura școlară. În 2019 a fost adoptată o lege care impune tuturor autorităților locale să efectueze până în 2024 evaluarea seismică (cunoscută sub numele de expertiză tehnică) a tuturor școlilor construite înainte de 1978. Se așteaptă ca multe dintre aceste expertize tehnice să evidențieze deficiențele în siguranța seismică care vor trebui remediate prin modernizare sau reconstrucție, ceea ce va însemna că autoritățile locale și Ministerul Educației vor trebui să ofere sprijin și îndrumări semnificative cu privire la îmbunătățirile care trebuie aduse infrastructurii școlare în anii următori. În 2020, au fost aprobate noi norme de igienă în școli, care impun un număr mai mare de chiuvete, toalete, dușuri etc. De asemenea, strategiile naționale evidențiază nevoia de îmbunătățire a eficienței energetice și de consolidare seismică a infrastructurii educaționale.

Pandemia COVID-19 a evidențiat importanța accesului egal la apă, instalații sanitare, instalații de canalizare, infrastructura informatică și de telecomunicații (TI&C), precum și importanța flexibilității spațiale în școli. Pandemia a subliniat provocările cu care se confruntă școlile care funcționează în 2 sau 3 schimburi în multe zone urbane, în contextul obligației de respectare a distanțării fizice. Din cauza lipsei resurselor, îndrumării și capacității personalului, școlile au aplicat în mod inegal strategii de atenuare. S-au evidențiat efectele negative ale pandemiei asupra accesului grupurilor vulnerabile, în special al romilor, la școlarizare. Există disparități severe în finanțarea infrastructurii școlare și a calității profesorilor, ceea ce duce la inegalități socioeconomice suplimentare și la segregare, contribuind la creșterea abandonului școlar timpuriu. Pe măsură ce segregarea socială crește, elevii mai săraci frecventează școli de calitate mai slabă. Diferențele în ceea ce privește calitatea învățământului dau naștere riscului de perpetuare a diferențelor sociale și de venit, subminând creșterea economică viitoare a României.

Dezastrele geofizice și climatice prezintă riscuri suplimentare considerabile pentru educație, cetățeni, eforturile de reducere a sărăciei și creșterea economică durabilă în România. Între 1970 și 2019, în România au fost înregistrate 90 de evenimente catastrofale, printre care 50 de inundații, 20 de evenimente de temperatură extremă, 10 furtuni, patru cutremure și două secete, care au avut ca rezultat pierderi și daune de peste 6,1 miliarde USD și au afectat mai mult de două milioane de persoane. În același timp, impactul dezastrelor este în creștere, inclusiv datorită: a) concentrării oamenilor și a activelor economice, (b) finanțării insuficiente pentru reducerea riscurilor și (c) efectelor schimbărilor climatice. Dincolo de impactul asupra bunurilor materiale, dezastrele afectează și bunăstarea oamenilor. Mai mult, deteriorarea acestor școli duce la perturbarea pe termen lung a procesului educațional și are efecte negative asupra sănătății și bunăstării copiilor afectați de dezastru. Pe lângă faptul că influențează negativ rezultatele școlare ale elevilor și pun în pericol sănătatea și viața acestora, multe dintre clădirile școlare din România nu corespund normelor privind siguranța la incendiu, rezistența generală la dezastre, calitatea aerului, sistemele sanitare de bază și eficiența energetică. Efectele lipsei măsurilor dezvoltare a rezistenței la schimbările climatice în școli se vor agrava pe măsură ce clima se încălzește.

Potențiale efecte cheie asupra societății și mediului

Se așteaptă ca proiectul să aibă un impact pozitiv considerabil la nivelul comunităților locale, al copiilor și al profesorilor. Proiectul urmărește ca profesorii și elevii să aibă acces la școli protejate împotriva riscurilor asociate cutremurelor, incendiilor, dezastrelor și schimbărilor climatice, care îndeplinesc standardele minime de salubritate, încălzire, ventilație, care sunt eficiente din punct de vedere energetic, care își pot relua în siguranță activitatea în contextul pandemic și care asigură acces universal elevilor cu dizabilități. Oferind o soluție cuprinzătoare,

printr-o singură investiție, România poate reduce abandonul școlar sau părăsirea timpurie a școlii, poate îmbunătăți rezultatele școlare și poate oferi medii de învățare sigure. Îmbunătățirea rezistenței la dezastre și consolidarea infrastructurii unităților școlare selectate din România va crește șansele ca localnicii să beneficieze de asistență în caz de dezastru, asigurând totodată condiții de muncă îmbunătățite și standardizate pentru angajații acestor unități.

Este improbabil ca proiectul restructurat să genereze efecte semnificative, pe termen lung sau ireversibile asupra mediului, pădurilor sau altor resurse naturale ale României. Investițiile propuse vor avea un impact imediat limitat asupra mediului în timpul lucrărilor și pe durata exploatării clădirilor. Cel mai probabil, măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice aplicate în clădirile selectate vor produce rezultate pozitive, contribuind la îndeplinirea obiectivelor naționale și europene de reducere a consumului de energie și a emisiilor de GES. Măsurile de promovare a bunelor practici pot crea modele de sustenabilitate în reabilitarea clădirilor publice la nivel local și pot deschide calea unor investiții similare în alte instituții.

Potențialele efecte negative ale proiectului asupra mediului vor fi limitate și temporare, fiind mai ales asociate fazei de demolare și construire și instalării de clase mobile.

Principalele potențiale riscuri sociale asociate activităților proiectului se referă la: sănătatea și siguranța comunității; expunerea lucrătorilor și a ocupanților clădirii la materiale periculoase înainte și în timpul activităților de demolare și reabilitare; condiții de muncă periculoase; nerespectarea normelor de protecție și sănătate a muncii; mutarea copiilor și a profesorilor/personalului în locații temporare; praf și poluare fonică. Nu se anticipează strămutarea involuntară, deoarece toate lucrările de construcții vor fi efectuate pe terenuri publice utilizate în prezent de infrastructura școlară. Procesul de proiectare și implementare a proiectului va include măsuri de incluziune socială, prin implicarea părților interesate, consultări privind opțiunile de proiectare a școlii, MSS accesibile, evaluarea nevoilor persoanelor vulnerabile și monitorizare participativă.

Investiții Asociate

Acest proiect are Investiții Asociate¹, având în vedere că lucrările de demolare, precum și pregătirea șantierului pentru instalarea sălilor de clasă mobile și lucrările legate de modernizarea curților școlilor (zone de joacă, iluminat, alei, împrejmuire, iluminat etc.) vor fi finanțate și derulate sub responsabilitatea autorităților locale în a căror jurisdicție se află școlile selectate în cadrul acestui proiect. Aceste lucrări de demolare și pregătire a șantierului pentru instalarea sălilor de clasă mobile se vor desfășura în conformitate cu prevederile actualului CMMS și ale PMMS specifice șantierului, în măsura în care UMP poate exercita controlul sau influența sau monitorizarea investițiilor asociate. Riscurile specifice și măsurile de atenuare propuse în legătură cu facilitățile asociate care urmează să fie întreprinse de municipalități sunt detaliate în acest CMMS și, ulterior, în PMMS, după caz.

Implementarea CMMS

Responsabilitatea generală pentru implementarea actualului CMMS revine UMP din cadrul ME (UMP-ME). UMP-ME va avea un CS detaliat pentru gestionarea proiectelor. Printre alții, personalul UMP va cuprinde specialiști în domeniul mediului, în domeniul social și în comunicare

¹ ”Investiții asociate” înseamnă investiții sau activități care nu sunt finanțate ca parte a proiectului și, în opinia Băncii, sunt: (a) legate direct și semnificativ de proiect; și (b) realizate sau planificate a fi realizate concomitent cu proiectul; și (c) necesare pentru ca proiectul să fie viabil și nu ar fi fost construite, extinse sau desfășurate dacă proiectul nu ar fi existat.

comunitară, care se vor concentra în principal pe componentele 1 și 2 ale proiectului. Pentru fiecare școală cuprinsă în proiect vor fi elaborate planuri de management social și de mediu care vor include măsurile necesare pentru ca mediul social și natural să nu fie afectate negativ în timpul implementării proiectului.

Pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectului, UMP-ME va monitoriza aspectele de mediu și sociale aprobate. În timpul implementării proiectului, UMP-ME va avea responsabilitatea generală de supraveghere, pentru a se asigura că măsurile indicate în CMMS/PMMS sunt îndeplinite în mod corespunzător. În acest scop, UMP-ME va recruta specialiști în mediu și specialiști sociali dedicați (fie din cadrul ME, fie consultanți externi).

În colaborare cu autoritățile locale care administrează clădirile școlilor selectate, UMP-ME va efectua monitorizarea de mediu și socială atât în fazele de construcție, cât și în fazele de funcționare, conform planului de monitorizare a PMMS. Aceasta include monitorizarea lucrărilor legate de investițiile asociate, pentru a se asigura că acestea aderă la CMMS, în măsura în care UMP are influență sau control asupra acestor lucrări. În procesul de obținere și reînnoire a autorizațiilor de mediu, proiectul va respecta legislația națională (pe deplin aliniată la acquis-ul comunitar de mediu) și standardele de mediu și sociale relevante ale Băncii Mondiale.

Problemele majore de mediu și sociale legate de implementarea proiectului (de exemplu, în caz de accidente, hărțuire sexuală) vor fi soluționate prin implicarea autorităților competente și, după caz a BM, sub coordonarea atentă a UMP-ME.

Mecanismul de soluționare a sesizărilor

Mecanismul de soluționare a sesizărilor (MSS) servește drept sistem care permite identificarea și soluționarea imparțială, la timp și eficientă a problemelor care afectează proiectul. Totodată, urmărește consolidarea răspunderii față de beneficiari, inclusiv față de persoanele și comunitățile afectate de proiect, precum și asigurarea unor canale prin care părțile interesate și cetățenii de la toate nivelurile pot oferi feedback și își pot exprima nemulțumirile.

MSS va fi accesibil unei game largi de părți interesate care sunt susceptibile de a fi afectate direct sau indirect de proiect. Printre părțile interesate se numără beneficiari, membri ai comunității, lucrători în construcții, antreprenori, echipa de proiect, societatea civilă, mass-media. Toți aceștia vor fi încurajați să trimită feedback, inclusiv nemulțumirile, prin intermediul MSS.

MSS va fi utilizat pentru a transmite reclamații, feedback, întrebări, sugestii sau recomandări legate de managementul general și de implementarea proiectului, precum și de activitățile derulate la nivelul fiecărei unități școlare. Funcțiile MSS se vor baza pe principiile transparenței, accesibilității, incluziunii, corectitudinii, imparțialității și capacității de reacție. De asemenea, MSS va oferi beneficiarilor, persoanelor afectate de proiect și altor părți interesate posibilitatea de a oferi feedback anonim.

Astfel, cetățenii vor putea să transmită cereri sau sesizări prin fax sau e-mail direct la sediul UMP-ME. Indiferent de calea de transmitere, astfel de cereri sau reclamații sunt înregistrate și tratate în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații publice și Legii 233/2002 privind dreptul de petiționare.

Principalele patru canale de primire a sesizărilor sunt prin formularul site-ului pe www.umpmrsu.ro, telefon - (+4) 021 310 22 07, email - petitii@umpmrsu.ro și poștă la nivelul UMP, str. Spiru Haret nr.12. , Sector 1, București. Acest lucru asigură că UMP are un control

imediat asupra tuturor nemulțumirilor legate de proiect și poate aborda imediat problemele ridicate.

Proiectul a dezvoltat un Plan de acțiune privind violența bazată pe gen (parte a Planului de implicare a actorilor interesați) pentru a proteja comunitatea și personalul de orice cazuri de hărțuire și exploatare sexuală. Un canal separat de raportare sigur și confidențial pentru incidența violenței de gen este disponibil la adresa de e-mail la petitii.vbg@umpmrsu.ro, sau în persoană, contactând Proiectul și solicitând o întâlnire cu specialistul social din echipă. Aceste tipuri de cereri sau reclamații sunt înregistrate și tratate în conformitate cu Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile publice și Legea 233/2002 privind dreptul de a depune petiții, precum și standardele BM.

Consultări publice și transparență

Consultarea publică și comunicarea tuturor informațiilor relevante în legătură cu proiectul vor fi componente esențiale ale eforturilor de a evita sau a reduce la minimum toate riscurile sociale și de mediu. Legislația României și dispozițiile Băncii Mondiale impun ca actualul CMMS și PMMS-urile specifice să fie publicate pentru consultare publică, astfel încât orice preocupări legate de abordare, de procesul de identificare a riscurilor și de măsurile de atenuare să își găsească răspunsul dintr-o fază timpurie a pregătirii și implementării proiectului.

Părțile interesate au fost identificate pe tot parcursul elaborării [planului de implicare a actorilor interesați \(PIAI\)](#) și au fost propuse măsuri de implicare și consultare a acestora în toate procesele care implică identificarea și atenuarea riscurilor sociale și de mediu. Părțile interesate variază de la instituții responsabile cu implementarea legislației de M&S în România, echipa de implementare, profesori, elevi, părinți, vecini și comunitățile afectate, populația generală etc.

Consultarea se va desfășura în două etape, ambele în faza de elaborare a proiectelor tehnice. O consultare inițială cu comunitatea locală și cu părțile interesate va avea loc la începutul fazei de proiectare, discutând nevoile și lucrările propuse în raport cu așteptările comunității locale. A doua consultare va avea loc după ce contribuțiile la proiectele școlilor au fost încorporate de către echipele de proiectare și va include dezvoltarea CMMS și consultarea specifică privind riscurile M&S și măsurile de atenuare asociate.

Managementul COVID-19

OMS menține un site web dedicat pandemiei de COVID-19, cu informații actualizate despre fiecare țară și cu îndrumări tehnice. ME și UMP vor lua măsurile necesare pentru ca echipa UMP să lucreze într-un loc sigur și sănătos. ME și PMU se vor asigura că sunt respectate toate obligațiile care decurg din legislația națională, în toate activitățile proiectului.

În ceea ce privește prevenirea, izbucnirea și raportarea cazurilor COVID-19, CMMS detaliază o serie de măsuri de atenuare care trebuie aplicate în timpul pandemiei.

Toate organizațiile/instituțiile participante la proiect trebuie să raporteze orice caz confirmat de COVID-19 către UMP și Banca Mondială. Mai mult, rapoartele trimestriale privind implementarea măsurilor de atenuare a COVID-19 și rezultatele monitorizării vor fi prezentate atât UMP, cât și Băncii Mondiale.

1. INTRODUCERE

1.1 Context

Dezastrele și situațiile de urgență cauzate de schimbările climatice și de urbanizare au devenit pericole majore la adresa eforturilor României de a eradica sărăcia și de a își dezvolta o economie prosperă. România este expusă la diverse tipuri de dezastre naturale, cum sunt cutremurele, inundațiile, secetele și fenomenele meteorologice extreme, care au provocat în ultimii ani pagube materiale, sociale și financiare semnificative. Din 1990, în România au avut loc 77 de dezastre naturale, printre care și inundații, 15 incidente majore, șapte uragane două cutremure, secete și alunecări de terenuri care au provocat pagube directe de peste 3,5 miliarde USD. Efectele dezastrelor sunt exacerbate de o serie de factori, printre care expunerea sporită a oamenilor și bunurilor, insuficiența finanțărilor pentru reducerea riscurilor și efectele schimbărilor climatice.

Crizele sanitare urmate de crize economice provocate de dezastrele naturale și, mai nou, de pandemie, au perturbat puternic învățământul, cu efecte disproporționate asupra copiilor săraci și vulnerabili. Când școlile se închid, fie din cauza unor avarii, fie din cauza pandemiei, elevii nu mai pot învăța perioade lungi de timp și pot chiar să abandoneze școala. În plus, închiderea școlilor afectează bunăstarea psihosocială a copiilor și cadrelor didactice, posibilitatea copiilor de a învăța unii de la ceilalți, accesul la o serie întreagă de servicii sociale și de sănătate, inclusiv alimentația. Existența unui spațiu protejat și de calitate, cu un climat pozitiv, joacă un rol important în viața elevilor, mediul pedagogic fiind recunoscut ca „al treilea profesor”.

În condițiile în care o mare parte a clădirilor școlare nu corespund normelor elementare de salubritate și de siguranță și, în cazul unui cutremur, prezintă riscuri serioase de pierdere de vieți omenești, în contextul pandemiei de COVID-19 și al încălzirii globale, este nevoie urgent de investiții în îmbunătățirea calității și siguranței infrastructurii școlare din România.

Criza COVID-19 a evidențiat la rândul său importanța instalațiilor de apă, încălzire, salubritate și canalizare, a infrastructurii IT și a flexibilității spațiale în școli (și anume, mobilier modular, săli de clasă temporare). Dotările școlii și accesul la utilități adecvate protejează sănătatea elevilor și limitează răspândirea bolii. Multe școli nu dispun de dotări adecvate, iar această deficiență impune investiții de urgență pentru a evita adâncirea segregării socioeconomice cauzate de diferențele majore dintre mediul urban și cel rural în ceea ce privește finanțarea, infrastructura și calitatea cadrelor didactice.

Prin integrarea eforturilor de dezvoltare a unei infrastructuri școlare sigure și de calitate cu demersurile de combatere a crizei COVID-19, școlile devin mai rezistente la șocuri viitoare, mai flexibile și mai adaptabile la schimbări rapide. Investițiile în infrastructura școlară reprezintă o ocazie de a sprijini refacerea economică și, totodată, reduc inechitățile cu care se confruntă copiii care nu mai au acces la educație sau la educație de calitate. Școlile joacă un rol central în viața comunităților, consolidând coerența socială și implicarea civică. În România, infrastructura fizică și digitală a școlilor trebuie să asigure siguranța elevilor în condițiile producerii următorului cutremur sau a următoarei pandemii, reducând durata întreruperilor proceselor pedagogice. De asemenea, infrastructura școlară trebuie să fie incluzivă, în special pentru elevii cu dizabilități și cu nevoi speciale, dar trebuie să răspundă și nevoilor specifice ale fetelor.

Toate clădirile școlare sunt deținute și întreținute de primării. Acestea au rareori la dispoziție suficiente fonduri pentru a realiza investițiile necesare îmbunătățirii siguranței și calității clădirilor școlare, chiar și în cazurile în care autoritățile locale cunosc foarte bine riscurile la care sunt expuși elevii și efectele negative pe care dotările inferioare le au asupra rezultatelor la învățatură. Chiar și atunci când fondurile sunt disponibile, de multe ori investițiile sunt concentrate doar asupra uneia dintre necesitățile identificate (cum ar fi eficiența energetică, înlocuirea sistemelor de încălzire sau zugrăveli), fluxurile de finanțare fiind rareori integrate astfel încât primăria să realizeze toate îmbunătățirile necesare în ceea ce privește siguranța și calitatea. În unele cazuri, fondurile sunt insuficiente și nu sunt alocate prioritar școlilor cu grad mare de risc seismic sau celor care nu îndeplinesc standardele minime, intervențiile integrate și multianuale necesitând fonduri mai mari decât cele disponibile. În fine, unele primării au o capacitate limitată de a gestiona investiții mari în modernizarea și consolidarea școlilor, în special în condițiile în care procesele de proiectare, obținere a aprobărilor și autorizațiilor, achiziții și bugetare sunt complicate.

Mai puțin de 28% din clădirile școlare din România au fost renovate, iar cele nerenovate nu corespund normelor de eficiență energetică, de calitate a aerului, de igienă și de încălzire. În 25% din școli încălzirea se face cu lemne, fapt care pune probleme de siguranță și contribuie la creșterea nivelului de CO₂. Ventilația naturală este inadecvată, concentrația măsurată a CO₂ depășind deseori 2000 ppm, cu efecte negative asupra elevilor din incintele școlare, în special asupra copiilor mai mici. 33% din școli nu au autorizație sanitară, 22% nu au surse de apă corespunzătoare și 35% nu au toalete la interior. Puține școli sunt complet accesibilizate: 70% nu au rampe de acces și 85% nu au toalete pentru persoane cu dizabilități.

Accesul la apă și la dotări de salubritate și igienă (cum sunt toaletele la interior, apa curentă sau sisteme de aerisire), respectarea normelor de igienă și siguranța clădirilor școlare sunt aspecte cărora trebuie să li se acorde atenție specială în timpul pandemiei de COVID-19, întrucât trebuie protejați elevii, profesorii și familiile acestora. În acest sens, este nevoie de un cadru coerent de ierarhizare a priorității măsurilor prevenție și intervenție, precum și de alocări financiare maxime pentru a construi școli rezistente, care pot oferi tuturor copiilor educație de calitate. În acest scop, va fi nevoie ca guvernul să ia măsuri pentru soluționarea crizei provocate de COVID-19, pentru îmbunătățirea siguranței clădirilor școlare și pentru îndeplinirea standardelor minime de calitate a spațiilor școlare, dar și ca ministerele și organismele finanțatoare să colaboreze mai bine. Pentru a menține siguranța și calitatea școlilor, guvernul poate avea în vedere măsuri cum sunt reducerea numărului de elevi în clase, mărirea numărului de schimburi, amenajarea unor spații temporare în containere și/sau reproiectarea spațiilor educaționale. De asemenea, guvernul va trebui să investească pentru a mări ponderea școlilor care dispun de alimentare cu apă potabilă, toalete interioare, echipamente și materiale de igienă, precum și de rampe de acces pentru copiii cu dizabilități. Aceasta reprezintă totodată o ocazie de a revizui politicile privind utilizarea capacităților din școli în caz de urgență (adăposturi, spații medicale, spații pentru carantină etc.)

În România, diferența dintre veniturile din mediul urban și cel rural este a doua cea mai mare din Europa: venitul mediu în zonele urbane este cu aproape 50% mai mare decât în zonele rurale.² Aceste diferențe sunt reflectate în infrastructura școlară și în indicatorii socio-educationali, fiind mai probabil ca elevii din mediul rural să învețe în școli nesigure și lipsite

² IBRD, IFC și MIGA. 2018. *Country Partnership Framework for Romania For the Period FY19-FY23*.

de dotări, să abandoneze școala și să aibă rezultate școlare slabe decât covârșnicii lor din mediul urban.

1.2 Principalele obiective ale CMMS

Actualul CMMS are la bază prevederile Cadrului de mediu și social al Băncii Mondiale. Acesta cere împrumutaților să evalueze și să gestioneze riscurile de mediu și sociale asociate proiectelor finanțate de BM. Având la bază standardele sociale și de mediu (SSM), prezentul document, denumit „Cadrul de management de mediu și social” (CMMS), a fost conceput special pentru proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile” (SSIS).

Proiectul SSIS cuprinde mai multe subproiecte care vor fi implementate în zonele de risc seismic din țară, detaliile și amplasamentele exacte nefiind cunoscute în această etapă de pregătire a proiectului. CMMS este un instrument standard utilizat pentru a defini principiile, normele și procedurile aplicate în ierarhizarea, evaluarea, gestionarea și monitorizarea măsurilor de atenuare a impacturilor de mediu și sociale în situații în care efectele și localizarea unui proiect nu sunt cunoscute încă.

Obiectivul acestui CMMS este de a descrie la nivel general sistemul de management care urmează a fi introdus și care va governa toate activitățile de rehabilitare a școlilor din cadrul proiectului. Scopul acestui CMMS este de a stabili standardele și procedurile de mediu și sociale care vor fi respectate și aplicate în mod transparent și consecvent în cazul fiecărei unități școlare reabilitate în cadrul proiectului. Cadrul este conceput pentru a facilita identificarea timpurie a riscurilor de mediu și sociale, precum și înțelegerea măsurilor corective adecvate în cazul tuturor școlilor finanțate prin proiect. Ghidul care însoțește acest document integrează problemele de mediu și sociale care trebuie avute în vedere la toate nivelurile de management al proiectului. Astfel, aceste probleme vor fi identificate și abordate în toate etapele fiecărui subproiect, în conformitate cu politicile și orientările prezentate în prezentul CMMS.

Având în vedere că o parte din lucrările ce vor susține componentele Proiectului vor fi efectuate de autoritățile locale, precum lucrări de demolare, pregătirea șantierului pentru săli de clasă mobile, spații de joacă, împrejmuiri, iluminat public, aceste activități vor fi considerate investiții asociate, în conformitate cu prevederile CSM al BM. Secțiunea despre CSM detaliază implicarea investițiilor asociate asupra proiectului.

CMMS cuprinde principiile, orientările, procedurile și activitățile care vor trebui încorporate în planurile sociale și de mediu specifice fiecărui obiectiv (elaborate după identificarea școlilor participante), inclusiv, dar nu limitat la:

- ✚ Potențiale riscuri/impacturi de mediu și sociale;
- ✚ Procesul de evaluare și atenuare a impactului de mediu și social, atât în legătură cu activitățile finanțate în cadrul Proiectului, cât și cu Investițiile Asociate în care activitățile sunt finanțate de autoritățile locale, în pregătirea investițiilor în Proiect;
- ✚ Organizare instituțională pentru implementarea adecvată a activităților de evaluare și atenuare a impacturilor;
- ✚ Încorporarea principiilor CMMS în toate celelalte componente ale proiectului (achiziții, dezvoltarea capacității instituționale etc.);
- ✚ Asigurarea monitorizării indicatorilor de gestionare a riscurilor de mediu și sociale la nivelul fiecărui subproiect;

- ✚ Asigurarea respectării legislației românești, a cadrului de mediu și social (CMS) al Băncii Mondiale și a celorlalte politici ale BM aplicabile în cadrul proiectului;
- ✚ Implicarea părților interesate, prin consultări publice, prin mecanismul de gestionare și soluționare a sesizărilor, precum și prin comunicarea cu privire la efectele pozitive și potențial negative ale proiectului asupra mediului și societății.

Se preconizează că ME și echipa de management al proiectului din cadrul ministerului vor aplica prezentul cadru în etapele cruciale în care trebuie îndeplinită obligația de diligență în cadrul proiectului, având capacitatea și competența de a gestiona aceste etape conform celor mai bune coduri de practică internațională.

1.3 Descrierea și obiectivele proiectului

Proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile” (PSSIS) urmărește dezvoltarea unor medii educaționale mai sigure și mai bune pentru elevii și cadrele didactice din școlile selectate, precum și consolidarea capacității instituționale de a investi în infrastructuri școlare sustenabile. Componentele proiectului sunt rezumate mai jos.

Componenta 1: Demonstrarea investițiilor integrate în infrastructura școlară

În cadrul acestei componente se finanțează toate aspectele legate de consolidarea și reabilitarea sau demolarea și reconstrucția a circa 70 de unități școlare cu cel mai mare grad de risc, mutarea temporară a elevilor pe durata lucrărilor și activitățile de informare cu școlile și comunitățile cuprinse în proiect.

Subcomponenta 1.1. Pregătire și proiectare tehnică, execuția și supravegherea lucrărilor de construcție Se finanțează: (a) realizarea, analizarea și revizuirea expertizelor tehnice, auditurilor energetice, studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice, precum și asistența tehnică și verificarea tehnică; (b) lucrări de consolidare/reabilitare sau demolare/reconstrucție a școlilor prioritare, inclusiv lucrări de îmbunătățire a caracteristicilor conform normelor aplicabile (de exemplu, rezistența la acțiuni seismice, eficiență energetică, rezistența la furtuni și la fenomene meteo cu temperaturi extrem de joase sau de ridicate), îmbunătățirea eficienței energetice, asigurarea accesului universal, amenajarea unor spații moderne care corespund cerințelor elevilor, modernizarea instalațiilor electrice, sanitare și de telecomunicații, conformarea cu normele sanitare și de igienă, lucrări suplimentare necesare în școlile desemnate ca adăposturi de urgență; (c) supravegherea lucrărilor de construcție. Pe baza rezultatelor auditurilor energetice, se vor avea în vedere investiții în energie din surse regenerabile (de exemplu, solară).

Subcomponenta 1.2. Capacități școlare temporare și asistență pentru transport Pe durata lucrărilor de consolidare sau demolare/reconstrucție, trebuie asigurate spații școlare alternative adecvate. Decizia dacă se vor utiliza spații temporare se va asigura transportul la unități școlare învecinate ori o combinație a acestor soluții se va lua de la caz la caz, în funcție de situația locală (disponibilitatea spațiilor în alte clădiri, școli etc.). Astfel, achiziționarea unor spații temporare/portabile (containere) în primul an de implementare a proiectului va asigura ME flexibilitatea maximă de a le utiliza pentru extinderea capacității în timpul pandemiei de COVID-19 ori pentru transferul temporar al elevilor în timpul lucrărilor de construcție sau, pe viitor, în cazul unor seisme, fenomene meteo severe sau altor dezastre. Costurile aferente diferitelor tipuri de containere portabile pentru săli de clasă și grupuri sanitare vor fi stabilite luna viitoare.

Așadar, în cadrul acestei componente, se finanțează: (a) achiziționarea sau închirierea unor spații temporare (de exemplu, containere portabile) cu destinație de săli de clasă sau grupuri

sanitare, care pot fi folosite pe termen scurt, pentru a asigura distanțarea fizică necesară în timpul pandemiei de COVID-19 și, în continuare, ca spații școlare temporare, în timpul lucrărilor de construcție; (b) după caz, transportarea cu autobuzul a elevilor mutați temporar la școli învecinate.

Subcomponenta 1.3. Comunicare și informare În această subcomponentă se finanțează pregătirea și desfășurarea activităților de comunicare și informare (campanii și materiale de conștientizare și comunicare) a primăriilor, școlilor, autorităților, cadrelor didactice, elevilor și comunităților cu privire la proiect și la lucrările de construcție planificate.

Componenta 2: Investiții în săli de clasă inteligente

Această componentă va finanța achiziționarea de mobilier și echipamente moderne pentru sălile de clasă în cele circa 70 de școli care vor fi consolidate și reabilitate sau demolate și reconstruite, cu obiectivul de a crea un mediu pedagogic mai bun, prin investiții în digitalizare, în îmbunătățirea calității și siguranței sălilor de clasă și în flexibilizarea și adaptarea spațiilor. Investițiile răspund problemelor sistemice legate de numărul prea mare al elevilor în clase, de învățământul în schimburi și în jumătăți de zi, precum și problemelor legate de aplicarea metodelor pedagogice inovatoare. Totodată, investițiile în digitalizarea sălilor de clasă și în formare profesională vor permite elevilor să învețe de acasă în cazul unor dezastre, inclusiv în condiții meteorologice adverse.

Subcomponenta 2.1. Mobilarea și dotarea sălilor de clasă Se finanțează: (a) mobilier și dotări, cum ar fi bănci/scaune configurabile în mod flexibil, adecvate vârstei elevilor, mobilier și materiale speciale pentru organizarea mai multor zone de învățare, care pot fi folosite pentru transformarea și organizarea spațiului astfel încât să se asigure distanțarea fizică și care corespund nevoilor elevilor cu dizabilități, mobilier/unități de depozitare și expunere îmbunătățite pentru biblioteci etc. și decorațiuni pentru stimulare moderată; (b) echipamente, cum sunt table electronice inteligente, laptopuri, conexiuni mai bune la Internet, senzori de măsurare a calității aerului și a temperaturii pentru un mediu școlar îmbunătățit, echipamente de laborator, cărți etc.

Subcomponenta 2.2. Informare publică și formare profesională În cadrul acestei subcomponente se vor finanța pregătirea și implementarea activităților de formare a cadrelor didactice cu privire la modalitățile de valorificare a oportunităților și flexibilității oferite de spațiile pedagogice digitale, de calitate, precum și cu privire la îngrijirea/întreținerea adecvată a spațiului pedagogic. Cadrele didactice vor învăța despre modul în care mediile pedagogice propice încurajează participarea activă, auto-eficacitatea elevilor și învățarea în grup/socială. De asemenea, vor învăța să manifeste sensibilitate față de motivațiile diferite ale elevilor și față de diferențele dintre aceștia. Cursurile de formare pe tema învățării mixte cuprind utilizarea tehnologiei informatice și de comunicații, lucrul în perechi sau grupuri și sprijinul individual. Această abordare consolidează cadrul didactic, întrucât cuprinde „al doilea profesor” (elevii) și „al treilea profesor” (spațiul fizic și resursele).

Componenta 3: Fundamente pentru investiții viitoare într-o infrastructură școlară durabilă și modernă

În cadrul acestei componente se vor finanța activități care creează un mediu favorabil unui program pe termen lung de investiții în școli mai sigure, moderne și incluzive în România, dincolo de cele circa 70 de unități școlare cuprinse în proiect.

Subcomponenta 3.1. Proiecte model pentru școli ale viitorului În cadrul acestei subcomponente se va finanța realizarea unor proiecte model pentru viitoarele școli din România, școli sustenabile, incluzive și rezistente. Proiectele model (și devizele aferente) pot accelera și

facilita realizarea și întreținerea clădirii și pot susține exploatarea eficientă a acestora pe întregul lor ciclu de viață. În realizarea acestor proiecte, se vor lua în calcul clase cu diferite efective de elevi, localizarea în mediu urban/rural și nivelul de școlarizare. De asemenea, proiectele vor ține cont de cerințele de transformare rapidă a școlilor în spații de evacuare și adăposturi în caz de urgență. Vor fi valorificate proiectele elaborate pentru școlile demolate/construite de la zero în componenta 1 și modele exemplare de medii pedagogice, aplicând cele mai bune practici din întreaga lume (de exemplu, pereți interiori modulari). Proiectele model vor putea fi folosite pentru construirea școlilor pe viitor, indiferent de sursa fondurilor pentru construire.

Subcomponenta 3.2. Planificarea investițiilor În cadrul acestei subcomponente se vor finanța: (a) culegerea datelor cu privire la siguranță, includere, sustenabilitate și îndeplinirea normelor moderne, date care pot fundamenta planificarea ierarhizării priorităților și planificarea investițiilor în îmbunătățirea infrastructurii școlare; (b) modernizarea sistemelor de stocare/procesare a datelor pentru a integra informațiile culese și pentru a le spori funcționalitatea; (c) achiziționarea centralizată a serviciilor de realizare a studiilor tehnice preliminare pentru școlile care vor beneficia de fonduri UE, naționale și/sau locale pentru îmbunătățirea infrastructurii; (d) șabloane optimizate/simplificate pentru achiziții în diferite etape ale investițiilor și pachete de îndrumări și formare a autorităților care inițiază proiecte de investiții în infrastructura școlară; și, după caz, (e) consultanță pentru identificarea și soluționarea provocărilor esențiale cu care se confruntă proiectul.

Subcomponenta 3.3. Informare și formare profesională în sprijinul unor școli și comunități incluzive, sustenabile și rezistente la schimbări climatice și la dezastre În cadrul acestei subcomponente se vor finanța (a) elaborarea materialelor educaționale pentru copii de diferite vârste, care vor fi integrate în curriculumuri în întreaga țară, cu accent pe măsurile care pot fi luate pentru a dezvolta rezistența la dezastre și schimbări climatice, pe pregătirea pentru dezastre și răspunsul la acestea, pe posibilități de sporire a sustenabilității (de exemplu, zero deșeuri, colectarea apei, utilizarea și conservarea energiei etc.); și (b) informarea primăriilor, autorităților școlare, cadrelor didactice, elevilor și comunităților cu privire la subiectele menționate mai sus, precum și cursuri de prim ajutor, de utilizare a instrumentelor digitale, de utilizarea media online etc. în școlile cuprinse în proiect. Pe baza experienței acumulate în timpul susținerii cursurilor în școlile cuprinse în proiect, metoda de formare poate fi adaptată pentru a fi ulterior extinsă prin intermediul modulelor de învățare online, a materialelor standard etc.

Componenta 4: Managementul proiectului

Această componentă are ca scop susținerea și extinderea capacității personalului din unitatea de management al proiectului (UMP) a ME și din grupurile de părți interesate de a implementa cu succes activitățile din cadrul proiectului propus. Activitățile vor cuprinde: (a) sprijin în implementarea activităților de management al proiectului, monitorizare și evaluare (M&E), inclusiv soluții susținute prin mijloace TI&C moderne, reprezentare, achiziții, gestionarea aspectelor de mediu și sociale, informarea / implicarea societății și audit; (b) consultanță și activități specifice pentru dezvoltarea capacității instituționale, pentru achiziționarea echipamentelor și aplicațiilor informatice necesare implementării proiectului, precum și pentru monitorizarea și evaluarea rezultatelor acestuia; și (d) costuri curente suplimentare asociate creșterii capacității UMP.

Componenta 5: Pregătirea pentru situații de urgență

Componenta „Pregătire pentru situații de urgență” (CPSU) reprezintă un mecanism ex-ante cu ajutorul căruia guvernul poate obține rapid finanțare pentru a răspunde unor situații de urgență

sau unor crize eligibile. Această componentă va permite realocarea fondurilor neangajate din cadrul proiectului către finanțarea unor nevoi urgente, în cazul unor dezastre naturale sau antropice, crize sau urgențe de sănătate publică. Astfel de evenimente pot fi furtuni puternice, inundații, cutremure, secete sau epidemii. Există flexibilitate în ceea ce privește nivelul dovezilor necesare pentru declanșarea acestei componente, printre care se numără emiterea de către Comitetul Național pentru Situații de Urgență a unei decizii în temeiul Ordonanței de urgență nr. 21/2004, cu modificările și completările ulterioare, de mobilizare a resurselor financiare și/sau de altă natură necesare pentru a răspunde unui astfel de eveniment. Declanșatorul convenit, care va fi consemnat în manual operațional al proiectului (MOP), va permite realocarea unor resurse neangajate din cadrul proiectului către finanțarea măsurilor răspuns imediat și de recuperare. Plățile se vor face conform unor liste pozitive de bunuri critice, lucrări de construcții și servicii de consultanță necesare pentru susținerea intervenției imediate și măsurilor de recuperare.

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de cinci ani, începând cu 2021.

1.4 Investiții asociate

Acest proiect dispune de Investiții Asociate (IA), având în vedere că lucrările de demolare, precum și pregătirea șantierului pentru montarea sălilor de clasă mobile și lucrările aferente curților școlii (zonă de joacă, bănci, iluminat, alei, împrejmuire, amenajarea teritoriului) vor fi finanțate și realizate sub responsabilitatea autorităților locale care au în jurisdicție școlile selectate în cadrul acestui proiect. Acest CMMS se aplică lucrărilor aferente Investițiilor Asociate (demolări, lucrări civile aferente curților școlii și pregătirea șantierului pentru instalarea sălilor de clasă mobile). Excepțiile de la această regulă vor fi aplicate la o analiză de la caz la caz, în funcție de diverși factori, inclusiv de resursele și capacitatea școlilor/autorităților locale selectate și de alte limitări care pot exista, așa cum sunt evaluate și detaliate în PPMS-uri specifice site-ului și un Protocol care va fi semnat între Ministerul Educației, prin intermediul UMP, și autoritățile locale. Riscurile specifice și măsurile de atenuare propuse sunt detaliate în acest CMMS și, ulterior, în PMMS, după caz.

Cronologia IA

IA-urile sunt distribuite în mai multe etape în legătură cu activitățile Proiectului, cu lucrări de demolare și pregătire a amplasamentelor pentru săli de clasă mobile, care urmează să aibă loc înainte de reconstrucția școlilor în locații selectate. Pentru lucrările legate de mediul exterior, acestea pot avea loc fie în timpul lucrărilor de construcție, fie după finalizarea reconstrucției școlii.

Cronologia exactă aferentă acestor lucrări va fi detaliată în PMMS-urile specifice amplasamentului și în Protocolul semnat între UMP Proiectului și autoritățile locale.

Riscurile și măsurile de atenuare ale IA

Lucrările civile efectuate în cadrul IA au riscuri sociale și de mediu similare cu cele preconizate în cadrul lucrărilor Proiectului. În acest CMMS, riscurile potențiale largi și măsurile de atenuare propuse legate atât de proiect, cât și de activitățile IA sunt prezentate în secțiunile ulterioare. Având în vedere natura diferită a finanțării și cerințele de achiziție asociate (cerințele BM pentru proiect în comparație cu cerințele naționale de achiziții pentru IA), UMP poate avea un control limitat în etapele de licitație și contractare. În acest caz, IA se va baza pe aplicarea standardelor naționale de mediu și sănătate și siguranță, împreună cu angajamentul extins al părților interesate și cadrul MSS dezvoltat în cadrul Proiectului pentru a se asigura că activitățile proiectului nu au un impact negativ asupra mediului și comunității locale.

Între autoritatea locală și UMP va fi elaborat și semnat un Protocol care definește repartizarea lucrărilor și a responsabilităților, precum și supravegherea managementului riscului de mediu și social. Acest Protocol va face referire la riscurile PMMS specifice amplasamentului și la măsurile de atenuare și va detalia acțiunile specifice care vor trebui incluse în documentele de licitație pregătite de autoritățile locale.

Dezvoltarea capacităților și monitorizarea aspectelor E&S

UMP va oferi consolidarea capacităților, prin instruiți și sprijin tehnic autorităților locale în ceea ce privește acțiunile de atenuare M&S capturate în cadrul actualului CMMS, ESMP specifice amplasamentului și protocoale, după caz, de la pregătire până la punerea în aplicare a lucrărilor pentru a asigura conformitatea cu prevederile M&S convenite.

Aranjamentele de monitorizare detaliate în cadrul actualului CMMS, precum și cele care vor fi dezvoltate în cadrul PMMS specifice locației, vor articula în mod clar responsabilitățile care vor trebui asumate de autoritățile locale în supravegherea măsurilor de atenuare M&S în legătură cu IA. UMP va efectua vizite frecvente la fața locului și va solicita autorităților locale rapoarte de monitorizare privind performanța M&S a IF.

1.5 Activarea componentei CRSU

În conformitate cu obiectivele PSSIS, Componenta de răspuns la situații de urgență (CRSU) va sprijini răspunsul imediat la o criză sau o urgență eligibilă, după cum este necesar. Cheltuielile eligibile pot include bunuri, servicii și lucrări esențiale pentru restabilirea rapidă a mijloacelor de trai și a infrastructurii de salvare.

Instrumentele cheie ale componentei CRSU sunt o Evaluare Rapidă a Nevoilor și un Plan de Acțiune de Urgență (PAU) care vor fi elaborate de Guvernul României odată cu activarea componentei. PAU va include un rezumat al implicațiilor standardelor de mediu și sociale (de exemplu, potențialele impacturi sociale și de mediu) ale activităților propuse și, dacă este necesar, instrumentele de mediu și sociale care trebuie pregătite pentru a se conforma legislației naționale și Politicile de salvagardare ale băncii. Dacă la activarea CRSU se convine amânarea finalizării standardelor de mediu și sociale, acesta ar trebui să includă un plan de acțiune pentru o astfel de finalizare. În ceea ce privește instrumentele care vor fi utilizate pentru a aborda impactul M&S, lista de verificare și planurile de management, astfel cum au fost pregătite pentru programul de investiții, pot fi adaptate pentru a servi scopului PAU.

Toate activitățile finanțate prin CRSU sunt supuse Cadrului de Mediu și Social al Băncii Mondiale. Actualul CMMS va fi actualizat în urma Evaluării Rapide a Nevoilor și a proiectului Planului de Acțiune de Urgență prezentat BM la cererea activării CRSU. Această secțiune din cadrul CMMS va evidenția un proces de screening construit în jurul listei pozitive de cheltuieli eligibile (bunuri, servicii, servicii fără consultanță, lucrări etc.) pentru problemele și riscurile cheie de mediu și sociale. Aceasta va fi legată de identificarea aranjamentelor instituționale pentru supravegherea oricărei verificări și monitorizări suplimentare necesare în materie de mediu și social (M&S). În plus, această secțiune va include îndrumări generice pentru „sectorul” lucrărilor civile de urgență care identifică problemele M&S cheie cu Planuri de management de mediu și social (PMMS) sau liste de verificare M&S în cazul în care impactul este minor. Toate activitățile finanțate prin CRSU sunt, de asemenea, supuse Ghidurilor BM pentru mediu, sănătate și siguranță (MSS).

Conținutul specific al secțiunii CRSU din actualul CMMS, în cazul în care această componentă este activată pentru a sprijini răspunsul imediat la o criză sau o urgență eligibilă, va include:

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

- Descrierea potențialelor situații de urgență și a tipurilor de activități susceptibile de a fi finanțate;
- Riscuri potențiale și măsuri generale de atenuare asociate activităților potențiale;
- Identificarea locațiilor și/sau a grupurilor vulnerabile și a strategiilor de atenuare a impactului proiectului asupra acestora;
- Verificarea garanțiilor de mediu și sociale și cerințele de management de mediu și social (studii, planuri, inclusiv actualizarea procedurilor/planurilor existente de management al muncii și de implicare a părților interesate) pentru a se conforma cu cerințele Băncii și cu legile naționale și legislația relevantă;
- Un CPM (Codul de Practică de Mediu) pentru lista pozitivă a mărfurilor;
- Indicații privind tipurile de acțiuni de răspuns în situații de urgență care ar putea fi întreprinse fără o evaluare suplimentară de mediu sau socială și care ar necesita evaluare (și la ce nivel) înainte de a fi inițiate;
- Evaluarea riscurilor potențiale de achiziție de terenuri sau de relocare involuntară în timpul implementării, deși astfel de riscuri sunt evitate prin conceperea intervențiilor;
- Evaluare pentru a ghida răspunsurile în caz de urgență (de exemplu, ce conflicte sociale existente ar putea fi exacerbate de o urgență); și
- Aranjamente instituționale pentru due diligence și monitorizare de mediu și social.

Activitățile finanțate prin CRSU se vor limita la furnizarea de bunuri și servicii esențiale, precum și la reabilitarea și reconstrucția infrastructurii deteriorate prezentate într-o listă pozitivă în Manualul de Răspuns la Urgență al Proiectului (lista poate fi consultată în Anexa 9.13). Nu se anticipează achiziționarea de terenuri care să conducă la relocare involuntară și/sau restricții de acces la resurse și mijloace de trai.

UMP prin echipa de mediu, social și de implicare comunitară, va identifica pe baza activităților și lucrărilor propuse în PAU, potențialele impacturi negative de mediu și sociale, precum și studiile și planurile de atenuare necesare managementului de mediu și social. Acest lucru se va realiza prin completarea Screening-ului de mediu și social, anexat la CMMS, pentru fiecare activitate.

În cazul achizițiilor de lucrări care necesită mobilizarea antreprenorilor de lucrări civile, în cadrul evenimentului de recuperare în situație de urgență, documentele de licitație vor include PMMS, coduri standard de conduită pentru lucrători și supraveghetori (inclusiv managementul muncii și proceduri de securitate și sănătate în muncă), specificând conduita și sancțiunile adecvate legate de relațiile cu comunitatea, MSS, violența bazată pe gen (VBG), violența împotriva copiilor (VIC), traficul de persoane și exploatarea și abuzul sexual. Antreprenorii și subcontractanții acestora care pot fi asociați, personalul și lucrătorii acestora sunt obligați să fie informați, să semneze și să respecte codurile de conduită pentru a preveni și aborda posibilele VBG, VIC și trafic de persoane. Agenția de implementare CRSU și partenerii cu sprijinul consultanților săi vor monitoriza conformitatea de către contractori. Construcția va lua în considerare nevoile diferențiate de gen și proiectele de acces universal pentru a se adapta nevoilor persoanelor cu dizabilități și ale altor grupuri vulnerabile.

Mecanismul de soluționare a sesizărilor (MSS) instituit în cadrul proiectului va fi aplicat și de activitățile (subproiectele) CRSU identificate în PAU. MSS își propune să ofere și să faciliteze un mecanism limitat în timp, transparent și responsabil pentru a exprima și rezolva preocupările și problemele sociale și de mediu legate de sub-proiectele care pot fi ridicate de persoanele afectate de proiect (PAP) sau care cred că sunt afectate de activitățile proiectului. MSS servește, de asemenea, ca un canal pentru proiect pentru a primi și auzi feedback și sugestii din partea PAU-urilor și a beneficiarilor de proiecte pentru a îmbunătăți proiectarea și implementarea sub-proiectului.

2. BILANȚUL SOCIOECONOMIC ȘI DE MEDIU (SITUAȚIA DE REFERINȚĂ)

2.1 Contextul socioeconomic din zona țintă

În ciuda creșterii economice susținute înregistrate de România în ultimul deceniu, inegalitățile persistă și sporesc, iar pandemia de COVID-19 va avea efecte negative suplimentare. În România, diferența dintre veniturile din mediul urban și cel rural este a doua cea mai mare din Europa: venitul mediu în zonele urbane este cu aproape 50% mai mare decât în zonele rurale. Multe comunități (dintre care multe de romi) din diverse părți ale țării nu au acces la servicii de bază cum sunt apă curentă, canalizare, internet sau electricitate. Pe termen scurt, se preconizează că nivelul sărăciei va crește, pe fundalul scăderii veniturilor celor mai sărace pături ale populației determinate de criza COVID-19, impactului unui an agricol slab și reducerii sumelor transferate din străinătate.

Sărăcia în rândul copiilor și accesul acestora la educație

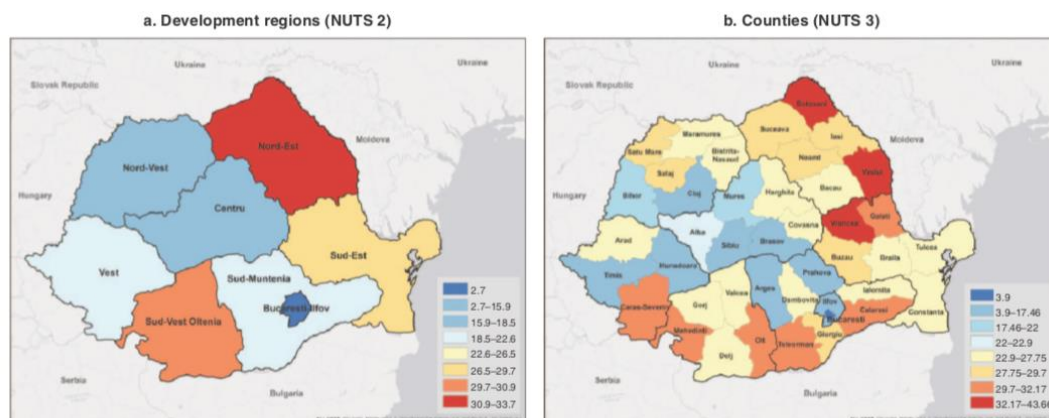
Conform datelor Eurostat, România a înregistrat în 2018 a doua cea mai mare rată a populației expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială (32,5%). În ceea ce privește copiii expuși riscului de sărăcie sau excludere socială, România a înregistrat cea mai mare rată din Europa, anume 38,1%.³ Se preconizează că pandemia de COVID-19 și efectele sale economice vor afecta și mai mult grupurile vulnerabile, în special copiii, din România. Doar 20% dintre copiii care trăiesc în familii sărace beneficiază de măsuri de protecție socială. Bursele sociale se acordă, în conformitate cu legislația din domeniul educației, doar de către 5,6% dintre administrațiile locale.⁴ Disparitățile de dezvoltare economică dintre mediul urban și cel rural se reflectă în ratele de înscriere în învățământul preuniversitar, de la nivel preșcolar la nivel liceal. În anul școlar 2017-2018, rata brută de înscriere a copiilor cu vârste între 3 și 18 ani a fost de 88,1%. În timp ce copiii din mediul urban au fost aproape toți (99,9%) înscriși în învățământul preuniversitar, rata brută de înscriere a copiilor din mediul rural a fost de doar 77,1%. În cazul învățământului primar și gimnazial, diferența între urban și rural este ceva mai mică, și anume de 19% (80,5% rural și 99,2% urban).

Hărțile de mai jos prezintă distribuția teritorială a sărăciei la nivel regional și județean,⁵ pe baza datelor recensământului din 2011.

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200305-1>

⁴ <https://publicatii.romaniacurata.ro/wp-content/uploads/2020/09/Raport-național-burse-elevi-SAR-Avocatul-Poporului.pdf>

⁵ <http://documents1.worldbank.org/curated/en/294291467994713348/pdf/104013-BRI-PUBLIC-ADD-SERIES-Poverty-in-Europe-DOI-10-1596-K8686.pdf>

Source: Estimates using data from the 2011 EU-SILC and 2011 Population and Housing Census collected by the Romania National Institute of Statistics.

Note: The risk of poverty rates are defined using the EU standard of 60 percent of median national equivalized income after social transfers. The NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) classification is a hierarchical system of dividing up the economic territory of the European Union for the development of regional statistics, regional socioeconomic analysis, and the framing of EU regional policies. To date the NUTS 2 classification has been used for determining eligibility for aid from European Structural Funds. Below the NUTS 3 classification areas are defined according to Local Administrative Units (LAU). Most EU member states have LAU 1 and LAU 2 divisions, but some only have LAU 2.

Tabelul 1 Distribuția teritorială a sărăciei la nivel regional și județean

Comunități marginalizate și riscuri socio-educaționale

În România, majoritatea persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excludere socială locuiesc în mediul rural. Cu toate acestea, sărăcia în mediul rural se manifestă în mai multe forme, de la sărăcia din satele mici și cele cu populație îmbătrânită, la sărăcia din comunitățile cu capital uman inadecvat, cu grad scăzut de ocupare formală și cu condiții de locuire necorespunzătoare. Atlasele, elaborate cu sprijinul Băncii Mondiale, definesc zonele marginalizate urbane și rurale din România ca fiind zone compacte din interiorul localităților (sectoare de recensământ) locuite de persoane cu un nivel disproporționat de slab al capitalului uman, nivel scăzut de ocupare formală și condiții de locuire necorespunzătoare comparativ cu locuitorii altor zone urbane și rurale.

Cu toate că datele din aceste atlase au fost preluate din recensământul din 2011, legătura dintre zonele cu nivel ridicat de marginalizare și riscul sporit de abandon școlar a fost evidențiată într-un raport recent cu privire la riscurile socio-educaționale din România.⁶ Rezultatele arată că cele mai multe școli dezavantajate din țară se situează în zone cu rate ridicate ale marginalizării, de regulă, în mediul rural, au peste 10% elevi romi, rate ale abandonului școlar ridicate (peste 10%), frecvență școlară scăzută și rezultate slabe la examenele naționale.

Vulnerabilitatea în contextul proiectului

Conform unei evaluări rapide cu privire la copiii vulnerabili în contextul pandemiei de COVID-19⁷ realizate de UNICEF în mai multe runde, cei mai afectați sunt copiii din familii sărace, copiii romi, copiii cu cerințe educaționale speciale și copiii care trăiesc în locuințe supraaglomerate.

⁶ <https://hartairse.humancatalyst.ro/storage/app/public/docs/studiu.pdf> Indicele riscului socio-educational este un instrument care a monitorizat riscul de abandon școlar, nivelul competenței cadrelor didactice, nivelul competenței elevilor și nivelul de dezvoltare socioeconomică a localității în perioada 2015-2019.

⁷

<https://www.unicef.org/romania/media/3561/file/Rapid%20assessment%20of%20the%20situation%20of%20children%20and%20their%20families%20with%20a%20focus%20on%20the%20vulnerable%20ones%20in%20the%20context%20of%20the%20COVID-19%20outbreak%20in%20Romania%20-%20round%204.pdf>

Copiii cu cerințe educaționale speciale pot participa la cursuri în școli special proiectate sau în școli obișnuite. Un raport din 2014 arată că 61% dintre elevii cu dizabilități frecventează școli speciale, 36% merg la școli de masă și 3 învață acasă.⁸

O evaluare calitativă a vulnerabilității în comunități (realizată în faza de pregătire a proiectului) a identificat mai multe categorii de copii vulnerabili în contextul proiectului. Evaluarea a fost realizată prin intermediul a 180 de interviuri aprofundate față-în-față cu reprezentanți ai grupurilor vulnerabile, 36 de interviuri aprofundate telefonice cu reprezentanți ai consiliilor de administrație ai școlilor și cu cadre didactice, 24 de interviuri față-în-față cu asistenți sociali și mediatori școlari și 8 interviuri față-în-față cu experți în educația incluzivă, reprezentanți ai unor ONG-uri. O analiză mai extinsă a acestei evaluări este prezentată în PIAI, disponibil pe website-ul UMP, la adresa: <http://schoolrehabilitation.ro/sissp/>

Persoanele și grupurile dezavantajate/vulnerabile relevante pentru proiect se încadrează în două categorii largi: a) grupuri vulnerabile din rândul elevilor școlilor selectate și b) grupuri vulnerabile din rândul comunităților școlare.

În cadrul comunităților școlare, se pot identifica următoarele grupuri deosebit de vulnerabile: copii din zone rurale sărace, copii romi, copii de alte etnii, fete însărcinate și tinere mame, copii care au abandonat școala, copii cu cerințe educaționale speciale, copii cu dizabilități fizice, copii în dificultate și copii supuși bullying-ului.

În cadrul comunităților locale în sens mai larg (de exemplu, în vecinătăți), se pot identifica următoarele grupuri deosebit de vulnerabile: persoane cu deficiențe vizuale sau auditive, membri ai comunității analfabeți sau cu nivel de educație scăzut, părinți ocupați în muncă ai elevilor care frecventează școala etc.

În evaluarea privind vulnerabilitățile copiilor, principalele probleme identificate cu privire la infrastructura școlară au fost: lipsa sau inadecvarea rețelei electrice, izolații de slabă calitate sau lipsa acestora, lipsa grupurilor sanitare la interior, aglomerarea claselor, lipsa sau inadecvarea informatizării, rezultate slabe la învățătură, insuficiente programe de formare pentru lucrul cu copiii cu cerințe educaționale speciale etc.

Protecția și sănătatea muncii

Conform datelor Eurostat,⁹ România a înregistrat în 2017 cea mai mare rată a accidentelor de muncă fatale din UE, cu 4,49 decese la 100.000 de angajați, de aproape trei ori media UE-28 de 1,65. În perioada 2015-2019, în medie, 11% dintre accidentele de muncă au avut loc în sectorul construcțiilor (Institutul Național de Statistică, 2020). Legat de decese, media pentru aceeași perioadă sugerează că 21% dintre decesele provocate de accidente de muncă se produc în sectorul construcțiilor, cu o rată de 26% în 2019.

Deși legislația și normele sunt aliniate convențiilor UE și internaționale privind protecția și sănătatea muncii, ratele mari de incidență sugerează că măsurile de protecție pe șantierele de construcții nu sunt adecvate.

În septembrie 2020, în sectorul construcțiilor erau ocupate 416.500 de persoane (INS, 2020), o creștere de 5% față de septembrie 2019. Numărul muncitorilor din afara UE veniți în România a crescut mereu în ultimii ani. În 2020, din cauza scăderii cererii în alte sectoare (cum ar fi turismul sau industria alimentară), au fost emise aproape 30.000 de permise de muncă pentru

⁸ https://dizabnet.ro/wp-content/uploads/2016/01/IPP_Fundatia-Speranta-Studiu-educatie-incluziva-var-in-lucru.pdf

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Accidents_at_work_statistics

străini în domeniul construcțiilor.¹⁰ Barierele lingvistice și culturale pot spori riscul de accidentare a acestor muncitori, deși nu există în acest sens date defalcate la nivel județean.

Investițiile asociate Proiectului sub formă de lucrări de demolare, modernizarea curții școlii și pregătirea șantierului pentru instalarea sălilor de clasă temporare care vor fi desfășurate de autoritățile locale vor trebui să îndeplinească cerințe similare activităților finanțate în cadrul Proiectului, în raport cu sănătatea și siguranța. Aceste cerințe vor fi detaliate în mod specific în PMMS specifice amplasamentului și în documentația de licitație pentru aceste lucrări. UMP a Ministerului Educației va supraveghea procesul și va oferi asistență și supraveghere autorităților locale, asigurând conformitatea cu prevederile PMMS.

Violența pe bază de gen

În ultimii ani, România a realizat progrese în ceea ce privește inițiativele legislative și instituționale care recunosc și urmăresc soluționarea problemelor specifice violenței pe bază de gen. Cu toate acestea, un raport recent al Comisiei Europene¹¹ arată că România ocupă primul loc în UE ca număr absolut al victimelor traficului de ființe umane. Exploatarea sexuală este scopul prevalent al traficului în UE, aproape trei sferturi dintre victime fiind femei și fete. Conform unui raport recent al Ambasadei SUA¹² pe această temă, în 2019, autoritățile publice și ONG-urile au identificat 698 de victime (518 traficate pentru sex, 138 traficate pentru muncă, inclusiv cerșetorie și furt forțate și 42 de victime ale tentativelor de traficare), dintre care 327 erau minore. Doar 49% dintre aceste victime au primit ajutor din partea autorităților și societății civile, capacitatea națională de a oferi astfel de servicii fiind limitată. Raportul sugerează și că traficanții vizează copii instituționalizați și romi.

În ceea ce privește violența împotriva femeilor, conform unui studiu realizat în 2014¹³ de Uniunea Europeană pentru Drepturi Fundamentale, 30% dintre femeile din România au fost supuse violenței fizice și/sau sexuale de la vârsta de 15 ani. Doar 23% dintre acestea au raportat poliției cele mai grave incidente. Barometrul special al UE privind egalitatea de gen pe anul 2016¹⁴ arată că 55% dintre respondenții din România considerau că relațiile sexuale neconsensuale sunt justificate în anumite situații, cel mai mare procent din UE27 și dublul mediei în statele membre. Stereotipurile de gen sunt prevalente și perpetuate în școli, după cum arată cercetările calitative realizate în cadrul studiilor finanțate de UE.¹⁵

Zona țintă a proiectului

Proiectul a identificat circa 500 de clădiri cu risc ridicat de prăbușire în cazul unui cutremur și va aplica criteriile de selecție / stabilire a priorităților suplimentare pentru alcătuirea listei finale a școlilor care vor fi cuprinse în faza de implementare a proiectului. Dintre școlile din mediul rural de pe lista mare (circa 350), 30% se găsesc în localități caracterizate de un nivel mediu, peste mediu sau sever de marginalizare, conform Atlasului zonelor marginalizate din România realizat de Banca Mondială.¹⁶ Marginalizarea peste medie și severă se suprapun în multe cazuri cu o pondere mare a populației de etnie romă.

¹⁰ Interviu realizat de echipa de proiect pe 19 noiembrie 2020 la Inspectoratul General pentru Imigrări.

¹¹ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/third_progress_report.pdf

¹² <https://ro.usembassy.gov/2020-trafficking-in-persons-report-for-romania/>

¹³ European Union Agency for Fundamental Rights (2014). Violence against women: an EU-wide survey — Main results, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

¹⁴ Special Eurobarometer 449 on Gender-based Violence, 2016

¹⁵ https://aleg-romania.eu/wp-content/uploads/2018/09/National-Diagnostic-Report-Research-Romania_ALEG.pdf

¹⁶ <http://documents1.worldbank.org/curated/en/668531468104952916/pdf/Elaboration-of-integration-strategies-for-urban-marginalized-communities-the-atlas-of-urban-marginalized-communities-in-Romania.pdf>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Unele dintre criteriile de stabilirea a priorităților sunt:

Eligibilitatea, cu următoarele variabile:

- ✓ Localizare: proiectul se adresează școlilor din zone de hazard seismic, conform descrierii din codul de proiectare seismică în vigoare în România (P100-1/2013), cu o valoarea de vârf a accelerației terenului de minimum 0,25g.
- ✓ Școli publice amplasate pe terenuri publice
- ✓ Școli primare și secundare
- ✓ Fără intervenții recente cuprinzătoare de renovare/consolidare

Criterii legate de localizarea școlii

- ✓ Indicele sărăciei și dezvoltării umane în zona în care se află școala - pentru ierarhizarea școlilor prioritare în zone dezavantajate
- ✓ Capacitatea bugetară a administrației locale de a ierarhiza școlile prioritare, acolo unde sunt slabe șanse ca fondurile primăriei să fie alocate pentru modernizarea școlilor
- ✓ Tendințe demografice în zona școlilor, pentru ierarhizarea școlilor prioritare în zone cu populație în creștere

Criterii specifice școlii

- ✓ Pentru ierarhizarea școlilor cu rezultate mai slabe, indicatori privind rezultatele la învățatură la nivel de școală, cum sunt participarea și rezultatele la evaluarea națională la absolvirea clasei a 8-a, rate de repetenție sau rate de abandon școlar.
- ✓ Învățământul în două sau trei schimburi, pentru ierarhizarea școlilor care trebuie să treacă la un singur schimb, de zi.
- ✓ Vârsta clădirilor școlare, pentru ierarhizarea școlilor care au nevoie de intervenții pentru îmbunătățirea eficienței energetice, modernizarea mediilor de învățare, ventilației etc.
- ✓ Starea clădirilor școlare, de exemplu, școli fără grupuri sanitare la interior sau fără autorizație sanitară și/sau în care starea generală a clădirilor este foarte proastă.

Un număr inițial de 22 de școli au fost selectate în cadrul lotului 1 al proiectului. Lista poate fi consultată în Anexa 9.14.

Infrastructura educațională

Multe școli din România, în special din mediul rural, nu dispun de utilități adecvate, cum ar fi grupuri sanitare interioare, încălzire centrală și salubritate, o stare de fapt cu efecte negative asupra mediului de învățare. Mai multe de un sfert din școli (în special în mediul rural) folosesc sobele ca principal mijloc de încălzire, fapt care limitează capacitatea de control al temperaturii și reduce calitatea aerului. O treime dintre școli, majoritatea în mediul rural, nu au grupuri sanitare în interior și o treime nu canalizare. Comparativ cu existența grupurilor sanitare la interior, legătura dintre existența unui sistem de canalizare este statistic direct corelată cu rezultatele la examenul de bacalaureat.

Pandemia COVID-19 a evidențiat importanța accesului egal la apă, instalații sanitare, instalații de canalizare, infrastructura informatică și de telecomunicații (TI&C), precum și importanța flexibilității spațiale în școli. Pandemia a subliniat provocările cu care se confruntă școlile care funcționează în 2 sau 3 schimburi în multe zone urbane, în contextul obligației de respectare a distanțării fizice. Din cauza lipsei resurselor, îndrumării și capacității personalului, școlile au aplicat în mod inegal strategii de atenuare. S-au evidențiat efectele negative ale pandemiei asupra accesului grupurilor vulnerabile, în special al romilor, la școlarizare. Există disparități severe în finanțarea infrastructurii școlare și a calității profesorilor, ceea ce duce la inegalități

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

socioeconomice suplimentare și la segregare, contribuind la creșterea abandonului școlar timpuriu. Pe măsură ce segregarea socială crește, elevii mai săraci frecventează școli de calitate mai slabă. Diferențele în ceea ce privește calitatea învățământului dau naștere riscului de perpetuare a diferențelor sociale și de venit, subminând creșterea economică viitoare a României.

Multe școli din România sunt expuse riscului de prăbușire sau avariere gravă în cazul unui cutremur, periclitând viețile elevilor, cadrelor didactice și personalului administrativ. Se preconizează că, în cazul unui cutremur, investițiile ex-ante pentru consolidarea (sau demolarea și reconstruirea) celor mai expuse clădiri vor salva viețile a între 10.000 și 15.000 de elevi și profesori și vor proteja multe zeci de mii de elevi și profesori de vătămări fizice, de la minore până la grave, și de traume emoționale și psihice.

Cu privire la rata de absolvire, rezultatele la evaluarea națională din 2018 indică o scădere a ponderii elevilor cu medii peste 5. În 2018, acest indicator privind evaluarea națională a scăzut cu peste 3 puncte procentuale față de anul anterior, ajungând la 73,6%. Există diferențe semnificative pe sexe, în favoarea fetelor. O evaluare comparativă a județelor evidențiază variații mai mari ale ponderii elevilor cu medii peste 5 față de anul anterior.

	Evaluare națională 2017			Evaluare națională 2018		
	Total	Fete	Băieți	Total	Fete	Băieți
Total participanți	140.738	72.718	68.020	142.871	73.485	69.386
Promovabilitate pe județe %	77,0%	82,6%	71,0%	73,6%	78,5%	68,4%
AB	79,6%	85,9%	73,4%	79,1%	84,6%	73,1%
AG	78,3%	84,8%	71,9%	75,8%	82,4%	69,0%
AR	71,6%	79,0%	63,9%	68,9%	75,0%	62,6%
B	89,3%	91,9%	86,7%	86,2%	89,2%	83,2%
BC	76,7%	82,3%	70,6%	72,9%	77,3%	68,0%
BH	72,3%	80,6%	63,1%	70,0%	74,7%	65,2%
BN	78,7%	84,4%	72,6%	75,9%	80,2%	71,1%
BR	92,5%	94,5%	90,0%	89,7%	90,9%	88,3%
BT	73,6%	80,8%	65,1%	69,3%	75,5%	62,2%
BV	79,9%	84,4%	75,2%	74,2%	78,3%	69,6%
BZ	76,8%	82,2%	71,4%	73,6%	79,4%	67,0%
CJ	90,0%	92,9%	86,8%	87,9%	90,2%	85,6%
CL	72,2%	78,1%	64,8%	63,2%	66,6%	59,6%
CS	69,7%	75,0%	64,1%	63,2%	70,4%	55,2%
CT	73,6%	78,9%	68,0%	71,2%	77,5%	64,7%
CV	71,8%	78,2%	65,4%	68,0%	72,3%	63,4%
DB	74,9%	81,5%	68,3%	66,1%	74,2%	58,0%
DJ	70,1%	77,0%	63,3%	68,8%	74,6%	63,2%
GJ	75,6%	82,7%	68,4%	71,0%	76,2%	65,7%
GL	85,6%	89,3%	81,3%	83,6%	86,0%	81,0%
GR	61,1%	69,1%	52,9%	56,6%	65,8%	48,0%
HD	76,3%	82,0%	70,0%	75,0%	78,5%	71,1%

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

	Evaluare națională 2017			Evaluare națională 2018		
	Total	Fete	Băieți	Total	Fete	Băieți
HR	67,9%	78,4%	56,6%	64,3%	71,9%	56,6%
IF	76,9%	81,5%	72,2%	69,3%	74,8%	63,8%
IL	71,1%	77,3%	64,7%	69,6%	74,2%	64,6%
IS	84,3%	87,5%	80,4%	77,2%	80,7%	73,1%
MH	68,1%	75,8%	60,1%	65,3%	71,6%	58,4%
MM	73,8%	80,5%	66,8%	69,9%	76,2%	63,3%
MS	75,8%	79,9%	71,6%	69,3%	74,0%	64,6%
NT	71,2%	78,8%	63,4%	68,0%	74,5%	61,3%
OT	78,9%	83,3%	74,0%	74,3%	77,6%	70,5%
PH	87,6%	90,4%	84,4%	86,7%	89,7%	83,6%
SB	78,5%	81,2%	75,6%	77,2%	79,5%	74,6%
SJ	75,3%	82,6%	67,5%	73,2%	80,2%	65,9%
SM	69,6%	75,4%	63,3%	69,7%	73,7%	65,0%
SV	75,0%	83,2%	66,3%	73,7%	80,6%	66,3%
TL	71,7%	77,8%	65,5%	71,3%	75,6%	66,2%
TM	72,2%	77,8%	66,3%	69,6%	73,5%	65,6%
TR	63,5%	71,9%	54,1%	56,9%	63,7%	49,9%
VL	78,0%	84,5%	70,5%	75,7%	79,9%	71,2%
VN	69,9%	78,2%	60,9%	63,6%	69,1%	58,0%
VS	71,8%	77,1%	65,3%	66,4%	71,3%	60,6%

Tabelul 2 Ponderea elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională la absolvirea clasei a VIII-a, 2017 și 2018, pe județe și sexe (%)

2.2 Bilanțul de mediu

În Uniunea Europeană, peste 400.000 de persoane decedează anual din cauza poluării aerului. Aceasta este concluzia unui raport prezentat la Copenhaga de Agenția Europeană de Mediu. Documentul analizează date cu privire la influența mediului asupra sănătății și bunăstării europenilor. Conform studiului, poluarea aerului în Europa va continua să fie cea mai mare amenințare la adresa sănătății.

Totuși, agenția arată că situația s-a îmbunătățit considerabil în ultimii 30 de ani. În 1990, poluarea aerului a cauzat un milion de decese.

Există însă și alte surse de poluare a mediului care conduc la pierderi de vieți omenești, poluarea sonoră fiind a doua, cu 12.000 de decese premature. Efectele schimbărilor climatice au un efect din ce în ce mai mare, de exemplu, prin valurile de căldură sau inundații. Locuitorii orașelor par a fi cei mai afectați de efectele schimbărilor climatice, conform declarațiilor Catherinei Ganzleben de la Agenția Europeană de Mediu.

Situația cea mai gravă din Europa se găsește în România, unde fiecare al cincilea decedat poate fi atribuit factorilor de mediu.

Ponderea resurselor regenerabile (RR) în România a depășit ținta de 20% pentru 2020 (24% în 2017), în mare parte datorită schemei de certificate ecologice aplicate, însă investițiile în RR au stagnat în ultimii ani, din cauza alocărilor actuale precare.

Cărbunele continuă să fie important, deși ponderea sa a scăzut treptat (în unele cazuri, fiind înlocuit de gaz). Aproximativ 50% din cererea de electricitate este acoperită de centrale electrice pe cărbune, a căror competitivitate a scăzut pe fundalul creșterii prețurilor certificatelor UE de CO₂ din ultimii ani. Deși se preconizează că România va valorifica

oportunitățile oferite de tranziția ecologică, este probabil că va avea nevoie de investiții sau de sprijin politic în regiunile care depind în măsură semnificativă de combustibilii fosili, după cum arată Mecanismul pentru o tranziție justă al UE.

S-au realizat îmbunătățiri semnificative în sectorul de alimentare cu apă, însă acestea au încetinit în ultimii ani. În 2017, doar circa 70% din populație beneficia de apă curentă, din rețele publice, iar zonele rurale erau mult în urmă.

În ce privește gestionarea deșeurilor, ratele de reciclare sunt foarte scăzute (aceleași din 2013, la circa 14%, cel mai scăzut nivel din UE, sub ținta de 50% stabilită pentru 2020 în Directiva privind economia circulară), cea mai mare parte a deșeurilor fiind eliminate la rampe ecologice.

Dezastrele geofizice și climatice prezintă riscuri suplimentare considerabile pentru educație, cetățeni, eforturile de reducere a sărăciei și creșterea economică durabilă în România. Între 1970 și 2019, în România au fost înregistrate 90 de evenimente catastrofale, printre care 50 de inundații, 20 de evenimente de temperatură extremă, 10 furtuni, patru cutremure și două secete, care au avut ca rezultat pierderi și daune de peste 6,1 miliarde USD și au afectat mai mult de două milioane de persoane. În același timp, impactul dezastrelor este în creștere, inclusiv datorită: a) concentrării oamenilor și a activelor economice, (b) finanțării insuficiente pentru reducerea riscurilor și (c) efectelor schimbărilor climatice. Dincolo de impactul asupra bunurilor materiale, dezastrele afectează și bunăstarea oamenilor. Mai mult, deteriorarea acestor școli duce la perturbarea pe termen lung a procesului educațional și are efecte negative asupra sănătății și bunăstării copiilor afectați de dezastru. Pe lângă faptul că influențează negativ rezultatele școlare ale elevilor și pun în pericol sănătatea și viața acestora, o mare parte a infrastructurii școlare din România nu corespunde normelor privind siguranța la incendiu, rezistența generală la dezastre, calitatea aerului, sistemele sanitare de bază și eficiența energetică. Efectele lipsei măsurilor dezvoltare a rezistenței climatice în școli se vor agrava pe măsură ce clima se încălzește.

Legislația, politicile și strategiile naționale recente au evidențiat urgența investițiilor integrate în infrastructura școlară. În 2019 a fost adoptată o lege care impune tuturor autorităților locale să efectueze până în 2024 evaluarea seismică (cunoscută sub numele de expertiză tehnică) a tuturor școlilor construite înainte de 1978. Se așteaptă ca multe dintre aceste expertize tehnice să evidențieze deficiențele în siguranța seismică care vor trebui remediate prin modernizare sau reconstrucție, ceea ce va însemna că autoritățile locale și Ministerul Educației vor trebui să ofere sprijin și îndrumări semnificative cu privire la îmbunătățirile infrastructurii școlare în anii următori. În 2020, au fost aprobate noi norme de igienă în școli, care impun un număr mai mare de chiuvete, toalete, dușuri etc. De asemenea, strategiile naționale evidențiază nevoia de îmbunătățire a eficienței energetice și de consolidare seismică a infrastructurii educaționale.

3. CADRUL LEGISLATIV ȘI NORMATIV NAȚIONAL

Secțiunea care urmează prezintă un rezumat al celor mai importante dispoziții ale legislației și normelor naționale cu privire la evaluarea și gestionarea riscurilor de mediu și sociale asociate proiectului.

3.1 Social

Legislația națională nu necesită o evaluare a impactului social al proiectelor de investiții, aceasta nefiind o cerință nici în cadrul procedurilor de autorizare a lucrărilor de construcții. Cu toate acestea, cadrul legal național oferă baza pentru abordarea impactului socioeconomic general al investițiilor (HG nr. 907/2016 privind documentația tehnică și economică pentru investițiile publice), efectele lucrărilor de construcții asupra proprietăților învecinate (Legea nr. 50 / 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții și Legea nr.287 / 2009 - Noul Cod civil) sau aplicarea normelor și standardelor de calitate în construcții (Legea nr. 10/1995 privind asigurarea calității pentru construcții). Anexa 9 prezintă principalele acte normative legate de evaluarea și abordarea impacturilor sociale asociate proiectului, cum ar fi consultări publice, evaluarea impactului asupra proprietăților învecinate, sănătatea și protecția muncii, despăgubiri pentru eventuale pierderi înregistrate în acest proces etc. Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) pentru proiecte cu impacturi majore asupra mediului, ca parte a procedurii de eliberare a autorizațiilor, cuprinde capitole legate de aspecte sociale corespunzătoare obiectivului acestui document.

Principalele instituții implicate în procesul de autorizare și monitorizare a lucrărilor de construcții planificate în cadrul acestor investiții, precum și în urmărirea aspectelor sociale care pot fi asociate proiectului sau influențare de acesta sunt:

- ME și inspectoratele școlare județene - responsabile pentru elaborarea strategiei de implementare a programului de guvernare în domeniul învățământului;
- Inspectoratul de muncă - autoritate care monitorizează respectarea normelor de protecție și sănătate a muncii și dispozițiilor Codului muncii; unități teritoriale funcționează în fiecare județ al României și pot sprijini proiectul prin asigurarea respectării cerințelor naționale în timpul execuției lucrărilor de construcții;
- Unități teritorial-administrative - responsabile pentru emiterea autorizațiilor de construire, conform cu planurile de urbanism și legislația națională, de asemenea, responsabile cu contractarea și efectuarea lucrărilor de demolare și lucrări civile minore asociate cu pregătirea platformelor specifice amplasamentului pentru instalarea de săli de clasă mobile temporare, acolo unde această opțiune este selectată pentru relocarea școlii;
- Inspectoratul de Stat în Construcții - asigură aplicarea legilor, normelor și standardelor de calitate în construcții;
- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării - prevenție, mediere, monitorizare și asistență pentru aplicarea legislației românești în materia discriminării;
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență - prevenție și intervenție în caz de incendiu, prim ajutor în caz de accidente și dezastre și în alte urgențe.
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, la nivel național, și direcții locale de asistență socială, la nivel local - autorități responsabile cu protecția persoanelor și grupurilor vulnerabile din societate și cu sprijinirea victimelor violenței domestice și a abuzurilor și hărțuirii sexuale;

- Inspectoratul General pentru Imigrări - verifică în teren respectarea legislației și procedurilor privind imigrația;
- Direcțiile de asistență socială din cadrul primăriilor - responsabile pentru identificarea și monitorizarea familiilor și persoanelor care au nevoie de asistență socială, inclusiv a copiilor vulnerabili;
- Mediatorul școlar pentru romi - responsabil la nivelul administrației locale pentru stabilirea unei legături între comunitățile de romi și școală;
- Consilierul/expertul local sau județean pe probleme ale romilor - reprezintă la nivel administrativ interesele comunităților de romi.

Legislația aplicabilă în domeniul social este prezentată în anexa 9.1.

3.2 Mediu

Legislația națională de mediu se bazează pe standardele UE și stabilește principiile generale ale politicilor de mediu, precum poluatorul plătește, monitorizarea integrată, dezvoltarea durabilă, participarea publicului, cooperarea internațională, reabilitarea zonelor degradate. De asemenea, include modalitățile generale de aplicare a acestor principii, cum ar fi: armonizarea politicilor de mediu și a programelor de dezvoltare, corelația între dezvoltarea specială și cea de mediu, utilizarea obligatorie a procedurii de autorizare de mediu pentru anumite activități economice și sociale cu impact semnificativ asupra mediului, utilizarea a stimulentele economice.

În cazul proiectelor noi care prezintă probabilitatea unor impacturi semnificative asupra mediului, dispozițiile naționale impun obținerea unor acorduri/autorizații de mediu atât în faza de pregătire/construire, cât și în faza de exploatare. În faza pregătitoare, persoanele care realizează proiectul au obligația să solicite un acord de mediu. Acesta se acordă doar după realizarea unei evaluări a impactului asupra mediului de către specialiști autorizați. În evaluare sunt identificate potențialele impacturi, măsurile de atenuare a acestora și activitățile de monitorizare. După darea în folosință a imobilului, se solicită o autorizație de mediu (pentru faza de exploatare) care se emite după ce personalul agențiilor locale pentru protecția mediului (ALPM) verifică îndeplinirea condițiilor dispuse prin acordul de mediu. În lipsa acestor permise, nu se permite desfășurarea activității propuse. Acordul de mediu se emite odată cu alte avize și aprobări. Autorizația de mediu este precedată de obținerea altor avize (furnizori de utilități, cum sunt electricitate, telecomunicații, gaze naturale, pompieri etc.), autorizația de gospodărire a apelor fiind unul dintre cele mai importante. Beneficiarul (persoana care promovează investiția) are obligația de a organiza un sistem intern propriu de monitorizare pentru protecția mediului. Parametrii de monitorizat sunt stabiliți conform dispozițiilor acordului și, ulterior, autorizației de mediu. Datele trebuie înregistrate și puse la dispoziția ALPM sau altor instituții.

Dispozițiile privind acordul de mediu pentru proiecte sunt cuprinse în Legea 292/ 2018¹⁷ privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. De asemenea, legea cuprinde o listă a proiectelor pentru care evaluarea impactului asupra mediului este obligatorie și o listă a proiectelor pentru care necesitatea acestei evaluări se decide pe baza unor criterii specifice. Pe baza documentelor depuse de beneficiar și a vizitelor în amplasament, autoritatea pentru protecția mediului realizează o evaluare inițială a unui proiect nou și poate decide: (1) proiectul nu necesită evaluare a impactului asupra mediului și nici acord de mediu; (2) respinge

¹⁷ Legea transpune în legislația națională Directiva 2014/52/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

cererea, de exemplu, în cazul construcțiilor în zone cu restricții privind construirea stabilite prin lege; (3) solicită demararea procesului de realizare a evaluării impactului asupra mediului.

Realizarea evaluării impactului asupra mediului (EIM) pe baza căreia se emite acordul de mediu este obligatorie în cazul tuturor activităților enumerate în anexa nr. 1 a Legii 292/ 2018, precum și în cazul proiectelor propuse în zone costiere și în zone de protecție hidrogeologică. Proiectele enumerate în anexa nr. 2 a aceluiași act normativ, proiectele propuse în arii naturale protejate și cele destinate gestionării acestor arii sunt supuse unui proces de încadrare. În urma încadrării se emite o decizie care stabilește dacă proiectul necesită sau nu o evaluare a impactului asupra mediului. Dispozițiile legale actuale impun ca informațiile prezentate de dezvoltator în procesul de realizare a EIM să cuprindă măsurile prevăzute pentru evitarea, reducerea și, unde este posibil, compensarea efectelor adverse semnificative.

Procedura de realizare a EIM impune implicarea publicului, iar toate comentariile publicului sunt avute în vedere în această procedură. Autoritățile responsabile pentru protecția mediului înființează și gestionează comisii de analiză tehnică, ca cerință obligatorie a procedurii naționale de realizare a EIM.

Procedura națională de realizare a EIM este detaliată în Ordinul 135/2010 și are la bază cerințele Ordinului 863/2002 (încadrare, definire domeniu și analiză) și, după caz, ale Ordinului 864/2002 privind procedura de EIM în context transfrontalier.

Nu se preconizează ca investițiile propuse să necesite evaluări ale impactului asupra mediului (EIM) complete, conform legislației naționale. Totuși, ar putea exista situații în care autoritățile naționale/locale de mediu să solicite EIM în procedură simplificată.

Alte acte normative aplicabile în domeniul mediului sunt prezentate în anexa 9.1

3.3 Îndrumări privind activitățile legate de COVID-19

OMS menține un site web dedicat pandemiei de COVID-19, cu informații actualizate despre fiecare țară și cu îndrumări tehnice.¹⁸ Întrucât situația rămâne instabilă, este crucial ca atât persoanele care gestionează răspunsul la criză, cât și unitățile și programele medicale dedicare să respecte ghidurile publicate de OMS și bunele practici internaționale. Următoarele ghiduri ale OMS cu privire la pandemia de COVID-19 sunt folosite în cadrul ordinelor emise de Ministerul Sănătății din România.

- WHO / 2019-nCoV / Surveillance Guidance / 2020.3 Global Surveillance for human infection with novel coronavirus (2019-nCoV) Interim guidance v3 31 January 2020, [https://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-(2019-ncov))
- Novel Coronavirus (2019-nCoV) technical guidance: Early investigations <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technicalguidance>
- Home care for patients with suspected novel coronavirus (nCoV) infection presenting with mild symptoms and management of contacts Interim guidance 20 January 2020: [https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts](https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-(ncov)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts)
- Clinical management of severe acute respiratory infection when novel coronavirus (2019-nCoV) infection is suspected Interim guidance 28 January 2020: [https://www.who.int/publicationsdetail/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected](https://www.who.int/publicationsdetail/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected)

¹⁸ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

- Novel Coronavirus (2019-nCoV) v2 Operational Support & Logistics Disease Commodity Packages: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/dcp--ncov.pdf?sfvrsn=f5fe6234_6&download=true

Referitor la activitățile de construcții, anexa 9.10 prezintă considerații specifice legate de COVID-19 în proiectele de construcții civile.

4. CADRUL DE MEDIU ȘI SOCIAL AL BĂNCII MONDIALE

Cadrul de mediu și social al Băncii Mondiale reafirmă angajamentul BM față de dezvoltarea durabilă, prin intermediul unei politici a Băncii și a unui set de standarde de mediu și sociale concepute pentru a sprijini proiectele împrumutaților, cu scopul de a elimina sărăcia extremă și de a promova prosperitatea comună.

Cele zece standarde sociale și de mediu (SSM) stabilesc cerințele pe care trebuie să le îndeplinească împrumutații cu privire la identificarea și evaluarea riscurilor și impacturilor de mediu și sociale asociate proiectelor finanțate de Bancă din fondurile pentru proiecte de investiții. Banca consideră că respectarea acestor standarde, prin accentul pus pe identificarea și gestionarea riscurilor de mediu și sociale, va sprijini împrumutații să își îndeplinească în mod sustenabil obiectivele de reducere a sărăciei și de creștere a prosperității, în beneficiul mediului și al cetățenilor lor.

Această politică necesită, de asemenea, aplicarea SSM-urilor la unitățile asociate. Investițiile asociate (în acest caz, lucrările de demolare și construcție efectuate de autoritățile locale, proprietarii infrastructurii școlare și în legătură cu activitățile finanțate în cadrul Proiectului) vor îndeplini cerințele SSM-urilor, în măsura în care Împrumutatul are controlul sau influența asupra acestor unități asociate. În sensul acestei Politici, termenul „Investiții asociate” înseamnă facilități sau activități care nu sunt finanțate ca parte a proiectului și, în opinia Băncii, sunt: (a) legate direct și semnificativ de proiect; și (b) realizate sau planificate a fi realizate concomitent cu proiectul; și (c) necesare pentru ca proiectul să fie viabil și nu ar fi fost construit, extins sau desfășurat dacă proiectul nu ar fi existat

Standardele:

- (a) Sprijină proiectul în aplicarea bunelor practici internaționale în materie de sustenabilitate de mediu și socială;
- (b) Ajută proiectul să îndeplinească obligațiile naționale și internaționale în domeniul social și al mediului;
- (c) Îmbunătățesc nediscriminarea, transparența, participarea, răspunderea și conducerea;
- (d) Augmentează efectele de dezvoltare durabilă ale proiectelor, prin implicarea permanentă a părților interesate.

Lista de mai jos prezintă cele zece standarde:

1. SSM1: Evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor de mediu și sociale;
2. SSM2: Condiții de muncă;
3. SSM3: Eficiența utilizării resurselor și prevenirea poluării;
4. SSM4: Protecția și sănătatea comunității;
5. SSM5: Achiziționarea terenurilor, restricții, utilizarea terenurilor și strămutarea involuntară;
6. SSM6: Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale biologice;
7. SSM7: Populații indigene/din Africa Subsahariană, comunități locale tradiționale defavorizate istoric;
8. SSM8: Patrimoniul cultural
9. SSM9: Intermediari financiari;
10. SSM10: Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Din cele zece SSM-uri, următoarele șase se aplică PSSIS și constituie standardele pe care împrumutatul și proiectul trebuie să le îndeplinească pe întregul ciclu de viață a proiectului:

SSM al Băncii Mondiale	Aplicabilitate în proiect		Explicație
	DA	NU	
SSM1 Evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor de mediu și sociale	✓		<p>SSM1 se aplică pe întreaga durată a ciclului de viață al proiectului în care se preconizează existența unor riscuri de mediu și sociale. La nivelul unității de management al proiectului, responsabilii de protecția socială, de implicarea cetățenilor și de informare vor acționa în vederea identificării riscurilor sociale în etapele cele mai timpurii ale pregătirii proiectului și în vederea implementării măsurilor de atenuare, cu scopul de a evita sau reduce la minimum aceste riscuri pe întregul ciclu de viață al proiectului. Măsurile de atenuare a riscurilor sociale vor fi integrate în toate componentele proiectului, inclusiv în activitățile de achiziții, informare publică și expertizare tehnică.</p> <p>O serie de instrumente din CMS, inclusiv actualul CMMS, un PIAI și RF vor asigura identificarea, atenuarea și monitorizarea riscurilor sociale pe toată durata proiectului.</p> <p>Pentru a răspunde cerințelor grupurilor vulnerabile (de exemplu, persoane cu dizabilități, minorități etnice), o evaluare rapidă a vulnerabilității comunității realizată în faza de pregătire a proiectului va oferi UMP informații cu privire la riscurile specifice la care sunt expuse aceste grupuri și la măsurile de atenuare a riscurilor la nivelul fiecărui subproiect.</p> <p>Managementul garanțiilor sociale va fi centralizat la nivelul UMP. Cu toate acestea, municipalitățile și școlile vor avea nevoie de consolidarea capacității pentru a sprijini UMP în colectarea de date socio-economice la nivelul fiecărui sub-proiect și pentru a sprijini consultări și campanii de informare la nivel local. În plus, având în vedere că lucrările de demolare și pregătirea platformelor pentru unitățile de clasă mobilă vor fi întreprinse de autoritățile locale, aceste activități vor fi tratate ca Investiții Asociate și vor întreprinde măsuri similare de analiză și atenuare a riscurilor M&S cu cele finanțate în cadrul Proiectului, așa cum este definite în PMMS specifice site-ului.</p> <p>Sistemele de management de mediu și social vor fi solicitate la nivelul contractorilor, atât cei contractați de UMP, cât și de către autoritățile locale, în baza prevederilor din PMMS elaborate pentru fiecare subproiect.</p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

SSM al Băncii Mondiale	Aplicabilitate în proiect		Explicație
	DA	NU	
			Responsabilitățile autorităților locale, privind aspectele M&S vor fi incluse în protocoalele care vor fi semnate după finalizarea și aprobarea studiilor de fezabilitate.
SSM2 Condiții de muncă;	✓		Actualele CMMS și proceduri de gestionare a forței de muncă, precum și viitoarele CMMS, prevăd analizarea legislației naționale în domeniul muncii și identificarea potențialelor riscuri la care este expus personalul angajat și contractat din proiect. Legislația muncii transpune directive europene și cuprinde multe dintre cerințele CMS al BM. Cu toate acestea, din cauza incidenței mari a accidentelor de muncă în țară, la nivelul șantierelor de construcții, se va acorda atenție specială normelor de protecție și sănătate a muncii. Măsurile de atenuare a riscurilor asociate locului și condițiilor de muncă sunt, în general, prevăzute în CMMS și în planul de gestionare a forței de muncă. CMMS-urile vor cuprinde recomandări adecvate, consecvente cu normele românești și cu SSM2 al BM referitoare la gestionarea forței de muncă, a rulajului forței de muncă, a taberelor de muncitori, a violenței pe bază de gen (VBG), a hărțuirii sexuale la locul de muncă (HSLM), care vor fi documentate în proceduri de gestionare a forței de muncă care vor fi incluse în CMMS-uri, precum și într-un cod de conduită care va fi semnat de toți muncitorii ca parte a contractului, înainte de a începe activitatea. CMMS-urile vor cuprinde și un mecanism de soluționare a sesizărilor (MSS) prin intermediul căruia muncitorii vor putea să semnaleze probleme legate de locul de muncă. Antreprenorul și alte părți care vor beneficia de asistență tehnică vor informa muncitorii cu privire la mecanismul de sesizări în momentul recrutării și vor lua măsuri ca mecanismul să fie ușor accesibil acestora.
SSM3 Eficiența utilizării resurselor și prevenirea și managementul poluării	✓		Standardul este aplicabil. Proiectul caută să evite, să reducă la minimum și/sau să gestioneze deșeurile nepericuloase și periculoase asociate proiectului. De asemenea, proiectul va promova utilizarea sustenabilă a energiei și apei în fazele de construcție și exploatare, după caz. Activitățile din cadrul proiectului au ca obiect consolidarea structurală sau demolarea/reconstruirea, modernizarea funcțională și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor școlare selectate. Riscurile de mediu preconizate sunt asociate activităților de construcții de

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

SSM al Băncii Mondiale	Aplicabilitate în proiect		Explicație
	DA	NU	
			<p>amplamente mică/ medie (exemple de riscuri: păstrarea, manevrarea și depozitarea materialelor de construcții și deșeurilor, nivelul prafului, gestionarea materialelor care conțin azbest). Persoanele care prezintă cea mai mare susceptibilitate de a fi afectate sunt elevii, cadrele didactice și locuitorii din zona șantierelor. Măsurile de atenuare a riscurilor (cum sunt reținerea prafului, întreținerea vehiculelor etc.) vor fi aplicate pentru reducerea la minimum a impacturilor. Se prevede că impacturile reziduale vor fi limitate ca arie de acoperire și ca durată.</p> <p>Antreprenorii selectați pentru executarea lucrărilor vor trebui să elaboreze planuri detaliate de gestionare a deșeurilor (PGD), înainte de începerea lucrărilor de construcție, și vor aplica aceste planuri în etapa de execuție a contractelor. PGD-urile vor conține instrucțiuni specifice cu privire la modul de separare, depozitare și eliminare a deșeurilor la depozite autorizate. În mod special, PDG-urile vor avea în vedere gestionarea adecvată a deșeurilor periculoase, cum sunt azbestul și materialele care conțin azbest (MCA), în conformitate cu ghidul privind PSM al BM privind îndepărtarea, transportul și eliminarea finală a deșeurilor. Dacă fiind natura lucrărilor de renovare/consolidare propuse, nu se preconizează că proiectul va avea efecte semnificative în ceea ce privește utilizarea apei și energiei.</p> <p>Pierderile de vegetație și de habitat faunistic vor fi minime.</p> <p>Eficiența utilizării energiei și resurselor va fi promovată prin încorporarea unor clauze ecologice în contractele de achiziții pentru lucrările de construcții.</p>
SSM4 Protecția și sănătatea comunității	<u> </u>		<p>SSM4 se aplică, întrucât se preconizează că activitățile din proiect vor provoca riscuri și impacturi la adresa sănătății și siguranței comunităților locale. În proiectele de construcții se folosesc utilaje și mijloace de transport grele, care sunt expuse riscurilor de accidente și incidente în trafic. Afluxul de forță de muncă poate expune comunitățile locale unor riscuri de sănătate publică și de contractare a unor boli transmisibile, cum sunt HIV/SIDA. Activitățile proiectului pot determina situații de exploatare și abuz sexual (EAS). Praful și zgomotul pot, de asemenea, prezenta riscuri temporare la adresa</p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

SSM al Băncii Mondiale	Aplicabilitate în proiect		Explicație
	DA	NU	
			sănătății localnicilor, dacă nu se iau măsuri adecvate.
SSM5 Achiziționarea terenurilor, restricții, utilizarea terenurilor și strămutarea involuntară		<u>X</u>	SSM5 nu se aplică, întrucât toate lucrările vor fi executate pe terenuri publice, aflate în proprietatea autorităților locale. În plus, în proiect nu vor fi acceptate terenuri expropriate în temeiul Legii 255/2010 cu scopul extinderii sau dezvoltării infrastructurii educaționale.
SSM6 Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale biologice		<u>X</u>	Standardul nu se aplică proiectului. Potențialele riscuri la adresa mediului și impacturile asociate acestui SSM au fost evaluate, concluzia fiind că sunt minime, date fiind contextul și durata proiectului. Activitățile proiectului vor avea loc în școli deja construite. Cu toate acestea, CMMS va oferi îndrumări cu privire la încadrare și la măsuri de atenuare prin care activitățile proiectului să nu aibă efecte negative asupra habitatelor naturale esențiale sau sensibile, în special asupra luncilor sau biodiversității și resurselor naturale vii.
SSM7 Populații indigene/din Africa Subsahariană, comunități locale tradiționale defavorizate istoric		<u>X</u>	Nu este relevant, întrucât în România nu există populații care corespund definiției populațiilor indigene din SSM7.
SSM8 Patrimoniul cultural	<u>∫</u>		SSM8 se aplică, întrucât este probabil ca lucrările de construcții să prezinte riscuri și să aibă impacturi asupra patrimoniului cultural. Există posibilitatea ca activitățile de construcții să determine deteriorarea siturilor de patrimoniu cultural, cum ar fi cimitire sau situri istorice. CMMS cuprinde și o serie de îndrumări privind protecția siturilor de patrimoniu cultural care se referă la „situri cunoscute,” și la „situri necunoscute”, plus proceduri privind descoperirile, astfel cum se arată în anexa 9.11.
SSM9 Intermediari financiari		X	Nu este aplicabil în această etapă.
SSM10 Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate	<u>∫</u>		Conform prevederilor SSM10, clientul va cartografia și va identifica părțile interesate din cadrul proiectului (și anume, părțile afectate de proiect și alte părți interesate, inclusiv grupurile vulnerabile și dezavantajate). Se vor evalua impacturile proiectului asupra acestor grupuri, precum și asupra intereselor acestora în proiect. Pe întreaga durată a proiectului, clientul va comunica cu părțile interesate și le va oferi informații într-un mod adecvat naturii intereselor acestora și potențialelor riscuri și impacturi de mediu și sociale ale proiectului.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

SSM al Băncii Mondiale	Aplicabilitate în proiect		Explicație
	DA	NU	
			<p>Conform înțelegerii cu Banca, clientul va face publice documente privind riscurile și impacturile de mediu și sociale ale proiectului. Documentele vor prezenta în mod adecvat principalele riscuri și impacturi asociate proiectului, oferind suficiente detalii pentru a fundamenta implicarea părților interesate și procesele decizionale ale Băncii. Împrumutatul va prezenta Băncii și va publica documente finale sau actualizate, conform prevederilor CMMS.</p> <p>În cazul în care există modificări semnificative ale proiectului, care determină noi riscuri și impacturi, în special atunci când acestea se manifestă asupra părților deja afectate de proiect, clientul va prezenta informații cu privire la astfel de riscuri și impacturi și se va consulta cu părțile afectate cu privire la măsurile de atenuare. Clientul va publica un CMMS actualizat și va identifica instrumentele, îndrumările și garanțiile care vor fi utilizate pentru gestionarea și atenuarea impacturilor și riscurilor. Pe lângă aceste cerințe, ME a elaborat un plan de implicare a actorilor interesați (PIAI) care oferă mai multe detalii cu privire la acțiunile de implicare a părților interesate pe întreaga durată a ciclului de viață al proiectului.</p>

Tabelul 3 SSM ale Băncii Mondiale

Deși legislația românească acoperă principalele cerințe ale CMS al BM, managementul integrat al riscurilor sociale și de mediu nu este o cerință expresă a legii, astfel cum impune SMM1 din CMS, ci se regăsește în mai multe acte normative. Actualul CMMS și CMMS-urile ulterioare specifice șantierelor vor soluționa această lacună, prevăzând o abordare integrată asupra potențialelor riscuri de mediu și sociale și propunând o serie de măsuri de atenuare care vor fi implementate și monitorizate în toate fazele de pregătire și implementare a proiectului.

România are un sistem juridic și instituțional prin care cetățenii pot solicita informații de interes public și prin care pot transmite petiții instituțiilor publice. Consultările publice au loc la nivel central cu privire la inițiativele legislative, în timp ce legislația de mediu impune consultări în cadrul proiectelor care necesită evaluarea impactului asupra mediului. Cu toate acestea, activitățile de consultare și petiționare nu sunt folosite anticipativ în proiectele imobiliare pentru a solicita și primi din partea cetățenilor și societăți civile feedback și opinii care ar putea îmbunătăți calitatea proiectelor publice. În acest scop, a fost propus un plan de implicare a actorilor interesați, inclusiv prevederi privind consultările, publicarea informațiilor, feedback și mecanisme de soluționare a sesizărilor, pentru a acoperi această lacună în raport cu CMS al BM.

5. POTENȚIALE RISCURI ȘI IMPACTURI DE M&S ȘI MĂSURI DE ATENUARE A ACESTORA

5.1 Social

Se așteaptă ca proiectul să aibă un impact pozitiv considerabil la nivelul comunităților locale, al copiilor și al profesorilor. Proiectul urmărește ca profesorii și elevii să aibă acces la școli care sunt protejate împotriva riscurilor asociate cutremurelor, incendiilor, dezastrelor și schimbărilor climatice, care îndeplinesc standardele minime de salubritate, încălzire, ventilație, care sunt eficiente din punct de vedere energetic, care își pot relua în siguranță activitatea în contextul pandemic și care asigură acces universal elevilor cu dizabilități. Oferind o soluție cuprinzătoare, printr-o singură investiție, România poate reduce abandonul școlar sau părăsirea timpurie a școlii, poate îmbunătăți rezultatele școlare și poate oferi medii de învățare sigure. Îmbunătățirea rezistenței la dezastre și consolidarea infrastructurii unităților școlare selectate din România va crește șansele ca localnicii să beneficieze de asistență în caz de dezastru, asigurând totodată condiții de muncă îmbunătățite și standardizate pentru angajații acestor unități. Întrucât procesul de selecție a școlilor se face, în principal, în funcție de încadrarea acestora în clase de risc seismic, nu se prevăd tensiuni sociale între diferite comunități, atâta timp cât, în faza de informare publică, proiectul prezintă clar criteriile de selecție (conform prevederilor PIAI).

Riscurile sociale identificate în faza inițială au la bază riscuri din alte proiecte de construcții, precum și condițiile socioeconomice din zonele în care se realizează investițiile. Pentru fiecare subproiect, PMMS va fi cuprinde o listă de verificări care va cuprinde riscurile și impacturile sociale.

Toate investițiile se vor realiza pe terenuri publice, aferente unităților școlare selectate, cu acte de proprietate clare și negrevate de litigii.

Este improbabil ca proprietățile învecinate să sufere pagube, întrucât cadrul legislativ actual privind lucrările de construcții prevede evaluări ale proprietăților învecinate, consultări cu persoanele potențial afectate, măsuri de punere în siguranță a clădirilor învecinate etc. Cu toate acestea, acest risc este tratat ca un potențial risc social, dată fiind faptul că, în unele cazuri, clădirile selectate se învecinează cu proprietăți private și accesul la șantiere se face prin curțile acestora.

Nicio clădire nu va fi amplasată lângă sau în imediata apropiere a zonelor cu resurselor naturale sau împădurite, astfel încât nu se aplică restricțiile de acces.

Potențialele impacturi de natură socială sunt enumerate mai jos, pe baza unei clasificări preliminare. În acest moment, aceste impacturi sunt generice și nu este nevoie să fie confirmate/infirmate la nivelul fiecărei școli selectate, după un proces de încadrare socială bazat pe constatările expertizelor tehnice și, în timpul execuției, pe baza proiectelor detaliate. Clasificarea riscurilor sociale ține cont de tipurile de lucrări care urmează a fi executate în proiect: demolare și reconstruire sau consolidare (inclusiv extindere):

Pregătirea proiectului

- ❖ Acces limitat al categoriilor vulnerabile la consultările cu privire la proiectarea lucrărilor la nivelul subproiectelor;
- ❖ Lipsa măsurilor specifice în întâmpinarea cerințelor elevilor/profesorilor cu dizabilități în faza de proiectare la nivelul subproiectelor;
- ❖ Dificultăți în găsirea unor amplasamente temporare (pentru activitățile școlare în timpul construcției) care pot îndeplini funcțiile clădirilor incluse în proiect;

Demolare și reconstruire

- ❖ Pagube aduse proprietăților învecinate (deteriorarea pereților exteriori, găuri în asfalt, deteriorarea ierbii, pagube cauzate prin trecerea prin proprietăți adiacente către șantier etc.);
- ❖ Deranj general pentru locuitorii, instituțiile, companiile din vecinătate (zgomot, praf);
- ❖ Trafic mai aglomerat din cauza transportului greu;
- ❖ Risc de accidente rutiere pentru pietonii în general și în special pentru copiii, în mod deosebit pentru copiii romi, care locuiesc în apropierea șantierelor;
- ❖ Perturbări ale utilităților determinate de accidente sau intervenții planificate;
- ❖ Accidente de muncă, în special în cazul muncitorilor imigranți;
- ❖ Tensiuni sociale, risc sporit de hărțuire, abuz și violență sexuală, comportament inadecvat al muncitorilor cazați temporar în zone rurale;
- ❖ Acces redus la învățământ, din cauza strămutării temporare în așezări învecinate pe durata lucrărilor (lipsa transportului);
- ❖ Condiții sanitare și de siguranță mai puțin adecvate în amplasamentele temporare/containerelor alocate elevilor/personalului;
- ❖ Capacitatea redusă a autorităților locale de a impune și monitoriza respectarea măsurilor de sănătate și siguranță și alte acțiuni E&S în demolarea și pregătirea lucrărilor de platforme mobile de clasă, considerate Facilități Asociate în cadrul Proiectului.

Renovare și extinderi

- ❖ Risc sporit de accidente, dacă lucrările sunt executate fără strămutarea elevilor și personalului;
- ❖ Disconfort provocat de lucrări elevilor, profesorilor și locuitorilor și instituțiilor învecinate;
- ❖ Înrautățirea condițiilor de muncă și de studiu (de exemplu, supraaglomerare, zgomot) pentru elevi și profesori în timpul lucrărilor;
- ❖ Perturbarea fluxurilor educaționale în clădirile școlare din cauza lucrărilor de construcție;

Exploatare

- ❖ Categoriile vulnerabile necuprinse în învățământ înainte de proiect nu au șanse să beneficieze de noile investiții;
- ❖ Lipsa abilităților și cunoștințelor necesare pentru a folosi sălile de clasă inteligente și alte modernizări tehnice aduse clădirii;
- ❖ Nivel redus de conștientizare cu privire la rolul pe care școala nouă/reabilitată îl poate juca în cazul unui dezastru natural;
- ❖ Lipsa fondurilor locale pentru a acoperi cheltuielile curente de exploatare și întreținere a școlilor noi/reabilitate;

Tabelul de mai jos prezintă potențialele riscuri care pot determina impacturi sociale negative în faza de implementare.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
ÎNAINTE DE REALIZAREA CONSTRUCȚIEI			
Consultări	Excluderea grupurilor vulnerabile din implicarea cetățenească și practicile de consultare legate de concepția proiectului	Elevi și părinți vulnerabili	<p>Planul de management social și de mediu al fiecărui subproiect va identifica grupurile vulnerabile la nivel local (persoane cu venituri reduse, copiii cu dizabilități, copiii romi) și va culege informații cu privire la condițiile socioeconomice în care trăiesc aceștia (de la autoritățile locale, ONG-uri locale și regionale, reprezentanți ai comunităților romi), asigurându-se că perspectivele acestora sunt reflectate pe în consultările publice, în mecanismul de soluționare a sesizărilor și în orice alte acțiuni suplimentare de implicare definite în PIAI. Exemple de măsuri suplimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consultări cu organizații locale sau naționale ale persoanelor cu dizabilități, pentru asigurarea respectării nevoilor copiilor cu dizabilități pe parcursul proiectării noilor unități școlare/unităților școlare reabilitate; • Consultări specifice la fața locului vor fi realizate în concordanță cu PIAI, asigurându-se astfel faptul că respectivele grupuri sunt consultate și implicate. • Prin intermediul unui mecanism de soluționare a sesizărilor ușor accesibil va fi promovată o atitudine pro-activă de colectare a reacțiilor din partea grupurilor vulnerabile <p><i>Responsabil: UMP</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
Strămutarea elevilor și profesorilor	Acces redus la educație	Elevi, părinți, cadre didactice, autorități locale	<p>Pe parcursul construirii/reabilitării unității școlare trebuie puse la dispoziție capacități adecvate alternative pentru asigurarea educației. Decizia finală cu privire la utilizarea capacităților temporare și/sau utilizarea transportului către școlile din apropiere va fi luată de la caz la caz, în funcție de situația locală, precum disponibilitatea spațiilor în celelalte clădiri, școli etc. Prin urmare, achiziționarea de capacități temporare/portabile (rulote) cât mai devreme pe parcursul implementării proiectului va permite ME un maximum de flexibilitate în utilizarea acestora pentru creșterea capacității, în condițiile impuse de criza COVID-19, de evacuare temporară a elevilor pe parcursul lucrărilor de construcție și, în viitor, ca spații școlare temporare, în caz de dezastre.</p> <p><i>Responsabil: UMP</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>
PE PARCURSUL LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE			
Organizarea de șantier	Riscuri la adresa sănătății și siguranței comunității	Comunitatea locală, vecini, copii	Fiecare subproiect se va asigura că șantierul este corespunzător îngădit și asigurat, iar accesul este permis numai personalului desemnat. Copiilor le va fi acordată o atenție specială, deoarece aceștia ar putea dori să exploreze șantierul sau pot încerca să intre în locurile de joacă temporar închise. Consultările publice și activitățile de conștientizare

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<p>vor informa părinții, poliția locală și alți actori locali cu privire la riscurile pe care șantierele le ridică la adresa copiilor.</p> <p>O atenție specială va fi asigurată șantierele care presupun aducerea temporară de muncitori. Riscurile crescute de apariție a unor tensiuni sociale între muncitori și comunitatea locală (în special în zonele rurale), riscurile de exploatare sexuală, hărțuire sau abuz din partea acestor muncitori vor fi abordate în planul de acțiune pentru combaterea VBG și în PMMS-urile subproiectelor. Opțiunea de a asigura condiții de locuire temporară pentru muncitorii aflați pe șantier va presupune eforturi suplimentare de monitorizare prin care să se asigure că standardele minimale de sănătate și securitate sunt puse la dispoziția muncitorilor în construcții și personal.</p> <p>Dispoziții similare de sănătate și siguranță se vor aplica și pentru investițiile asociate, cum ar fi lucrările de demolare și pregătirea șantierului pentru instalarea de săli de clasă mobile, finanțate și efectuate de autoritățile locale, ca și lucrările de construcție finanțate în cadrul Proiectului. Acest lucru se va realiza prin protocoale clare între UMP și autoritatea locală, modele de contracte, sprijin în contractarea lucrărilor de demolare, consolidarea capacității de monitorizare a PMU și supravegherea atentă oferită de echipa UMP.</p> <p>Alte măsuri de atenuare a efectelor pot include:</p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unui plan specific de sănătate și securitate în muncă (PSSM) atât în timpul lucrărilor de demolare, cât și în timpul lucrărilor de construcție; • Elaborarea unui program de inițiere care să includă un cod de conduită pentru toți muncitorii, pentru a aborda următoarele subiecte: - Respectul acordat locuitorilor; • Zero toleranță pentru activități ilegale precum prostituția, vânzările sau achizițiile ilegale de alcool, achiziția sau consumul de droguri, jocuri de noroc ilegale sau lupte; • Măsuri disciplinare pentru încălcarea codului de conduită și/sau regulamentului intern al companiei; • Elaborarea și implementarea unei proceduri de soluționare a sesizărilor și creșterea nivelului de conștientizare cu privire la procedurile de soluționare a sesizărilor în rândul comunităților afectate. <p><i>Responsabil: Antreprenori(atât cei contractați de către UMP, cât și cei contractați de autorităților locale)</i> <i>Monitorizare: autorități locale/UMP</i></p>
	Protecția și sănătatea muncii	Lucrătorii în domeniul construcțiilor, alți membri ai personalului asociat	Având în vedere faptul că proporția cea mai mare de accidente de muncă și decese se produce în sectorul construcțiilor, măsurile de protecție a muncii instituite pe șantier trebuie să fie bine pregătite și documentate în prealabil, în concordanță cu legislația națională și politicile BM.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea faptului că muncitorii utilizează echipamentul de protecție personală și că sunt urmate instrucțiunile Băncii Mondiale cu privire la sănătate și siguranță; • Punerea la dispoziție a unui mecanism de soluționare a sesizărilor pentru muncitori, astfel încât aceștia să aibă libertatea de a ridica în discuție problemele de la locul de muncă • Punerea la dispoziție a traducerilor referitoare la cerințele de protecție a muncii pe șantier pentru antreprenorii care utilizează muncitori străini <p><i>Responsabil: Antreprenori(atât cei contractați de către UMP, cât și cei contractați de autorităților locale)</i> <i>Monitorizare: autorități locale/UMP</i></p>
Lucrări de demolare (parțială sau completă)	Daune produse clădirilor din vecinătate	Proprietari ai clădirilor aflate în apropierea șantierului	<p>Procesul de monitorizare socială detaliată care va fi realizat pentru fiecare dintre școli în parte va identifica deținătorii proprietăților din vecinătate și va evalua impactul potențial al lucrărilor de demolare asupra acestor proprietăți.</p> <p>Pe baza rezultatelor evaluării tehnice și a soluțiilor avute în vedere pentru demolarea clădirilor existente, PMMS va include o relatare detaliată a etapelor care trebuie urmate de către Antreprenor (atât cei contractați de către UMP, cât și cei contractați de autorităților locale) în aceste cazuri (inclusiv un buget pentru situații neprevăzute care să acopere orice</p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<p>pierderi suferite pe parcursul procesului). Alte etape vor include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colectarea de informații cu privire la starea actuală a clădirilor care ar putea fi afectate de lucrări; - Adaptarea lucrărilor de demolare de o manieră care să evite sau să reducă la minimum orice daune produse proprietăților din vecinătate; - Organizarea de consultări publice împreună cu părțile afectate și informarea proprietarilor cu privire la procesul de demolare și la toate riscurile potențiale care le pot afecta proprietatea; - Monitorizarea efectelor lucrărilor de demolare asupra proprietăților din vecinătate și implicarea constantă în proces a proprietarilor pentru a le putea înțelege îngrijorările; - Evaluarea oricăror pagube produse pe parcursul demolării și implementarea/contractarea lucrărilor de reparare a pagubelor; - Consultarea cu proprietarul pe marginea rezultatelor lucrărilor și încheierea unui acord final la sfârșitul procesului; <p><i>Responsabil: Consultați pentru proiectul tehnic, Antreprenori</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
	Afectarea instituțiilor și locuitorilor aflați în apropiere	Locuitori, angajați ai instituțiilor aflate în apropiere, angajați și clienți ai afacerilor din vecinătate	<p>Secțiunea de consultare publică din cadrul PMMS-urilor care vor fi elaborate la nivelul fiecărei școli va identifica majoritatea mijloacelor relevante de comunicare și implicare a persoanelor vizate. Traficul de vehicule grele crescut, nivelul de zgomot, praf, toate acestea vor reprezenta câteva dintre formele de impact cu care se vor confrunta vecinii pe parcursul lucrărilor de demolare. Informarea și consultările vor presupune următoarele etape;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea tuturor clădirilor publice aflate în proximitatea șantierului pe care au loc demolările (150 m); - Informarea în scris cu privire la sfera de cuprindere a lucrărilor și calendarul estimat de desfășurare a acestora și invitarea destinatarilor să înainteze orice cereri specifice; - Realizarea unei întâlniri de consultare publică la nivelul fiecărei clădiri în cazul căreia se preconizează realizarea de lucrări de demolare; - Informarea cu privire la mecanismul de soluționare instituit și mijloace de abordare a plângerilor; - monitorizarea plângerilor și adaptarea lucrărilor acolo unde este posibil pentru a răspunde solicitărilor publicului; - Instalarea panourilor de semnalizare în vecinătatea șantierului și informarea proprietarilor de locuințe și asociațiilor de proprietari cu privire la calendarul de

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<p>desfășurare a procesului și impactului preconizat (scrisori/pliante/afișe);</p> <p>PMMS va include dispoziții care îl privesc pe antreprenor, precum (1) asigurarea unor echipamente și vehicule silențioase, atunci când este posibil, (2) reducerea la minimum a emisiilor de praf, prin utilizarea celor mai bune practici și proceduri pentru demolări, (3) adaptarea programului de lucru într-un mod care să răspundă nevoii de odihnă a locuitorilor (evitarea lucrărilor pe parcursul serii/noapții) și de asigurare a serviciilor publice în clădirile situate în vecinătate (școli, spitale, etc.).</p> <p><i>Responsabil: UMP, Antreprenori</i> <i>Monitorizare: UMP și autorități locale</i></p>
	<p>Trafic intensificat pe parcursul transportului deșeurilor rezultate din demolări</p>	<p>Participanții la trafic</p>	<p>PMMS va oferi o relatare detaliată a managementului traficului către și dinspre șantierul unde au loc lucrările de demolare, incluzând lucrările de semnalizare, informare publică și coordonare cu poliția rutieră.</p> <p>Transportul deșeurilor rezultate din demolări vor trebui să fie realizate pe baza unui orar care să evite crearea unei aglomerații adiționale și va trebui să fie inclusă într-un Plan de management al transportului, în consultare cu poliția rutieră și alți factori interesați relevanți</p> <p><i>Responsabil: Antreprenor</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
Lucrări de construcție (modernizare, lucrări minore)	Risc crescut de accidente de muncă în cazurile care nu presupun relocări	Cadre didactice, elevi, părinți	<p>În cazul în care lucrările de construcție nu presupun strămutarea, iar activitățile zilnice sunt realizate în același timp cu intervențiile, riscul crescut de accident îi privește pe elevi, părinți, cadre didactice Pentru a evita și reduce la minimum aceste categorii de impact, PSSM-urile specifice șantierelor vor stipula măsuri clare pentru asigurarea prevederilor privind sănătatea și securitatea pe șantier, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sarcini clare pentru implementarea și monitorizarea prevederilor de sănătate și securitate pentru Antreprenor atât pentru lucrările de demolare din cadrul autorităților locale (investiții asociate), cât și lucrări de construcție în cadrul finanțării Proiectului; - Desemnarea zonelor cu acces restricționat; - Panouri de semnalizare clare și vizibile plasate în zonele utilizate de profesori, elevi, părinți; - Mecanisme de soluționare a sesizărilor instituite pentru înregistrarea oricăror probleme în lucrările de construcție care au un impact asupra sănătății și siguranței; - Monitorizarea performanțelor în domeniul sănătății și siguranței pe șantier de către Antreprenor și de către responsabilul PSSM; - Înregistrarea oricăror accidente (chiar și cele minore) în registrul privind accidentele; <p><i>Responsabil: Antreprenor</i></p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<i>Monitorizare: UMP și autorități locale</i>
Lucrări de construcție (modernizare, lucrări minore)	Accidente rutiere ca rezultat al unui trafic mai intens	Locuitori, pietoni, în special copii	<p>Planul de management al transportului, care urmează să fie inclus în PSSM va trebuie să schițeze zonele de risc crescute pe rutele dinspre și către șantierul de construcții (alte școli și zonele rezidențiale cu densitate mare). În cazurile în care aceste zone sunt foarte apropiate de șantier, colaborarea cu instituțiile publice, asociațiile de proprietari și poliția rutieră este necesară pentru a reduce riscurile asociate cu accidentele rutiere. Planul de management al transportului va include, printre alte aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea zonelor de mare risc; - Consultarea cu școlile și grădinițele din zonă pentru a pune la dispoziție informații părinților și copiilor și, posibil, în colaborare cu Poliția rutieră, pentru a pune la dispoziție cursuri pe tema siguranței în trafic; - Identificarea grupurilor vulnerabile (familii sărace, romi) care trăiesc în apropierea șantierelor de construcții și în special a copiilor care nu frecventează cursurile școlii și se joacă pe stradă nesupravegheați (în astfel de cazuri, implicarea acestor grupuri poate fi facilitată prin intermediul ONG-urilor locale sau a serviciilor sociale); - Sesiuni de formare pentru șoferi cu privire la limitele de viteză și zonele de risc înalt ca parte a sarcinilor antreprenorului;

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<ul style="list-style-type: none"> - Programarea zilnică a orelor de transport greu și evitarea orelor nepotrivite (de exemplu, în cursul nopții) <p><i>Responsabil: Antreprenor</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>
<p>Lucrări de construcție (modernizare, lucrări minore)</p>	<p>Afectarea locuitorilor din vecinătate, a instituțiilor și afacerilor din apropiere</p>	<p>Locuitori, angajați ai instituțiilor aflate în apropiere, angajați și clienți ai afacerilor din vecinătate</p>	<p>Impactul ar trebui atenuat prin două mijloace: (1) consultarea relevantă și în timp util a părților afectate, și raportarea unor astfel de situații prin intermediul mecanismelor de soluționare a sesizărilor; (2) Antreprenorul trebuie să asigure luarea tuturor măsurilor pentru a reduce poluarea sonoră și prin emisii de praf (în conformitate cu legislația națională și bunele practici internaționale) și că solicitările specifice din partea publicului sunt luate în calcul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea tuturor vecinilor (proprietari privați, asociații de proprietari, companii, instituții publice) aflați în imediata apropiere a șantierului de construcții care ar putea fi afectați de zgomot și praf; - Informarea în scris cu privire la sfera de cuprindere a lucrărilor și calendarul estimat de desfășurare a acestora și invitarea destinatarilor să înainteze orice cereri/solicitări specifice; - Realizarea unei întâlniri de consultare publică la nivelul fiecărei clădiri în cazul căreia se preconizează realizarea de lucrări de demolare; - Informarea cu privire la mecanismul de soluționare instituit și mijloace de abordare a plângerilor;

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<ul style="list-style-type: none"> - monitorizarea plângerilor și adaptarea lucrărilor acolo unde este posibil pentru a răspunde solicitărilor publicului; - Instalarea panourilor de semnalizare în vecinătatea șantierului și informarea proprietarilor de locuințe și asociațiilor de proprietari cu privire la calendarul de desfășurare a procesului și impactului preconizat (scrisori/pliante/afișe); <p>PMMS va include dispoziții care îl privesc pe Antreprenor, precum (1) asigurarea utilizării de echipamente și vehicule silențioase, atunci când este posibil, (2) reducerea la minimum a emisiilor de praf prin utilizarea celor mai bune practici și proceduri pentru lucrările de construcții, (3) adaptarea programului de lucru într-un mod care să răspundă nevoii de odihnă a locuitorilor (pe baza reglementărilor naționale) și de asigurare a serviciilor publice în clădirile situate în vecinătate (școli, spitale, etc.).</p> <p><i>Responsabil: UMP, Antreprenor</i> <i>Monitorizare: UMP</i></p>
Toate tipurile de lucrări	Comportamentul care provoacă vătămări fizice, mentale, sexuale sau suferință, amenințarea cu săvârșirea unor astfel de acte, coerciția sau alte forme de lipsire de libertate	Copii, populația de sex feminin	Proiectul va avea potențialul de a angrena un aflux de lucrători în locația de desfășurare a proiectului. Deplasarea către șantier și stabilirea temporară a lucrătorilor în cadrul proiectului aduce cu sine o serie de impacturi pozitive și negative din punctul de vedere al presiunii create pe infrastructura publică, utilități, condiții de locuire și

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
			<p>managementul resurselor durabile și al presiunii asupra dinamicii sociale. Riscul de EAS/HS reprezintă unul dintre cele mai importante impacturi sociale cu efecte adverse ale proiectului. Planul de acțiune împotriva VBG va preciza acțiunile de atenuare a acestor riscuri.</p> <p>PMMS va încorpora prevederi precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sensibilizarea antreprenorului lucrărilor de construcție cu privire la aspectele legate de EAS și HS. - Reuniunile de creștere a nivelului de conștientizare vor fi realizate împreună cu comunitățile afectate. - Sesiunile de formare cu privire la EAS/HS vor fi puse la dispoziția tuturor lucrătorilor proiectului. - Toți lucrătorii din proiect vor semna de luare la cunoștință și vor fi informați cu privire la codul de conduită. - Un MSS funcțional și un mecanism de redirectionare vor fi operaționalizate în vederea colectării plângerilor legate de EAS/HS. <p><i>Responsabil: UMP, Antreprenor</i> <i>Monitorizare: UMP și autorități locale</i></p>
ÎN FAZA DE EXPLOATARE			

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Tipul activităților care urmează să fie întreprinse	Posibile riscuri sociale	Persoane afectate de proiect (PAP)	Posibile măsuri de atenuare a efectelor
Activități educaționale	Excluderea categoriilor vulnerabile de la activitățile educaționale	Elevi vulnerabili și marginalizați	<p>Odată ce clădirea este dată în exploatare, alocarea de resurse și creșterea capacității ar trebui luate în considerare pentru a oferi acces la o educație de calitate și incluzivă pentru toate categoriile de elevi aflați în situații vulnerabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planul de acțiune VBG va include acțiuni de formare a cadrelor didactice și de educare a copiilor cu privire la VBG în școli; • Creșterea capacității cadrelor didactice de a utiliza noile tehnologii și abordarea nevoilor speciale ale copiilor cu dizabilități înregistrați în cadrul școlii; • Activități de informare vizând creșterea nivelului de incluziune pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii vulnerabile pentru ca acestea să aibă acces la infrastructura școlară nou renovată/construită; • Cooperarea cu autoritățile locale în vederea identificării de soluții pentru copiii proveniți din familii sărace care abandonează cursurile din cauza lipsei resurselor financiare;

Table 3 Potențiale riscuri care pot genera impacturi sociale negative în faza de implementare

Impacturile prezentate mai jos sunt generice și trebuie confirmate la elaborarea documentațiilor tehnice (expertize studii de fezabilitate), precum și în cadrul consultărilor locale și proceselor de implicare a cetățenilor și societății civile în faza de proiectare. Încadrarea amplasamentelor în procedura de evaluare a impactului de mediu și social (a se vedea anexele 9.2 și 9.3) și evaluarea impacturilor vor indica aspectele sociale sensibile la nivel de comunitate care vor trebui abordate în PMMS-urile aferente subproiectelor (îndrumări în anexa 9.4).

5.2 Prevenirea poluării mediului, eficiența utilizării resurselor în clădiri publice; protecția sănătății și siguranței comunității

Este improbabil ca proiectul restructurat să genereze efecte semnificative, pe termen lung sau ireversibile asupra mediului, pădurilor sau altor resurse naturale ale României.

Investițiile propuse vor avea un impact imediat limitat asupra mediului în timpul lucrărilor și pe durata exploatării clădirilor. Majoritatea lucrărilor vor fi de renovare a școlilor sau de demolare și construire a unor clădiri școlare noi. În faza de exploatare, apele uzate și deșeurile evacuate din clădirile școlare pot genera impacturi negative, dacă nu sunt gestionate corespunzător.

Cel mai probabil, măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice aplicate în clădirile selectate vor produce rezultate pozitive, contribuind la îndeplinirea obiectivelor naționale și europene de reducere a consumului de energie și a emisiilor de GES. Măsurile de promovare a bunelor practici pot crea modele de sustenabilitate în reabilitarea clădirilor publice la nivel local și pot deschide calea unor investiții similare în alte instituții.

Potențialele efecte negative ale proiectului asupra mediului în faza de implementare vor fi limitate și temporare, fiind mai ales asociate fazei de construire și putând include:

- ❖ nivel sporit de poluare cauzat de deșeurile din demolare și construire;
- ❖ nivel crescut al zgomotului în timpul lucrărilor de construcție;
- ❖ praf, zgomot și vibrații cauzate de deplasarea echipamentelor și vehiculelor de construcție;
- ❖ riscuri asociate evacuării necorespunzătoare a deșeurilor din construcții, azbestului și materialelor care conțin azbest sau deversărilor minore operaționale sau accidentale de combustibili și lubrifianți din echipamentele de construcție;
- ❖ Creșterea traficului rutier în timpul lucrărilor de construcție, cu posibile efecte asupra comunității;
- ❖ Impact asupra sănătății și siguranței muncitorilor și localnicilor în timpul activităților de construcție;
- ❖ Restaurarea necorespunzătoare a amplasamentelor șantierelor după finalizarea lucrărilor;
- ❖ Nerespectarea normelor de protecție și siguranță a muncii în faza de exploatare a clădirii;
- ❖ Evacuarea necorespunzătoare a deșeurilor din demolări.

Riscurile enumerate mai sus sunt anticipate înaintea implementării proiectului, iar activitățile directe de atenuare vor fi concepute, desfășurate, monitorizate și evaluate în timpul pregătirii, construcției și exploatării, în conformitate cu legislația națională, cu SSM ale BM și cu bunele practici internaționale.

Nu este permisă utilizarea materialelor de construcție care prezintă pericol pentru sănătatea oamenilor (de exemplu, azbest, materiale care conțin azbest). Materialele care conțin azbest vor fi colectate, transportate și eliminate final cu aplicarea unor măsuri de protecție speciale, în conformitate cu normele de manevrare a deșeurilor periculoase.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Impact/riscuri potențiale de mediu	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsurile de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
<p>Poluare crescută din cauza deșeurilor rezultate din construcții</p>	<p>Organizare de șantier pentru lucrările de construcții</p>	<p>Contaminarea zonei adiacente, a solului, a resurselor de apă. Îndepărtarea prafului.</p>	<p>Înainte de demararea lucrărilor, trebuie aplicate mijloacele de colectare și îndepărtare a deșeurilor în același timp cu localizarea principalelor tipuri de deșeuri produse pe durata lucrărilor de desființare și de construcție.</p> <p>Deșeurile minerale rezultate din lucrările desființare și de construcție trebuie separate de deșeurile normale precum și de deșeurile organice, lichide și chimice prin intermediul sortării și stocării în containere speciale.</p> <p>Trebuie ținută evidența corespunzătoare a tuturor documentelor cu privire la îndepărtarea și eliminarea deșeurilor, ca dovadă a asigurării unui management adecvat al deșeurilor pe șantier.</p> <p>În toate cazurile în care acest lucru este posibil, antreprenorul trebuie să asigure reciclarea materialelor (cu excepția azbestului).</p> <p>Colectarea și îndepărtarea adecvată a deșeurilor rezultate din construcții trebuie să fie realizată prin intermediul unui serviciu utilitar contractat în acest sens.</p> <p>În ceea ce privește deșeurile menajere, instalarea de recipiente de colectare și îndepărtarea în timp util a deșeurilor trebuie să fie puse la punct împreună cu companiile locale de colectare a deșeurilor.</p>	<p>Antreprenori</p>	<p>UMP, diriginți de șantier, autorități locale</p>

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Impact/riscuri potențiale de mediu	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsurile de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
Posibile deșeuri rezultate din materiale bazate pe azbest	Eliminarea în mod necorespunzător a deșeurilor rezultate din construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest sau deversări minore operaționale sau accidentale de combustibil și lubrifianți proveniți din echipamentele de construcție	Contaminarea zonei adiacente, a solului, a resurselor de apă.	Identificarea materialelor din deșeuri care conțin azbest Stabilirea codurilor pentru deșeurile sortate, în conformitate cu Decizia 2000/532/CE prin care se stabilește lista deșeurilor Utilizarea unui operator licențiat de tratare a deșeurilor periculoase pentru îndepărtarea deșeurilor care conțin azbest cu utilizarea echipamentului corespunzător pentru asigurarea securității operațiunii Eliminarea deșeurilor care conțin azbest într-o depozit de deșeuri licențiat să primească acest tip de deșeuri Executarea unor astfel de lucrări cu companii/specialiști autorizați	Antreprenori	UMP, diriginți de șantier, autorități locale
Trafic crescut pe durata lucrărilor de construcții	Organizare de șantier pentru lucrările de construcții	Potențială afectare a traficului de pietoni și de vehicule și riscuri asociate la adresa siguranței publice	Controlul traficului Reglementări temporare ale traficului Menținerea fluxurilor de trafic pietonal și de vehicule și accesului public în locațiile și facilitățile din vecinătate. Punerea la dispoziție de marcaje, semnalizare luminoasă și conexiuni temporare prin	Antreprenori Autorități locale	UMP, diriginți de șantier, autorități locale

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Impact/riscuri potențiale de mediu	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsurile de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
			<p>intermediul pasarelelor pentru asigurarea siguranței și menținerea unui nivel de confort</p> <p>Menținerea fluxurilor de trafic pietonal și de vehicule și accesului public în locațiile și facilitățile din vecinătate.</p> <p>Punerea la dispoziție de marcaje, semnalizare luminoasă și conexiuni temporare prin intermediul pasarelelor pentru asigurarea siguranței și menținerea unui nivel de confort</p>		
Impactul asupra muncitorilor și asupra sănătății și siguranței la nivel de comunitate	Condiții generale de lucru	Accidente de muncă	<p>Comunitățile locale vor fi informate în mod corespunzător în legătură cu desfășurarea lucrărilor prin intermediul publicațiilor și/sau anunțurilor în mass-media și/sau panourilor amplasate în locuri publice (precum și în șantierele în care se desfășoară lucrările). De asemenea, vor fi instalate garduri; în cazul în care se sapă șanțuri, va fi asigurată iluminarea.</p> <p>Toate autorizațiile cerute prin legislație pentru utilizarea terenurilor, resurselor naturale, depozitelor de deșeuri, precum și autorizațiile din partea inspecției sanitar-veterinare etc. în domeniul lucrărilor de construcție și reabilitare realizate în șantier au fost obținute.</p> <p>Mijloacele individuale de protecție trebuie să îndeplinească standardele de protecție (folosirea obligatorie a căștilor de protecție, măștilor de protecție la nivelul feței, atunci când</p>	Antreprenori	UMP, diriginți de șantier, autorități locale

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Impact/riscuri potențiale de mediu	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsurile de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
			sunt necesare, ochelari de protecție, centuri și încălțăminte de protecție). În șantier vor fi montate panouri de informare și semne corespunzătoare prin care lucrătorii sunt informați cu privire la regulile și normele de desfășurare a lucrărilor care trebuie respectate.		
Refacerea necorespunzătoare a amplasamentelor în care s-au desfășurat lucrările de construcție după încheierea acestora	Lucrări de construcție	Deteriorarea calității peisajului existent sau a confortului la nivel vizual Afectarea și tăierea plantațiilor de arbori. Afectarea habitatului.	Evitarea, reducerea și, acolo unde este posibil, remedierea sau compensarea oricăror efecte adverse asupra mediului care au apărut ca urmare a lucrărilor propuse Abordarea efectelor adverse reziduale/remanente apărute ca urmare a lucrărilor executate Abordarea impacturilor la nivel vizual și al peisajului Relocare și îngrijirea arborilor. Tăierea arborilor, în cazul în care este necesară, este convenită cu agențiile locale de mediu. Toate zonele de habitat marcate ca fiind protejate și zonele protejate adiacente șantierului nu trebuie să fie afectate sau utilizate pe parcursul operațiunilor.	Antreprenori Proiectanți	UMP, diriginți de șantier, autorități locale
Situri istorice și culturale	Deteriorarea și degradarea structurilor din sit	Posibile impacturi negative asupra clădirilor de	Dacă se execută lucrări în cadrul sau în imediata vecinătate a unor monumente istorice ori a unor situri istorice protejate, autoritățile locale vor fi anunțate în acest sens. După caz, se vor obține autorizațiile necesare. După obținerea	Antreprenori Proiectanți	UMP, diriginți de șantier, autorități locale Locuitori din zonă

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Impact/riscuri potențiale de mediu	Tipuri de activități	Principalele tipuri de impact asupra mediului	Măsuri de prevenire/atenuare	Responsabil	Monitorizare
		importanță istorică	autorizației, lucrările se vor executa în strictă conformitate cu dispozițiile legilor și normelor locale și naționale. Lucrările vor fi organizate astfel încât toate artefactele și alte obiecte descoperite în timpul săpăturilor și lucrărilor de construcție să fie catalogate și documentate adecvat.		
Nerespectarea normelor de protecție și siguranță a muncii în faza de exploatare a clădirii		Contaminarea zonei adiacente, solului, resurselor de apă Praf.		Antreprenori Proiectanți	UMP, diriginți de șantier, autorități locale
Impact asupra vegetației	Lucrări de construcții care deteriorează, degradează sau distrug copacii din amplasament	Posibil impact asupra copacilor, vegetației sau gardurilor vii	Măsuri speciale de protecție pentru conservarea adecvată în timpul lucrărilor de construcții. Dacă este inevitabilă tăierea copacilor, în proiect se aplică legislația națională privind replantarea.	Antreprenori	UMP, diriginți de șantier, autorități locale

Tabelul 4 Riscuri potențialele care pot determina impacturi negative asupra mediului în faza de implementare

5.3 Riscuri și impacturi negative de mediu - faza de construcție/faza de exploatare:

Executarea de lucrări mici de construcții este de natură a genera atât impacturi sociale pozitive directe, cât și indirecte. Impacturile sociale pozitive directe vor constitui rezultatul unei infrastructuri educaționale moderne, îmbunătățite și eficiente. Impacturile pozitive indirecte pe termen lung vor fi corelate cu îmbunătățirea de ansamblu a calității educației, reducerea abandonului școlar, creșterea rezultatelor școlare și oferirea unor medii de învățare sigure.

Potențialele impacturi adverse sunt prezentate mai jos:

- ❖ Întreruperea temporară a accesului către anumite zone ale clădirii pe durata activităților de construcție;
- ❖ Riscuri la adresa siguranței publice datorate traficului generat de construcții;
- ❖ Sunet și vibrații provenite din construcții care îi afectează pe profesori, precum și procesul de învățare, pe durata construcțiilor;
- ❖ Gestionarea necorespunzătoare a riscurilor la locul de muncă și a sănătății și siguranței la locul de muncă, de exemplu, prin nepunerea la dispoziție a echipamentului de protecție (PPE), a apei potabile și a apei de spălat, a hranei, a toaletelor în șantierele de lucru;
- ❖ Riscuri la adresa siguranței pentru elevi în vecinătatea șantierele de construcție Astfel de riscuri ar putea apărea ca urmare a resturilor aflate în pericol de cădere, a șanțurilor neacoperite sau a instalației electrice expuse aflate pe teritoriul sau în apropierea șantierele.
- ❖ Probleme legate de sănătatea și siguranța la locul de muncă în cazul în care măsurile de atenuare a riscurilor prevăzute nu sunt urmate de antreprenori pe durata executării proiectului.

Indicații suplimentare sunt oferite în cadrul Anexei 9.6 (ghid de mediu pentru contractele de lucrări de construcții) și Anexa 9.7 (Cerințe și măsuri pentru manipularea azbestului).

6. RĂSPUNDEREA INSTITUȚIONALĂ GENERALĂ

6.1 Răspunderea instituțională generală

Responsabilitatea generală pentru implementarea actualului CMMS revine UMP din cadrul ME (UMP-ME). UMP-ME va avea un CS detaliat pentru gestionarea proiectelor. Printre alții, personalul UMP va cuprinde specialiști în domeniul mediului, în domeniul social și în comunicare comunitară, care se vor concentra în principal pe componentele 1 și 2 ale proiectului. Pentru fiecare școală cuprinsă în proiect vor fi elaborate planuri de management social și de mediu care vor include măsurile necesare pentru ca mediul social și natural să nu fie afectate negativ în timpul implementării proiectului. Persoanele care promovează proiecte de reabilitare/demolare/ reconstrucție/ construcție nouă răspund pentru alcătuirea dosarului de solicitare, respectând următorii pași:

- ❖ pregătesc documentația tehnică necesară; documentația va cuprinde și descrierea sistemului intern de monitorizare;
- ❖ solicită certificatul de urbanism de la consiliul local sau județean;
- ❖ obțin toate aprobările și avizele specificate în certificatul de urbanism.

Pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectului, UMP-ME va monitoriza aspectele de mediu și sociale aprobate. În timpul implementării proiectului, UMP-ME va avea responsabilitatea generală de supraveghere, pentru a se asigura că măsurile indicate în CMMS/PMMS sunt îndeplinite în mod corespunzător. În acest scop, UMP-ME va recruta specialiști în mediu și specialiști sociali dedicați (fie din cadrul ME, fie consultanți externi).

În ceea ce privește investițiile asociate, lucrările de demolare și pregătirea șantierului pentru instalarea sălilor de clasă mobile de către autoritățile locale, UMP va asista autoritățile locale în transpunerea cerințelor PMMS specifice șantierului în documentația de licitație și contractare. Responsabilitatea monitorizării conformității va fi împărtășită de către autoritatea locală și UMP, cu prevederi clare pentru ca antreprenorii să își asume responsabilitățile M&S.

În colaborare cu autoritățile locale care administrează clădirile școlilor selectate, UMP-ME va efectua monitorizarea de mediu și socială atât în fazele de construcție, cât și în fazele de funcționare, conform planului de monitorizare a PMMS. În procesul de obținere și reînnoire a autorizațiilor de mediu, proiectul va respecta legislația națională (pe deplin aliniată la acquis-ul comunitar de mediu) și standardele sociale și de mediu relevante ale Băncii Mondiale.

Problemele majore de mediu și sociale legate de implementarea proiectului (de exemplu, în caz de accidente, hărțuire sexuală) vor fi soluționate prin implicarea autorităților competente și, după caz a BM, sub coordonarea atentă a UMP-ME.

Fiecare PMMS va fi monitorizat de specialiști în domeniul social și în domeniul mediului, fie făcând parte din echipa UMP sau în calitate de consultanți externi. Dată fiind complexitatea implementării pe termen lung și a operațiunilor de monitorizare, specialiștii de mediu trebuie să dețină experiența sectorială relevantă. Echipei UMP, antreprenorilor și reprezentanților comunității li se vor pune la dispoziție sesiuni corespunzătoare de instruire cu privire la normele Băncii Mondiale, pe durate etapelor de pregătire de proiect și implementare.

În ceea ce privește expertiza în domeniul social, implicarea publică și funcțiile de informare în masă reprezintă unele dintre cele mai relevante activități. În această privință, ME beneficiază de prezența ofițerilor de relații publice care sunt responsabili cu informarea publică și mecanismul intern de soluționare a plângerilor, în conformitate cu cadrul legislativ actual din România. Acești ofițeri de relații publice vor fi angajați de UMP pentru a efectua activități în

conformitate cu CMMS și PIAI. Cu toate acestea, creșterea capacității sau expertiza externă sunt necesare pentru realizarea managementului riscului social la nivelul UMP, precum și în vederea asigurării de consultări relevante cu comunitățile, cu grupurile vulnerabile, cu societatea civilă, membrii personalului intern, precum și pentru monitorizarea impacturilor sociale pe durata pregătirii și implementării proiectului.

Asigurarea expertizei sociale și de mediu în cadrul ME - UMP.

Specialiștii în domeniul social și în domeniul mediului din cadrul ME - UMP vor fi responsabili de coordonarea și supravegherea planurilor sociale și de mediu precum și a măsurilor de atenuare a riscurilor asumate în cadrul proiectului. Specialiștii vor lucra în strânsă coordonare cu personalul de supraveghere a proiectului și cu personalul tehnic și vor realiza următoarele activități:

- a) Coordonarea întregului management al riscurilor sociale și de mediu, instruirea/orientarea inițială a personalului, a proiectanților și antreprenorilor locali;
- b) Diseminarea ghidurilor de management în domeniul mediului, sănătății și securității și elaborarea de ghiduri pentru acele aspecte care nu se regăsesc în regulamentele existente (de exemplu, implicarea în manieră anticipativă a comunităților și instituțiilor învecinate), în conformitate cu cele mai bune practici ale Băncii Mondiale și UE pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor de atenuare;
- c) Pregătirea și monitorizarea implementării tuturor documentelor în domeniul social și de mediu aferente proiectului și specifice șantierului; pregătirea și predarea de rapoarte de monitorizare, în funcție de necesități;
- d) Asigurarea faptului că procesele de contractare pentru lucrările de construcții și furnizare de echipamente includ referiri la ghidurile și standardele corespunzătoare în conformitate cu diversele documente în domeniul social și în domeniul mediului; precum și
- e) Realizarea de vizite periodice pe șantier pentru inspectarea și aprobarea planurilor și monitorizarea respectării acestora.

Expertii ME-UMP vor fi, de asemenea, responsabili de asigurarea faptului că normele BM sunt respectate în mod corespunzător și eficace pe parcursul implementării proiectului inclusiv instruire, sprijin și asistență oferite autorităților locale în legătură cu investiții asociate. Capacitățile de implementare a acestor norme trebuie îmbunătățite prin identificarea competențelor care lipsesc (în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini), pentru care vor fi elaborate și implementate sesiuni specializate de instruire. Această abordare ar trebui să asigure, de asemenea, egalitatea de șanse în legătură cu dimensiunea de gen.

6.2 Elaborarea PMMS-urilor

Planurile de management social și de mediu specifice șantierelor (PMMS) vor schița condițiile de referință, măsurile de atenuare, de monitorizare și administrative care trebuie luate pe parcursul implementării proiectului pentru a evita sau elimina impacturile de mediu negative. Pentru proiectele cu un nivel mediu de risc asupra mediului (proiecte cu un nivel moderat și semnificativ), PMMS pot reprezenta de asemenea o modalitate eficace de prezentare pe scurt a activităților care sunt necesare pentru a reuși efectiv atenuarea impacturilor negative de mediu (descrierea Planului de management social și de mediu este realizată mai jos).

Pentru fiecare etapă în parte, echipa de redactare identifică fiecare dintre impacturile semnificative de mediu care pot fi anticipate pe baza analizei realizate în contextul pregătirii unei evaluări de mediu.

Pentru fiecare impact în parte, urmează să fie identificate și prezentate măsurile de atenuare. Se realizează estimări cu privire la costurile asociate acțiunilor de atenuare, defalcate în funcție de estimările aferente instalațiilor (costuri cu investiții) și cele aferente operațiunilor (cheltuieli recurente). Formatul PMMS oferă de asemenea identificarea responsabilităților instituționale pentru operaționalizarea dispozitivelor și metodelor de atenuare.

Responsabilitățile la nivelul autorităților locale în legătură cu lucrările efectuate din fonduri locale și în legătură cu Proiectul (considerate Investiții Asociate) vor fi clarificate în PMMS; inclusiv riscuri specifice, măsuri de atenuare propuse și, dacă există, limitări ale aplicabilității cerințelor M&S, precum și protocoalele de coordonare și monitorizare între UMP și autoritățile locale în acest sens.

Pentru a ține evidența cerințelor, responsabilităților și costurilor de monitorizare a implementării măsurilor de atenuare la nivelul mediului identificate în analiza inclusă într-o evaluare de mediu pentru proiectele cu un nivel moderat de risc, se poate dovedi util un plan de monitorizare. Un format al planului de monitorizare este prezentat în Anexa 9.5. Ca și în cazul PMMS, ciclul de proiect este defalcat în etape (proiectare, construcție și operare). Formatul include, de asemenea, o linie pentru informațiile de referință care este esențială pentru obținerea unor rezultate credibile și fiabile ale monitorizării.

6.3 Încadrare, monitorizare, supraveghere și raportare

Scopul principal al procesului de încadrare este determinarea potențialelor efecte adverse sociale și pentru mediu ale proiectului și, pe baza acestora, determinarea categoriei de risc potrivite (conform CMMS). În funcție de categoria de risc alocată - risc moderat sau scăzut - se va determina dacă este necesar PMMS sau o listă de verificare PMMS specifică locației.

Proiectul va finanța lucrări de renovare, demolare și construcții noi care vor avea un anumit impact social și de mediu. Ca urmare, proiectul implică evaluarea socială și de mediu a Băncii Mondiale. Se preconizează că lucrările de reabilitare a clădirilor nu vor avea un impact negativ semnificativ și ireversibil asupra mediului. Se preconizează că lucrările de reabilitare vor avea un impact social și de mediu minor, astfel că ar putea fi suficientă elaborarea unor liste de verificare PMMS specifice pentru diferitele locații. Totuși, în cazul lucrărilor de anvergură, este posibil să fie necesară elaborarea și implementarea unor PMMS specifice locației.

Per total, se preconizează că impactul social și de mediu pe termen lung va fi pozitiv, iar efectele negative se vor limita la faza de reconstrucție și vor avea o întindere limitată. În funcție de natura și de scopul activităților propuse, proiectul este încadrat ca având un risc de mediu „moderat”. Toate efectele negative posibile pot fi atenuate eficient prin aplicarea unor bune practici standard în domeniul mediului. Se vor elabora recomandări specifice fiecărei locații pentru toate activitățile de reabilitare a clădirilor cuprinse în proiect. Toate riscurile de mediu asociate cu lucrările de reabilitare care se vor desfășura la locațiile respective vor fi identificate de către entitatea de implementare, se vor recomanda măsuri de atenuare aferente și se vor asigura scheme de monitorizare pentru urmărirea aderării la planurile de atenuare. Respectarea limitelor șantierului va fi suficientă pentru a menține efectele proiectului asupra mediului la un nivel minim acceptabil.

Elaborarea de liste de verificare PMMS și/sau a unor PMMS specifice pentru fiecare locație

În cazul topologiilor cu risc scăzut, precum activități de reabilitare la „clădiri publice”, activitățile aferente listelor de verificare se vor desfășura astfel încât să asigure ocazia unei abordări mai sistematizate în ceea ce privește lucrările de reabilitare minore sau lucrările de construcții la scară mică. Scopul este ca această listă de verificare să fie utilizată direct ca parte integrantă a documentației de atribuire pentru contractanții care vor efectua lucrări civile în proiectele finanțate de Bancă. Formatul de tip listă de verificări a fost elaborat astfel încât să furnizeze exemple de „bune practici” pentru atenuare și a fost proiectat să fie ușor de utilizat și compatibil cu cerințele din standardele Băncii privind impactul social și de mediu.

Lista de verificare are trei secțiuni:

Partea 1 descrie elementele specifice ale proiectului, în sensul locației fizice, aranjamentelor instituționale. Această secțiune poate avea cel mult două pagini. Se solicită anexe pentru informații suplimentare dacă este necesar.

Partea 2 cuprinde trierea posibilelor probleme și efecte din punct de vedere social și al mediului, într-un format simplu cu da/nu, urmată de măsurile de atenuare pentru fiecare activitate dată. În prezent, lista furnizează exemple de posibile probleme și efecte. Această listă se poate extinde pentru a cuprinde probleme și/sau efecte specifice locației, bune practici și măsuri de atenuare.

Partea 3 va cuprinde planul de monitorizare pentru activitățile din timpul construcției și implementării proiectului. Scopul acestei liste de verificare este ca partea a-2-a și partea a-3-a să fie incluse ca documentație de atribuire pentru contractanți.

Aplicarea practică a listei de verificare va include completarea părții 1, în vederea obținerii și documentării tuturor caracteristicilor relevante ale locației. În partea a-2-a se va verifica tipul de lucrări prevăzute și se va atașa suplimentar PMMS completat în formă de tabel, ca parte integrantă din contractul de lucrări și care, analog tuturor condițiilor tehnice și comerciale, va fi semnat de părțile contractante. Partea a-3-a din lista de verificare, planul de monitorizare, este desemnată inspectorului de construcții, pentru conformarea antreprenorului cu obligațiile de diligență. Acest plan trebuie elaborat în funcție de locație și la nivelul necesar de detaliu și trebuie definite criterii și parametri clari care să poată fi incluși în contractele de lucrări, care să reflecte situația practicilor privind mediu de la șantierul de construcții și care se poate observa/măsura/cuantifica/verifica de către dirigințele de șantier în timpul lucrărilor de construcții. Partea 3 se va completa în timpul procesului de proiectare, pentru a corecta principalele criterii de monitorizare care pot fi verificate în timpul și după lucrări pentru asigurarea conformării. În faza de implementare a lucrărilor, conformarea de mediu se verifică pe șantier, împreună cu alte criterii de calitate, de către inspectorul (inspectorii)/diriginții de șantier certificați ai echipei de management al proiectului.

În cazul în care categoria de riscuri c mediul este mai ridicată, la nivel „moderat”, iar întinderea este mai mare, se va elabora un PMMS în funcție de elementele specifice ale proiectului. De asemenea, trebuie subliniat că **niciun subproiect cu risc social și de mediu ridicat sau substanțial nu va fi eligibil pentru finanțare în cadrul SISSP, fiind eligibile doar cele cu riscuri scăzute și moderate**. Anexa 9.4 prezintă un exemplu de PMMS detaliat.

Monitorizare, supraveghere și raportare privind aspectele sociale și de mediu

Monitorizare și evaluare

Monitorizarea înseamnă măsurarea sistematică a modului în care se comportă un subproiect și face parte din supravegherea generală aferentă subproiectului. În acest document, monitorizarea în legătură cu aspectele de mediu se menționează doar în sensul evaluării impactului unui subproiect asupra mediului și a măsurii în care măsurile de atenuare sunt

implementate - și cât de bine sunt implementate - în lucrările de reconstrucție sau în alte tipuri de lucrări. Anexa 9.5 oferă un model de plan pentru monitorizarea aspectelor sociale și de mediu.

Monitorizare internă:

De obicei, monitorizarea va presupune vizite pe șantier. În sensul obiectivelor de mediu, este important să se determine implementarea corespunzătoare a măsurilor de atenuare, respectarea măsurilor contractuale cu privire la mediu, desfășurarea lucrărilor de reconstrucție în conformitate cu standardele convenite și să se determine că nu apar efecte negative neprevăzute ca urmare a executării subproiectului.

Pentru monitorizare, este important ca în cadrul UMP să existe capacitate pentru aspectele sociale și de mediu, de preferat la nivel de implementare a proiectului. Lucrările de monitorizare pot fi alocate și unor specialiști externi.

Pe lângă monitorizarea tradițională, conducerea UMP va avea în vedere și efectuarea unei analize periodice a întregului portofoliu în legătură cu aspectele de mediu. Ideal, ar trebui să se efectueze evaluări anuale, de către un specialist intern pe chestiuni de mediu.

Monitorizare externă:

În plus, Banca Mondială recomandă desfășurarea unei misiuni de evaluare sau de supraveghere independente, efectuată de un expert extern pe probleme sociale și de mediu, preferabil anual.

Supraveghere

Personalul UMP va supraveghea regulat activitățile sprijinite prin proiect. Această supraveghere se va completa cu supravegherea proiectului de către Bancă. Procesul va include participarea personalului specializat pe probleme sociale și de mediu al Băncii în implementarea misiunilor de evaluare, după caz, pentru a evalua progresul realizat în implementarea PMM.

Contractele și devizele vor conține clauze privind eliminarea corespunzătoare a materialelor de construcții inacceptabile și eliminarea deșeurilor de construcții. În documentele achiziției se va preciza că nu se vor folosi materiale inacceptabile din punct de vedere al criteriilor de mediu.

Raportări

Banca, împreună cu UMP, va conveni asupra cerințelor de raportare și asupra formatului rapoartelor pentru rapoartele de monitorizare a aspectelor sociale și de mediu. Progresul realizat în cadrul proiectului se va raporta prin intermediul unor rapoarte de progres anuale, semestriale sau trimestriale, care se vor referi și la respectarea cerințelor sociale și de mediu. În plus, rapoartele transmise de consultantul de monitorizare extern vor oferi informații privind implementarea proiectului.

7. CONSULTĂRI PUBLICE ȘI IMPLICAREA CETĂȚENILOR

7.1 Implicarea părților interesate

Angrenarea părților interesate este o parte integrantă a elaborării și implementării proiectului și va începe cât mai devreme cu putință la faza de elaborare a proiectului, continuând pe parcursul întregului ciclu de viață al proiectului. În planul de implicare a actorilor interesați (PIAI) se prezintă mai multe detalii privind activitățile existente și propunerile de activități de implicare a actorilor interesați.

- ✚ Scopul consultării părților interesate în procesul de pregătire a CMMS este să se asigure că punctele de vedere, interesele și îngrijorările actorilor interesați aferenți proiectului sunt luate în calcul la luarea următoarelor decizii:
- ✚ Deciziile luate în timpul planificării, proiectării și implementării proiectului;
- ✚ Deciziile aferente CMMS cu privire la planificarea sferei de cuprindere a CMMS, evaluarea impactului potențial și identificarea măsurilor de gestionare adecvate;

Plan de implicare a actorilor interesați

UMP a ME a elaborat și a pus în dezbatere publică un plan de implicare a actorilor interesați (PIAI) care evidențiază modul în care vor fi angrenați actorii interesați în cursul proiectului și ce metode se vor folosi ca parte din acest proces. Planul prezintă responsabilitățile UMP a ME și ale contractanților în implementarea activităților de implicare a părților interesate. În PIAI sunt prezentate și detalii privind consultările cu părțile interesate aferente CMMS. PIAI este considerat un document viu, care va fi actualizat pe durata procesului CMMS și va continua să evolueze odată cu desfășurarea fazelor de construcție, operare și implementare ale proiectului.

Activitățile de implicare a părților interesate vor viza persoanele afectate de proiect, dar și alte părți interesate. PIAI prezintă considerații speciale care vor fi luate în calcul pentru a asigura contactarea și angrenarea grupurilor dezavantajate și vulnerabile. Printre activitățile din PIAI se numără constituirea și gestionarea unui mecanism de soluționare a plângerilor aferent întregului proiect, precum și întâlniri publice, seminare și cursuri, comunicare prin mass media și prin platformele sociale, publicarea materialelor scrise, implicarea persoanelor de legătură în cadrul proiectului, precum și un sondaj efectuat în rândul persoanelor afectate, pentru a determina gradul de satisfacție în legătură cu calitatea activităților de implicare a cetățenilor și a prelua și alte îngrijorări.

7.2 Mecanismul de soluționare a sesizărilor (MSS)

MSS se dorește a fi un mecanism care:

- ❖ Să permită identificarea unei soluționări imparțiale, eficiente și la timp a problemelor care afectează proiectul.
- ❖ Să consolideze răspunderea în fața beneficiarilor, inclusiv a persoanelor afectate de proiect și a comunităților din jur și să ofere canale pentru actorii interesați aferenți proiectului și pentru cetățeni, la toate nivelurile, prin care aceștia să poată transmite feedback și să sesizeze îngrijorările lor.

Existența unui MSS eficient va fi de folos și pentru atingerea obiectivelor de reducere a conflictelor și riscurilor precum interferență externă, corupție, excluziune socială sau gestionare defectuoasă, îmbunătățirea calității activităților de proiect și a rezultatelor și, de asemenea, va servi ca mecanism important de feedback și învățare pentru gestionarea

proiectelor, în ceea ce privește punctele forte și punctele slabe ale procedurilor și proceselor de implementare ale proiectului.

MSS va fi accesibil unei game largi de părți interesate care sunt susceptibile de a fi afectate direct sau indirect de proiect. Printre părțile interesate se numără beneficiari, membri ai comunității, lucrători în construcții, antreprenori, echipa de proiect, societatea civilă, mass-media. Toți aceștia vor fi încurajați să trimită feedback, inclusiv nemulțumirile, prin intermediul MSS.

MSS va fi utilizat pentru a transmite reclamații, feedback, întrebări, sugestii sau recomandări legate de managementul general și de implementarea proiectului, precum și de activitățile derulate la nivelul fiecărei unități școlare.

Funcțiile MSS se vor baza pe principiile transparenței, accesibilității, incluziunii, corectitudinii, imparțialității și capacității de reacție.

MMS va prevedea termene clare pentru confirmare, actualizare și feedback cu privire la sesizare. Aceste termene vor fi stipulate în manualul operațional al proiectului. Pentru a stimula răspunderea, termenele vor fi comunicate tuturor actorilor din proiect prin intermediul broșurilor și altor mijloace de comunicare care vor face publică existența MMS. Termenul pentru confirmarea primirii unei sesizări/opinii nu va depăși 10 zile lucrătoare de la data primii. Toate sesizările vor fi soluționate în termen de 30 de zile de la data primii.

De asemenea, MSS va oferi beneficiarilor, persoanelor afectate de proiect și altor părți interesate posibilitatea de a oferi feedback anonim. Astfel, cetățenii vor putea să transmită cereri sau sesizări prin fax sau e-mail direct la sediul UMP-ME. Indiferent de calea de transmitere, astfel de cereri sau reclamații sunt înregistrate și tratate în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații publice și Legii 233/2002 privind dreptul de petiționare.

Reclamațiile legate de proiect pot fi depuse prin mai multe canale, după cum urmează:

Nivelul UMP: Principalele patru canale de primire a plângerilor sunt prin formularul de pe website, prin telefon, prin e-mail și prin poștă la nivelul UMP. Acest lucru asigură că UMP are un control imediat asupra tuturor nemulțumirilor legate de proiect și poate aborda imediat problemele ridicate. Numărul de telefon al secretariatului va fi disponibil în timpul programului de lucru.

- Formular site: www.umpmrsu.ro
- Email: petitii@umpmrsu.ro
- VBG Email*: petitii.vbg@umpmrsu.ro

Număr de telefon: +(4)(021) 310 22 07

- Adresa: UPMRSU, str. Spiru Haret nr. 12, nr. 12, Sector 1, București

*În cazul plângerilor legate de violența de gen, se va acorda o atenție suplimentară confidențialității și sensibilității acestui tip de petiție. Pentru a asigura o rezolvare corectă și obiectivă a problemelor reclamate de reclamant, Proiectul a stabilit utilizarea unei adrese de e-mail dedicate, precum și o procedură clară de referire a victimelor către servicii specializate furnizate de entități publice și private.

Nivelul școlii: Părțile interesate, persoanele afectate, inclusiv elevii sau părinții, își pot transmite nemulțumirile/sugestiile la nivel de școală prin căsuța de reclamații care va fi pusă la dispoziție atât pe locația șantierului, cât și pe locul de relocare. Aceste casete de reclamații vor fi instalate la momentul mutării și începerii lucrărilor și vor fi însoțite de un panou care descrie Proiectul și MSS-ul actual și prezintă toate canalele care sunt disponibile pentru public pentru a-și depune reclamațiile.

În persoană: Pentru a se asigura că MSS este accesibil persoanelor, care nu au echipament digital sau care au un nivel scăzut de alfabetizare, Proiectul oferă opțiunea de a raporta reclamația/feedback-ului coordonatorului regional sau specialistului social al UMP pe baza feedback-ului special dedicat/ sesiuni de reclamații organizate la nivel local. Această opțiune va fi explorată în timpul consultărilor publice și va fi pusă în aplicare numai atunci când amploarea impacturilor și condițiile socio-economice necesită o astfel de abordare. Astfel de sesiuni vor fi anunțate în timp util și vor fi organizate într-o locație accesibilă persoanelor afectate.

De asemenea, cetățenii vor avea opțiunea de a se adresa direct la sediul UMP prin planificarea unei vizite cu specialistul social sau managerul de proiect în persoană.

Cutiile poștale de reclamații vor fi instalate lângă panourile montate înainte de începerea lucrărilor la nivelul fiecărei școli. Căsuța va fi verificată săptămânal de către coordonatorul de zonă și orice nemulțumiri depuse prin acest canal vor fi trimise imediat către UMP prin poștă internă.

Dacă sesizarea nu este soluționată nici acum în mod satisfăcător pentru persoana care a depus-o, aceasta poate să o transmită instanței corespunzătoare.

În plus, MSS al proiectului va servi și pentru a îndruma persoanele care fac sesizări către serviciile de combatere a VBG, care au fost cartografiate în prealabil, și pentru a înregistra soluționarea sesizării. Mecanismul va permite raportarea confidențială și în siguranță a incidenței VBG și va surprinde numai următoarele aspecte privind incidentul:

- ✚ Natura sesizării (ce spune reclamantul, cu cuvintele sale);
- ✚ Dacă (din câte știe acesta) făptuitorul era asociat cu proiectul
- ✚ Alte date demografice, precum vârsta și sexul (fără alte caracteristici de identificare)

Informațiile înregistrate în MSS trebuie să fie confidențiale - în special cele privind identitatea reclamantului.

Informațiile despre MSS vor fi popularizate ca parte din consultările pentru PMMS la locațiile și în comunitățile participante. Se va proiecta și se va disemina un fluturaș/o broșură standard cu privire la MSS, iar aceste informații vor fi prezentate și pe pagina de internet a UMP.

Procesul total pentru MSS va fi format din 6 pași: (1) preluarea (2) sortarea și prelucrarea (3) recunoașterea și urmărirea (4) verificarea, investigarea și acționarea (5) monitorizarea și evaluarea și (6) feedback.

De asemenea, procesul de consultare cu actorii interesați va analiza și posibilitatea înființării unor Comitete de soluționare a plângerilor la nivel de subproiecte, cu participarea consiliilor școlare, a elevilor, profesorilor, reprezentanților persoanelor vulnerabile, care să asigure o abordare echitabilă și echilibrată a sesizărilor privind proiectul. Aceste comitete și componența lor vor fi integrate în PIAI final elaborat de proiect.

Serviciul de soluționare a sesizărilor (SSS) al Băncii Mondiale asigură analiza cu promptitudine a sesizărilor primite, pentru a putea aborda îngrijorările privind proiectul. Comunitățile și persoanele afectate de proiect pot să depună sesizări la Comisia Independentă de Inspecție a BM, care determină dacă s-a produs sau s-ar putea produce o vătămare ca urmare a nerespectării de către BM a politicilor și procedurilor sale. Sesizările se pot depune la orice moment după ce problemele au fost aduse direct la cunoștința Băncii Mondiale, iar conducerea Băncii a avut ocazia să răspundă.

Pentru informații privind modul în care se pot depune sesizări către serviciul de soluționare a sesizărilor (SSS) al Băncii Mondiale consultați <http://www.worldbank.org/GRS> . Pentru informații privind modul în care se pot depune sesizări către comisia de inspecții a Băncii Mondiale consultați www.inspectionpanel.org .

7.3 Consultare publică

Consultarea publică și comunicarea tuturor informațiilor relevante în legătură cu proiectul vor fi componente esențiale ale eforturilor de a evita sau a reduce la minimum toate riscurile sociale și de mediu. Legislația românească și dispozițiile Băncii Mondiale impun ca actualul CMMS și PMMS-urile specifice să fie publicate pentru consultare publică, astfel încât orice preocupări legate de abordare, de procesul de identificare a riscurilor și de măsurile de atenuare să își găsească răspunsul dintr-o fază timpurie a pregătirii și implementării proiectului.

Au fost identificați actorii interesați relevanți pe parcursul PIAI și s-au propus acțiuni de implicare și consultare pentru toate procesele care implică identificarea și atenuarea riscurilor sociale și de mediu. Părțile interesate variază de la instituții responsabile cu implementarea legislației de M&S în România, echipa de implementare, profesori, elevi, părinți, vecini și comunitățile afectate, populația generală etc.

Consultări cu privire la CMMS:

Documentul prezent a fost făcut public la 23 decembrie 2020, pe pagina de internet a Proiectului. Actorii interesați sunt așteptați să depună comentarii până la 15 ianuarie 2021. Aceste comentarii vor fi incluse într-o matrice de consultare pe marginea CMMS și vor fi abordate și făcute publice de către Proiect.

La 26 noiembrie 2020, un draft al CMMS a fost supus unei dezbateri publice organizate de ME și de UMP. Lista participanților se găsește în Anexa 9.8.

Dezbaterea publică a început cu prezentarea proiectului și a draftului cadrului de management al aspectelor sociale și de mediu (CMMS) care a fost supus consultării publice.

O versiune revizuită a CMMS a fost postată pe pagina de internet a UMP la link-ul <http://schoolrehabilitation.ro/sissp/> la 23 decembrie 2020 și s-a cerut feedback privind această versiune până la 15 ianuarie 2021.

Când se vor elabora PMMS-urile specifice, documentele vor fi făcute publice la nivel central în București și în fiecare zonă de proiect. Procesul de aducere la cunoștința publicului va cuprinde:

- ✚ elaborarea unui scurt pliant cu informații despre proiect și detalii privind activitățile de construcții, persoanele afectate, categoriile vulnerabile, perioada, efectele etc. pentru fiecare locație inclusă în proiect
- ✚ Dacă se va efectua o Evaluare a impactului asupra mediului, aceasta va urma și va efectua toate activitățile de punere la dispoziția publicului, cerute de autoritățile de mediu.

UMP a ME va supraveghea organizarea consultărilor publice pentru comunitățile care ar putea fi afectate de proiect înainte de finalizarea planurilor de management al aspectelor sociale și de mediu specifice pentru fiecare locație. De asemenea, UMP a ME va desfășura consultări specifice fiecărei locații la nivel de școli, așa cum se detaliază în PIAI. După cum este descris în capitolele anterioare, se vor identifica grupurile potențial afectate (de ex. locuitorii din apropiere) în faza de pregătire. Alți actori interesați ar putea fi: reprezentanți ai ONG-urilor locale, autorități de mediu la nivel central/local, syndicate ale lucrătorilor etc.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Același proces ca cel prevăzut pentru punerea la dispoziția publicului și consultarea cu privire la CMMS actual va fi aplicabil și la nivelul fiecărui PMMS: (i) punerea documentului la dispoziția publicului cu cel puțin 10 zile înainte de consultarea publică și (ii) informațiile privind scopul, locul și data consultării va fi adus la cunoștința publicului în timp util;

Consultațiile publice vor lua forma unor întâlniri, permițând prezentarea detaliată a proiectului și prezentarea, de către actorii interesați, a îngrijorărilor sau sugestiilor lor pentru îmbunătățirea procesului; în cazurile în care vor fi identificate persoane vulnerabile (de ex. persoane cu dizabilități, persoane vârstnice) ca potențiale părți afectate, aranjamentele pentru consultarea acestora vor ține seama de starea persoanelor (de ex. se vor avea în vedere vizite la domiciliu);

După consultare și aprobarea finală, fiecare PMMS va fi făcut public pe pagina de internet a ME și pe pagina de internet de proiect a UMP. De asemenea, un exemplar tipărit al acestui PMMS se va pune la dispoziția publicului la școală, prin intermediul inspectoratelor școlare județene.

8. MĂSURI STANDARD DE ATENUARE ȘI GESTIONARE A RISCURILOR ASOCIATE COVID-19

8.1 Măsurile de prevenție

Printre măsurile standard de atenuare ale OMS în vederea prevenirii/reducerii la minim a infecțiilor cu COVID-19 se numără:

- Formare și conștientizare a personalului/lucrătorilor, precum și folosirea de indicatoare/afișe corespunzătoare etc.
- Evitarea întâlnirilor în persoană ori de câte ori este posibil
- Distanțare fizică în cazul în care interacțiunile în persoană nu pot fi evitate
- Rotația programelor de lucru pentru a reduce la minim numărul de persoane prezente la un șantier/la o unitate
- Reducerea la minim a utilizării transportului partajat
- Verificarea și înregistrarea temperaturii și a detaliilor de contact ale tuturor angajaților/elevilor/vizitatorilor la punctele de intrare/ieșire ale șantierului/unității
- Igiena personală - se vor asigura facilități adecvate pentru spălarea mâinilor, disponibile la locație, inclusiv la punctele de intrare/ieșire
- Echipament individual de protecție - în funcție de cerințele la nivel național/local, purtarea măștilor și a altor echipamente individuale de protecție se va încuraja / se va aplica în locație/unitate
- Gestionarea deșeurilor - orice echipamente individuale de protecție sau alte articole care ar putea fi sursă de infectare trebuie tratate ca deșeuri medicale periculoase și manipulate/evacuate corespunzător conform cerințelor naționale/locale.

8.2 Gestionarea epidemiei de COVID-19

Autoritatea de implementare a subproiectului trebuie să dispună de protocoale clare pentru gestionarea cazurilor confirmate de COVID-19 asociate cu locația/unitatea sa. Elementele principale ale protocoalelor, printre altele, conțin:

- Testarea și urmărirea cazurilor posibile
- Accesul la unități medicale COVID-19 corespunzătoare
- Triajul sanitar zilnic al personalului / lucrătorilor
- Gestionarea și raportarea incidentelor
- Exerciții de reacție în caz de COVID-19

Acolo unde este cazul se vor elabora și se vor menține proceduri standard de operare adecvate.

8.3 Raportarea cazurilor de COVID-19

Toate organizațiile/instituțiile participante la proiect trebuie să raporteze orice caz confirmat de COVID-19 către UMP și Banca Mondială. Mai mult, rapoartele trimestriale privind implementarea măsurilor de atenuare a COVID-19 și rezultatele monitorizării vor fi prezentate atât UMP, cât și Băncii Mondiale.

9. ANEXE

9.1 Cadrul național legislativ

Principalele legi, statute și politici guvernamentale relevante pentru identificarea și atenuarea efectelor și riscurilor sociale, precum și cele privind mediul sunt enumerate în tabelul de mai jos:

Tabelul 5 Listă cu legislația românească relevantă pentru proiect

Legea	Aplicabilitate
Legislație în domeniul educației	
Legea nr. 1/2001 - Legea educației naționale	Legea asigură cadrul pentru exercitarea dreptului fundamental la învățare pe tot parcursul vieții, sub autoritatea statului. Legea reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ public, privat și confesional.
Legislație în domeniul social	
Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	Legea reglementează raporturile de muncă individuale și colective, aplicarea reglementărilor privind raporturile de muncă și jurisdicția muncii.
Legea nr. 319/2006 - Sănătate și protecția muncii	Legea prevede cadrul general pentru sănătatea și protecția la locul de muncă, rolurile și responsabilitățile, organismele de monitorizare.
Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă	Prevede un set integrat de activități și măsuri specifice și sarcini de organizare, tehnice, operative, umanitare și de informare publică, planificate, organizate și realizate în vederea prevenirii și reducerii riscurilor de dezastre, protejării populației, a bunurilor și a mediului împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență.
Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități (republicată în 2008)	Reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități, acordate în scopul integrării și incluziunii sociale a acestor persoane.
Legea nr. 202/2002 privind șansele egale pentru femei și bărbați	Reglementează măsuri pentru promovarea șanselor și tratamentului egal pentru femei și bărbați, eliminarea tuturor formelor de

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Legea	Aplicabilitate
	discriminare de gen în toate domeniile vieții publice din România.
Legea nr. 544/2001 privind accesul liber la informații de interes public	Legea prevede principiile transparenței în administrația publică, asigurării accesului liber și nerestricționat al cetățenilor la informații de interes public, așa cum sunt definite în această lege; constituie unul din principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu tratatele internaționale ratificate de Parlamentul și de Guvernul României.
Legea nr. 233/2002 pentru aprobarea Ordonanței guvernamentale nr. 27/2002 privind reglementarea drepturilor cetățenilor de a depune petiții în legătură cu instituțiile publice	Legea definește principiul privind drepturile cetățenilor de a depune petiții la autoritățile publice, precum și procedurile și responsabilitățile privind înregistrarea/ răspunsul/ soluționarea sesizărilor, întrebărilor sau sugestiilor transmise de cetățeni.
Legea privind asistența socială (292/2011)	Legea prevede principalele măsuri de asistență socială și servicii sociale aplicabile grupurilor vulnerabile în România
Legea nr. 287/2009 - Noul cod civil	Noul cod civil al României prevede indicații și reglementări privind accesul la proprietățile învecinate, drepturile la despăgubire și principiile de vecinătate de bună credință.
Legislație în domeniul construcțiilor	
Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	Legea definește procesul de autorizare a lucrărilor de construcții, reabilitare, extindere, demolare și include prevederi pentru evaluarea proprietăților învecinate, consultarea și consimțământul vecinilor, în cazurile în care se preconizează că proiectul va afecta proprietățile învecinate, așa cum sunt definite acestea prin normele tehnice.
Hotărârea de Guvern nr. 907/2016 privind documentația tehnică și economică pentru investiții publice	Hotărârea de guvern definește elementele și etapele pentru elaborarea documentației tehnice pentru investițiile finanțate din fonduri publice, inclusiv cerințele privind evaluarea impactului asupra clădirilor de patrimoniu cultural, al proprietăților

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Legea	Aplicabilitate
	îvecinate, măsuri pentru protejarea proprietăților învecinate etc.
Legea nr. 10/1995 privind asigurarea calității construcțiilor	Legea definește rolurile și responsabilitățile care se aplică în vederea asigurării aplicării normelor și standardelor în construcție la clădiri, inclusiv accesul pentru persoanele cu dizabilități, utilizarea de materiale ecologice, dimensiunea de gen etc.
Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul	Legea definește rolurile și responsabilitățile în legătură cu planificarea de urbanism în România.
Legislație în domeniul mediului	
Legea nr. 422/2001 privind protecția monumentelor istorice	Această lege instituie un sistem de protejare a patrimoniului cultural în România, aplicat și monitorizat de Ministerul Culturii (MC)
Ordonanța de urgență a Guvernului (OUG) 195/2005 (privind protecția mediului) aprobată prin Legea nr. 265/2006,	Cadrul legislativ pentru activitățile de protecția mediului și alte activități asociate
Legea nr. 22/2001 privind ratificarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului -	Pe lângă faptul că se efectuează o evaluare a impactului asupra mediului pentru a determina măsurile necesare pentru împiedicarea efectelor adverse asupra mediului cauzate de implementarea anumitor obiective și tipuri de activități planificate, documentul se ocupă într-o oarecare măsură și de implicațiile sociale asociate cu pregătirea și implementarea proiectelor.

9.2 Listă de verificare pentru încadrare în funcție de aspectele sociale și de mediu

(se va completa pentru fiecare școală)

1. **Denumire subproiect**
2. **Scurtă descriere a subproiectului** (care va include natura subproiectului, costul, dimensiunea fizică, suprafața șantierului, locația)
3. **Activități propuse** (cu Da/Nu)

Tipuri de activități	Da	Nu	Comentarii
Activități de renovare de mică anvergură în interiorul instituției educaționale (de ex. zugrăvire pereți,			

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

faianță, instalare canale de cablu, conducte de apă, instalații de laborator)			
Înlocuirea acoperișurilor din azbest			
Activități de renovare majore care presupun îndepărtarea/reconstruirea pereților (în special atunci când aceștia conțin izolații sau foi de azbest)			
Lucrări de renovare care implică generarea unor cantități comparativ mari de deșeuri (de ex. schimbarea podelelor, schimbarea sistemelor de ventilație sau electrice, schimbarea ușilor și/sau ferestrelor)			
Activități de renovare care includ schimbarea ceramicii, refacerea birourilor existente, care implică materiale potențial periculoase precum reziduuri de la vopsele, solvenți, email, schimbarea unor cantități mai mari de ferestre și uși			
Rețele de alimentare cu apă și instalații sanitare			
Toalete publice			
Construirea de noi laboratoare/boilere mici			
Izolarea exteriorului clădirilor (pereți, tavane, acoperișuri)			
Repararea/schimbarea ușilor exterioare și a ferestrelor, optimizarea ferestrelor			
Schimbarea tipului de combustibil			
Aplicarea de suprafață reflectorizantă pe pereți în spatele caloriferelor			
Izolarea țevi			
Instalarea de panouri solare pentru încălzirea apei			

Beneficiar:

Semnătura:

Data

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.3 Listă de verificare aferentă planului de management al aspectelor sociale și de mediu (PMMS) pentru activitățile de construcții și reabilitare

Listă de verificare PMMS specifică locației pentru activități de construcție și reabilitare

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROIECT ȘI LOCAȚIE

INSTITUȚIONAL ȘI ADMINISTRATIV				
Țara				
Denumirea proiectului				
Obiectul proiectului și al activității	Lucrări de construcții de mică anvergură pentru reabilitarea clădirilor în cadrul proiectului _____			
Aranjamente instituționale (Nume și persoane de contact)	BM (Conducătorul echipei de proiect)	Managementul proiectului	Omologul local și/sau destinatarul	
Aranjamente de implementare (Nume și persoane de contact)	Supraveghere protecție	Supraveghere omolog local	Supraveghere inspectorat local	Antreprenor
DESCRIEREA LOCAȚIEI				
Denumire șantier				
Descriere locație șantier			Anexa 1: Hartă șantier []D [] N	
Cine este proprietarul terenului?				
Descrierea contextului geografic, fizic, biologic, geologic, hidrografic și socioeconomic				
Locații și distanțe pentru procurarea de materiale, în special agregate, apă, pietriș?				
LEGISLAȚIE				
Identificarea legislației naționale și locale și a autorizațiilor care se aplică în cazul activității de proiect				
CONSULTARE PUBLICĂ				

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Identificați când / unde a avut loc procesul de consultare publică	
FORMARE DE CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ	
Va exista formare de capacitate?	[] N sau []D dacă Da, Anexa 2 include programul de formare de capacitate

Listă de verificare privind aspectele sociale pentru activități de construcție și reabilitare

Impact / Riscuri sociale	Da	Nu	Necunoscute	Detalii
1. Terenul public propus pentru investiție este liber de pretenții?				
2. A existat un proces de expropriere privind acest teren în ultimii trei ani, conform legii 255/2010?				
3. Dezvoltarea proiectului va presupune un volum de lucru suplimentar pentru personalul angajat la nivel local?				
4. Intervenția va implica lucrări de demolare/construcții la (părți dintr-o) clădire existentă? (<i>Specificați ce tipuri de lucrări se preconizează - 1. Demolare și reconstrucție, 2. Doar demolare, 3. Doar construcție</i>)				
5. Există proprietăți private în apropiere care ar putea fi afectate de aceste lucrări?				
6. Lucrările de demolare/construcție ar putea să afecteze traficul local/accesibilitatea pentru locuitorii/instituțiile/lucrătorii/propietarii de afaceri din apropiere?				
7. Lucrările vor necesita acces la o proprietate privată?				
8. Proprietarul (proprietarii) proprietății private este (sunt) dispus (dispuși) să acorde acces pe perioada lucrărilor?				
9. Accesul la proprietatea privată ar putea perturba/cauza pierderi financiare semnificative pentru partea afectată (explicați dacă este cazul)?				
10. Lucrările de demolare/construcție vor afecta alimentarea cu apă a locuitorilor/lucrătorilor/firmelor din zonă?				
11. Lucrările de demolare/construcție vor afecta alimentarea cu curent a locuitorilor/lucrătorilor/propietarilor de afaceri din zonă?				
12. Lucrările de demolare/construcție vor afecta alimentarea cu gaze a locuitorilor/lucrătorilor/propietarilor de afaceri din zonă?				
13. Lucrările de demolare/construcție vor afecta alimentarea cu agent termic a locuitorilor/lucrătorilor/propietarilor de afaceri din				

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

zonă?				
14. Se preconizează că vor avea loc lucrări de forare pe șantier?				
15. Aceste lucrări ar putea afecta clădirile/terenurile private din imediata apropiere?				
16. Există posibilitatea de mutare în apropiere de activitățile de afaceri/comerciale/mijloacele de trai ale persoanelor în timpul lucrărilor de demolare/construcții?				
17. Există case neoficiale sau persoane care ocupă ilegal un spațiu pe șantier sau în vecinătatea imediată a șantierului?				
18. Există dislocare fizică a persoanelor din cauza construcțiilor?				
19. Acest proiect implică strămutarea persoanelor? Dacă da, prezentați detalii.				
20. Vor exista pierderi de venituri și de mijloace de trai (de ex. afectarea culturilor sau livezilor din apropiere)?				
21. Oamenii vor pierde permanent sau temporar accesul la facilități, servicii sau resurse naturale?				
22. Se preconizează că proiectul va duce la mutarea temporară a profesorilor, a cadrelor și a elevilor din clădirea afectată?				
23. Mutarea va crește volumul de muncă al personalului (deplasarea pe distanțe mai lungi, adaptarea la condițiile locației în care se face mutarea)?				
24. Condițiile de lucru ale populației de elevi, profesori și cadre care s-au mutat se vor înrăutăți din cauza mutării?				
25. Acea mutare va genera costuri mai mari cu transportul pentru persoanele care s-au mutat?				
26. Proiectul va genera un influx excesiv de forță de muncă drept urmare a noilor construcții?				
27. Au existat conflicte privind lucrători străini în anii recentți, în comunitatea locală?				
28. Există un grup mare de populație romă? Indicați procentul și includeți informații privind alte grupuri etnice, dacă este cazul.				

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

B: INFORMAȚII PRIVIND PROTECȚIILE

ÎNCADRARE PE BAZA ASPECTELOR SOCIALE / DE MEDIU			
	Activitate	Stare	Acțiuni declanșate
Activitatea de șantier va include/implica vreuna din următoarele??	A. Reabilitare clădiri	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea A de mai jos
	B. Construcții noi minore	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea A de mai jos
	C. Sistem de epurare a apelor uzate	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea B de mai jos
	D. Clădire (clădiri) și districte istorice	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea C de mai jos
	E. Achiziție de terenuri ¹⁹	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea D de mai jos
	F. Materiale periculoase sau toxice ²⁰	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea E de mai jos
	G. Impact asupra pădurilor și/sau zonelor protejate	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea F de mai jos
	H. Manipularea / gestionarea de deșeuri medicale	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea G de mai jos
	I. Trafic și siguranța pietonilor	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea H de mai jos
	J. Influxul de forță de muncă	☐ Da ☐ Nu	A se vedea secțiunea I de mai jos

C: MĂSURI DE ATENUARE

ACTIVITATE	PARAMETRU	LIȘTĂ DE VERIFICARE PRIVIND MĂSURILE DE ATENUARE
------------	-----------	--

¹⁹ Achiziția de terenuri implică dislocarea persoanelor, schimbarea mijloacelor de trai, încălcarea proprietății private respectiv pentru terenurile care se cumpără/transferă și afectează persoanele care locuiesc și/sau persoanele care ocupă ilegal și/sau au o afacere (chioscuri) pe terenul care se achiziționează.

²⁰ Materialele toxice / periculoase includ, dar nu se limitează la azbest, vopsea toxică, solvenți dăunători, îndepărtarea vopselei cu plumb etc.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

O. Condiții generale	Notificare și siguranța lucrătorilor	
A. Activități generale de reabilitare și/sau construcții	Calitatea aerului	
	Zgomot	
	Calitatea apei	
	Gestionarea deșeurilor	
B. Sistem individual de epurare a apelor uzate	Calitatea apei	
C. Clădiri istorice	Patrimoniu cultural	
D. Achiziție de terenuri	Plan / cadru de achiziție a terenurilor	
E. Materiale toxice	Gestionarea azbestului	
	Gestionarea deșeurilor toxice / periculoase	
F. Păduri, zone umede și/sau zone protejate afectate	Protecție	
G. Eliminarea deșeurilor medicale	Infrastructură pentru gestionarea deșeurilor medicale	
H Siguranța traficului și a pietonilor	Pericole directe sau indirecte pentru circulația publică și pietoni, generate de activitățile de construcții	
I. Influxul de forță de muncă	Cazare	
	Muncitori străini	

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

D: PLAN DE MONITORIZARE

Fază	Ce (Parametru se va monitoriza?)	Unde (Se va monitoriza)	Cum (Se va monitoriza)	Când (Definiți frecvența / sau data)	De ce (Se monitorizează)	Cost (dacă nu este inclus în bugetul activității)	Cine (Răspunde de monitorizare?)
În timpul lucrărilor de pregătire a activității							
În timpul implementării activității							
În timpul supravegherii activității							

9.4 Planul de management al aspectelor sociale și de mediu

Planul de management al aspectelor sociale și de mediu (PMMS) evidențiază măsurile de atenuare, monitorizare și consolidare instituțională care trebuie luate în cursul fazelor de implementare și operare a proiectului pentru a evita sau a elimina efectele sociale/de mediu negative. În cazul proiectelor cu riscuri sociale și de mediu moderate sau mai mari, PMMS poate fi un mod eficient de rezumare a activităților necesare pentru realizarea unei atenuări eficiente a efectelor sociale/de mediu negative.

Formatul din această anexă prezintă un model pentru elaborarea unui astfel de PMMS. Modelul împarte ciclul proiectului în două faze: construcție și operare. Pentru fiecare fază, echipa responsabilă cu pregătirea identifică efectele sociale și de mediu semnificative care se preconizează pe baza analizei efectuate în contextul desfășurării analizei sociale și de mediu sau al pregătirii evaluării de mediu, inclusiv aspectele sociale (dacă este necesar). Pentru fiecare efect se identifică și se enumeră măsurile de atenuare. Se estimează costul acțiunilor de atenuare, defalcat pe estimări pentru implementare (cost de investiții) și operare (cost recurent). De asemenea, formatul PMMS prevede și identificarea responsabilităților instituționale pentru implementarea și operarea dispozitivelor și metodelor de atenuare. Cuprinsul PMMS trebuie structurat în felul următor:

- ✚ Informații generale despre proiect și subproiect
 - ❖ Informații despre proiect
 - ❖ Tipuri de investiții avute în vedere
 - ❖ Orarul proiectului
- ✚ Contextul socioeconomic
 - ❖ în zonele de operare și
 - ❖ zona de lângă locația aleasă)
 - ❖ vecini în apropierea clădirii
- ✚ Risc social și de mediu și măsuri de atenuare
 - ❖ Rezultatele proceselor de încadrare și autorizare
 - ❖ Principalele aspecte sociale și de mediu
 - ❖ Tabel de riscuri/efecte și măsuri de atenuare
 - ❖ Matrice de impact (severitate, apariție)
- ✚ Aranjamente instituționale
 - ❖ Definirea rolurilor și responsabilităților pentru fiecare acțiune de atenuare (UMP/autorități locale/antreprenor)
 - ❖ Responsabilitățile în cadrul echipei de subproiect
 - ❖ Evaluarea nevoilor și planul de formare (sănătate și protecția muncii, informare publică, mediu, protecții)
- ✚ Plan de monitorizare pentru riscuri/măsuri de atenuare
- ✚ Mecanism de soluționare a sesizărilor (sistem pe bază de proiect implementat, formulare, înregistrare, centralizare, cutie)
- ✚ Consultări publice și punerea la dispoziția publicului
 - ❖ Cartografierea părților interesate (instituții, societatea civilă și cetățeni)
 - ❖ Plan de consultare și alte acțiuni de implicare
 - ❖ Punerea la dispoziția publicului a informațiilor despre proiect

Pentru a urmări cerințele, responsabilitățile și costurile cu monitorizarea implementării măsurilor de atenuare pe aspecte sociale/de mediu identificate în analiza inclusă într-un studiu sau o evaluare în cazul proiectelor din Categoria B, ar putea fi util un plan de monitorizare. În această anexă se prezintă un format. La fel ca PMMS, ciclul proiectului este împărțit în două faze (construcție și operare). Formatul include și un rând pentru informații de referință, necesare pentru a obține o monitorizare fiabilă și credibilă. Elementele principale ale matricei sunt:

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

- + Ce se monitorizează?
- + Unde se face monitorizarea?
- + Cum se va monitoriza parametrul pentru a asigura comparații valide?
- + Cum sau cât de frecventă este necesar sau cel mai eficient să se facă monitorizarea?
- + De ce se monitorizează parametrul (ce ne spune acesta cu privire la efectele asupra mediului)?

Pe lângă aceste întrebări, este util să se identifice costurile asociate cu monitorizarea (atât cele de investiție, cât și cele recurente) și responsabilitățile instituționale. Când s-a elaborat și s-a implementat un plan de monitorizare în contextul implementării proiectului, UMP a ME va solicita rapoarte de la actorii locali implicați în implementare (ingineri supraveghetori, contractanți etc.) la intervale potrivite și va include constatările în rapoartele sale periodice către Banca Mondială; în plus, UMP a ME va pune constatările la dispoziția personalului Băncii în misiunile de asistență pentru implementare.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

(locație, descriere)

Elemente sociale și de mediu	Efecte	Măsuri de atenuare propuse ²¹	Responsabilitatea instituțională pentru atenuare	Costul activităților de atenuare ²²
Perioada de construcție				
Mediu fizic				
Soluri				
Resurse de apă				
Calitatea aerului				
Mediul biologic				
Fauna și flora				
Mediul social				
Estetic și peisagistic				
Comunități umane				
Circulație				
Strămutare				
Pierderi de venituri				
Sănătate și siguranță				

²¹Activitățile care necesită cheltuieli financiare trebuie incluse în deviz.

²² Costul activităților de atenuare este definit de un contractant în articolele relevante din documentația de atribuire.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Elemente sociale și de mediu	Efecte	Măsuri de atenuare propuse ²¹	Responsabilitatea instituțională pentru atenuare	Costul activităților de atenuare ²²
Situri istorice și culturale				
Sănătatea și siguranța cadrelor și a populației				
Perioada de exploatare				
Mediul fizic				
Soluri				
Resurse de apă				
Calitatea aerului				
Mediul biologic				
Fauna și flora				
Mediul social				
Estetic și peisagistic				
Comunități umane				
Situri istorice și culturale				
Sănătatea și siguranța cadrelor și a populației				

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.5 Plan de monitorizare pe aspecte sociale și de mediu

(locație, descriere)

Etapa de implementare a proiectului	Ce parametru face obiectul monitorizării?	Unde se va desfășura monitorizarea parametrului?	Cum se va desfășura monitorizarea parametrului/tip de echipamente de monitorizare	Când se va desfășura monitorizarea parametrului - frecvența	Costul monitorizării Ce costuri cu echipamentele sau cheltuieli ale contractantului sunt necesare pentru a face monitorizarea?	Responsabilitatea instituțională pentru monitorizare	Data începerii	Data finalizării
Construcție								
Operare								

9.6 Îndrumări privind aspectele de mediu pentru contracte de lucrări civile

Contractanții vor fi obligați să aplice standarde și proceduri adecvate din punct de vedere al mediului. Toate contractele de lucrări civile vor conține următoarele prevederi privind protecția mediului:

- ❖ Se vor lua măsuri de precauție împotriva influenței negative asupra mediului, deteriorării sau pierderilor cauzate mediului, prin măsuri de prevenție sau suprimare (acolo unde este posibil) în loc de lichidarea sau atenuarea consecințelor negative.
- ❖ Se vor respecta toate legile și reglementările naționale și locale privind protecția mediului. Se vor identifica responsabili cu conformarea implementării activităților de protecția mediului cu instrucțiunile și îndrumările primite de la agențiile de construcții și proiectare sau agențiile de protecția mediului.
- ❖ Deșeurile din construcții se vor depozita și arunca conform reglementărilor naționale și cu PMM aferent subproiectului (specific pentru fiecare locație).
- ❖ Se va reduce la minim emisia de praf pentru a evita sau a reduce la minim consecințele negative asupra calității aerului.
- ❖ Se vor asigura treceri pentru pietoni și drumuri și acces la locurile publice.
- ❖ Se vor asigura pentru piețe iluminat și legături prin ronduri temporare pentru a asigura siguranța și comoditatea.
- ❖ Se vor împiedica sau se vor reduce la minim vibrațiile și zgomotele de la vehicule în timpul activităților cu explozie.
- ❖ Se vor reduce la minim daunele și se va asigura refacerea vegetației.
- ❖ Se va proteja pânza freatică de suprafață și subterană de poluarea solului.
- ❖ Îndrumări privind aspectele de mediu pentru contracte de lucrări civile.

9.7 Cerințe și măsuri la manipularea azbestului

Azbestul reprezintă o grupă de fibre minerale de silicat prezente în natură. Înainte se folosea pe larg în fabricarea multor produse industriale și de uz casnic, datorită proprietăților sale utile, inclusiv proprietăți de întârziere a aprinderii, izolare electrică și termică, stabilitate chimică și termică și rezistență mare la întindere.

Însă în prezent, azbestul este recunoscut ca fiind o cauză a unor diferite boli și tipuri de cancer și este considerat periculos pentru sănătate dacă este inhalat. Deoarece riscurile pentru sănătate asociate cu expunerea la azbest sunt recunoscute pe larg în prezent, organizațiile globale de sănătate și organizațiile lucrătorilor, institutele de cercetare și unele guverne au instituit interdicții privind utilizarea comercială a azbestului.

În Uniunea Europeană, folosirea azbestului este interzisă de la 1 ianuarie 2005, iar în România, printr-o Hotărâre de Guvern, nr. 734/2006, a fost interzis doar pentru materialele noi. Produsele care conțin azbest și care au fost instalate sau erau în funcțiune înainte de data de 1 ianuarie 2005 se pot folosi până la sfârșitul ciclului lor de viață.

Bunele practici presupun reducerea riscurilor de sănătate asociate cu materialele care conțin azbest (ACM) prin evitarea utilizării acestora în lucrări noi de construcții și renovări și, dacă se întâlnesc materiale care conțin azbest instalate, prin folosirea standardelor și bunelor practici recunoscute la nivel internațional în vederea atenuării impactului acestora. În toate cazurile, Banca Mondială solicită împrumutaților și altor clienți să folosească materiale alternative atunci când acest lucru este fezabil. ACM trebuie evitate în construcțiile noi.

La lucrările de reconstrucție, demolare și îndepărtarea infrastructurii deteriorate este necesară identificarea pericolelor asociate cu azbestul și adoptarea unui plan de management al riscurilor care conține tehnici de eliminare și locații pentru atingerea sfârșitului ciclului de viață al acestora. Produsele care conțin azbest includ panouri plate, panouri ondulate folosite pentru acoperișuri, rezervoare pentru depozitarea apei, conducte de apă și canalizare etc.. Izolațiile termice care conțin azbest și stropirea cu azbest pentru izolare și izolare acustică se foloseau pe larg în anii 1970 și trebuie căutate în orice proiect care implică țevi izolate și cazane.

Deoarece azbestul este folosit adesea în construcții (în special pentru acoperișuri) în multe țări, inclusiv în România, acesta poate reprezenta un risc pentru sănătatea muncitorilor și a populației din apropierea clădirilor care necesită reparații capitale cu înlocuirea acoperișului sau demolare.

Specialiștii UMP trebuie să informeze beneficiarii de riscul potențial pentru sănătatea lor și să transmită instrucțiuni privind neutilizarea azbestului ca material de construcție la lucrările de construcție/reabilitare.

Orice produs sau material cu azbest care este gata de aruncare este definit ca deșeu din azbest. Deșeurile din azbest includ și materiale de construcții contaminate, unelte care nu pot fi decontaminate, echipamente individuale de protecție și cârpe folosite pentru curățare. Acest tip de deșeuri trebuie întotdeauna tratat ca „deșeuri periculoase”.

În această privință, ACM și deșeurile din azbest trebuie îndepărtate corespunzător, depozitate într-o zonă închisă separată și aruncate (cu aprobarea administrației locale și a inspectorilor de mediu) la o groapă de deșeuri din zona specială destinată aruncării acestor tipuri de deșeuri.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

UMP trebuie să solicite contractanților ca îndepărtarea, repararea și aruncarea de ACM să se efectueze astfel încât să se reducă la minim expunerea muncitorilor și a comunității la azbest. În lucrările de reconstrucție, muncitorii trebuie să evite distrugerea plăcilor de azbest și aruncarea corespunzătoare a acestora la șantiere până la eliminarea finală. Muncitorii trebuie să poarte salopete de protecție, mănuși și protecție respiratorie în timpul lucrului cu plăci de azbest. Aruncarea corespunzătoare a ACM este importantă nu doar pentru protejarea comunității și a mediului, ci și pentru a împiedica adunarea și re folosirea materialului îndepărtat. ACM trebuie transportate în recipiente etanșe și fără scurgeri, la o groapă de deșeurii securizată, manipulată astfel încât să împiedice contaminarea aerului și a apei, care s-ar putea produce din cauza deteriorării recipientelor. Îndepărtarea și aruncarea ACM și a deșeurilor din azbest, precum și alte măsuri aferente PMMS trebuie incluse atât în specificațiile tehnice, cât și în devize. antreprenorul va elabora PMMS specific locației, în care să fie cuprinse cerințele privind ACM și deșeurile din azbest.

9.8 Consultări publice

La 26 noiembrie 2020, ME a susținut o conferință video cu reprezentanți ai școlilor, asociațiilor de părinți, inspectoratele școlare județene, municipalitățile, pentru a prezenta proiectul și principalele idei care reies din acest CMMS.

Prezentarea a fost susținută de Secretarul de Stat Mihaela POPA și de reprezentanții UMP. Principalele teme ale prezentării au fost:

- ✚ situația și componentele proiectului;
- ✚ criteriile de selectare a școlilor care vor face obiectul lucrărilor de investiții;
- ✚ contextul și obiectivul, privind elaborarea și abordarea folosite în draftul CMMS;
- ✚ analiza de impact și riscurile sociale și de mediu;
- ✚ moduri de atenuare sau evitare a riscurilor sociale și de mediu;
- ✚ planuri de management social și de mediu;
- ✚ mecanisme de implementare;
- ✚ mecanisme pentru soluționarea sesizărilor și monitorizarea și supravegherea proiectului;

La sfârșitul prezentării, reprezentanții UMP au întrebat dacă există comentarii sau propuneri de îmbunătățire a CMMS, invitația fiind extinsă pentru intervenții și clarificări către toți participanții la activitate, atât din rândul beneficiarilor, cât și din partea altor autorități, asociații profesionale, instituții publice sau ONG-uri.

Dezbaterea publică s-a încheiat fără alte intervenții sau comentarii de la alți invitați privind CMMS existent.

Nu s-au primit sugestii sau comentarii în modurile indicate în anunțul postat pentru consultarea publică pe marginea formei de draft a CMMS (adresă poștală, adresă de e-mail).

La consultare au participat 18 persoane, după cum urmează.

Instituție	Număr de participanți	Data
Federația Națională a Asociațiilor de Părinți	1	26.11.2020
Asociația Orașelor din România	1	26.11.2020
Inspectoratul școlar județean Vrancea	1	26.11.2020
Inspectoratul școlar județean Vaslui	1	26.11.2020
Reprezentanți ai școlilor	13	26.11.2020
Consiliul județean Snagov	1	26.11.2020
Total	18	

De la ME au fost prezenți Secretar de Stat Mihaela Popa și 4 membri ai UMP.

Lista participanților este prezentată mai jos:

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

12/8/2020

Cisco Webex Meetings - Post Meeting Detail

Prezentare Proiect Școli mai Sigure, Inclusive și Sustenabile

Change Plan
English | MEC-U... ▾

MEC-U... | 1:55 PM - 3:24 PM Thursday, Nov 26 2020 | (UTC+02:00) Chisinau

SG GM CA BM CC CI SC RM MD LR +15

Meeting content

Recording Report

Name	Connection time	Duration	Connection type
GC Goran Constantin	1:55 PM - 3:24 PM	89 mins	Desktop app
IR Istrate Iuliana Roxana	1:56 PM - 3:24 PM	89 mins	Desktop app
MP Mihaela Popa	1:56 PM - 3:24 PM	89 mins	Web app
CI CRISTACHE IULIAN/FNAP	1:56 PM - 3:24 PM	88 mins	Desktop app
CA Cosoreanu Anca	1:58 PM - 3:24 PM	87 mins	Web app
SC Smeu Cristiana	1:58 PM - 3:24 PM	87 mins	Desktop app
KM Kerekes Mihaela Mariana	1:59 PM - 3:24 PM	86 mins	Web app
LR Loredana Roman	1:59 PM - 3:24 PM	86 mins	Desktop app

https://mecumprsu.my.webex.com/webappng/sites/mecumprsu.my/meeting/postinfo/21e0f13d5b0545878cb40de88c78b3_1788926226679751827tab-reports

1/1

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

12/8/2020

Cisco Webex Meetings - Post Meeting Detail

<input type="text" value="Join a meeting or search for a meeting, recording, or transcript"/>		Change Plan	English MEC-U...
LR	Loredana Roman	1:59 PM - 3:24 PM	86 mins Desktop app
MD	Magda Dache	1:59 PM - 3:24 PM	86 mins Desktop app
P	prof_ana_gavrilescu@yahoo.com	2:01 PM - 3:24 PM	84 mins Desktop app
NT	Năstase Tudorița	2:02 PM - 3:24 PM	83 mins Desktop app
SG	simionescu aurel gabriel	1:59 PM - 3:18 PM	80 mins Desktop app
RM	Răvaș Marilena	2:06 PM - 3:24 PM	78 mins Desktop app
BM	Babes Monica	2:09 PM - 3:24 PM	75 mins Desktop app
EI	ENACHE IONELIA	2:17 PM - 3:24 PM	68 mins Web app
GM	Golita Melania	1:57 PM - 3:04 PM	68 mins Web app
MEC-UMPMRSU	MEC-UMPMRSU	2:17 PM - 3:24 PM	67 mins Desktop app
CT	Ciobanu Teodora	1:55 PM - 2:59 PM	64 mins Desktop app
PV	PRISTAVU VIORICA	2:21 PM - 3:24 PM	63 mins Web app
	{*meetingURL*}:*https://mecumprsu.my.webex.com/mw3300/wireless/p	1:59 PM - 3:02 PM	63 mins Mobile app

https://mecumprsu.my.webex.com/webappng/sites/mecumprsu.my/meeting/postInfo?21e0f13d5b0545878cb40de98678b3_178892622667975182?tab=reports

< 1 / 2 >

1/1

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

12/8/2020

Cisco Webex Meetings - Post Meeting Detail

Q

Join a meeting or search for a meeting, recording, or transcript

0

Change Plan

English | MEC-U... v

Recording

Report

Name	Connection time	Duration	Connection type
LV Lemnaru Violeta	2:35 PM - 3:24 PM	50 mins	Web app
R Radu	2:20 PM - 2:45 PM	25 mins	Mobile app
GA Gavrilescu Ana	2:03 PM - 2:22 PM	20 mins	Desktop app
EI ENACHE IONELIA	1:59 PM - 2:15 PM	16 mins	Web app
LV LEMNARU VIOLETA	2:04 PM - 2:20 PM	16 mins	Web app
MEC-UMPRSU	1:58 PM - 2:06 PM	9 mins	Desktop app
MEC-UMPRSU	2:07 PM - 2:14 PM	8 mins	Desktop app
LV LEMNARU VIOLETA	2:28 PM - 2:34 PM	7 mins	Web app
MEC-UMPRSU	2:15 PM - 2:17 PM	2 mins	Web app
KM kerekes mihaela	1:57 PM - 1:59 PM	2 mins	Mobile app

< 2 / 2 >

https://mecumprsu.my.webex.com/webappng/sites/mecumprsu.my/meeting/postinfo?21e0f13d5b0545878cb40de88c78b3_1788926226679751827tab-reports

1/1

9.10 Considerații privind COVID-19 în proiectele de construcții/lucrări civile

PROBLEME PRIVIND LUCRĂRILE DE CONSTRUCȚII/LUCRĂRILE CIVILE

Proiectele de construcții/lucrări civile implică adesea o forță de muncă numeroasă, precum și furnizori și funcții și servicii de sprijin. Forța de muncă poate cuprinde muncitori de pe piețele internaționale, de pe piața națională, regională și locală. Poate fi necesar ca aceștia să locuiască în unități de cazare pe șantier, să se cazeze în comunitate în apropierea șantierelor sau să revină la domiciliu după programul de lucru. Pot exista contractanți diferiți prezenți permanent pe șantier, care desfășoară diferite activități, fiecare având propriii săi muncitori dedicați. Lanțurile de aprovizionare pot implica furnizori internaționali, regionali și naționali care să faciliteze fluxul regulat de bunuri și servicii în proiect (inclusiv materiale esențiale pentru proiect, precum combustibil, hrană și apă). Ca atare, va exista și un flux regulat de persoane care intră și ies de pe șantier, servicii de sprijin precum catering, servicii de curățenie, livrări de echipamente, materiale și consumabile, subcontractanți specialiști care vin să efectueze anumite elemente ale lucrărilor.

Data fiind complexitatea și numărul concentrat de muncitori, potențialul de răspândire a bolilor infecțioase în proiectele care implică construcții este extrem de sever, la fel și implicațiile unei astfel de răspândiri. În proiecte se poate întâmpla ca un număr mare de muncitori să se îmbolnăvească, punând presiune asupra facilităților sanitare ale proiectului, cu implicații pentru serviciile locale de urgență și sănătate și, de asemenea, pot să pună în pericol avansarea lucrărilor de construcții și programul proiectului. Aceste efecte vor fi exacerbate în cazurile în care există un număr mare de muncitori și/sau proiectul se desfășoară în zone îndepărtate sau insuficient deservite. În aceste situații, relațiile cu comunitatea pot fi tensionate sau dificile și pot apărea conflicte, mai ales dacă oamenii simt că sunt expuși la boală din cauza proiectului sau dacă trebuie să concureze pentru resurse puține. De asemenea, proiectul trebuie să exercite măsuri de precauție adecvate împotriva introducerii infectării în comunitățile locale.

Având în vedere natura fără precedent a pandemiei de COVID-19, este puțin probabil că în contractele existente de construcții/lucrări civile sunt cuprinse toate lucrurile pe care ar trebui să le facă un contractant prudent. Cu toate acestea, primul loc de unde va porni Împrumutatul va fi contractul, determinând care sunt obligațiile existente ale contractantului și în ce fel se corelează acestea cu situația actuală.

Obligațiile privind sănătatea și protecția muncii vor depinde de tipul de contracte existente (între Împrumutat și contractantul principal, între contractanții principali și subcontractanți). Printre obligații se numără:

- ❖ luarea tuturor măsurilor de precauție necesare pentru menținerea sănătății și protejarea Personalului antreprenorului
- ❖ numirea unui responsabil cu sănătatea și protecția muncii pe șantier, care va avea autoritatea să emită directive în scopul menținerii sănătății și protecției întregului personal autorizat să intre și / sau să lucreze pe șantier și să ia măsuri de protecție pentru prevenirea accidentelor
- ❖ în colaborare cu autoritățile sanitare locale, să asigure disponibilitatea permanentă pe șantier și la locurile de cazare a personalului medical, facilităților de prim ajutor, zonelor pentru persoanele bolnave, serviciilor de ambulanță și oricăror alte servicii medicale specificate
- ❖ asigurarea unor aranjamente corespunzătoare pentru toate cerințele necesare de sănătate și protecție socială și cerințele pentru prevenirea epidemiilor.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

În plus, Condițiile Speciale ale Băncii cuprind o serie de cerințe relevante pentru antreprenor, printre care:

- ❖ asigurarea instruirii pe teme de sănătate și protecție pentru Personalul antreprenorului (care cuprinde muncitori în proiect și tot personalul folosit de antreprenor pe șantier, inclusiv personalul și alți angajați ai antreprenorului și subantreprenorii și orice alt personal care sprijină antreprenorul în efectuarea activităților de proiect)
- ❖ implementarea unor procese la locul de muncă prin care Personalul antreprenorului să raporteze situațiile de muncă ce reprezintă pericole pentru siguranță sau sănătate
- ❖ acordarea dreptului pentru personalul antreprenorului de a raporta situații de lucru pe care le consideră un pericol pentru siguranță sau sănătate și de a părăsi o situație de lucru despre care au motive justificate să considere că prezintă un pericol iminent și sever pentru viața sau pentru sănătatea lor (fără represalii pentru raportare sau părăsirea situației)
- ❖ necesitatea existenței unor măsuri pentru evitarea sau reducerea la minim a răspândirii bolilor, inclusiv măsuri pentru evitarea sau reducerea la minim a transmiterii bolilor transmisibile care pot fi asociate cu influxul de forță de muncă temporară sau permanentă asociată cu proiectul
- ❖ asigurarea unui mecanism de soluționare a sesizărilor care să fie accesibil și să permită sesizarea îngrijorărilor privind locul de muncă.

UMP trebuie să confirme că proiectul (i) adoptă măsuri de precauție adecvate pentru a preveni sau a reduce la minim o epidemie de COVID-19 și (ii) are identificate acțiunile care trebuie întreprinse în cazul izbucnirii unei epidemii.

9.11 Procedura de gestionare a patrimoniului material-cultural - proceduri de protecție și acțiune în cazul descoperirilor

Activitățile de construcții din cadrul proiectului pot avea efecte negative asupra patrimoniului cultural tangibil și intangibil considerat de mare valoare la nivelul comunităților locale și chiar la nivel regional. Unele situri de patrimoniu cultural pot fi atracții turistice care susțin economiile locale. Proiectul și PMMS își propun să gestioneze, să evite sau să limiteze prin măsuri anticipative orice impacturi negative asupra patrimoniului cultural. În acest scop, documentația de licitație transmisă potențialilor antreprenori conține obligații specifice vizând patrimoniul cultural.

Activitățile (de exemplu, săpături) pot avea efecte fizice asupra structurilor sau artefactelor cu valoare culturală, inclusiv a artefactelor încă nedescoperite. Construcțiile pot perturba unele practici culturale, prin blocarea accesului la situri culturale.

În cazul în care, în timpul execuției lucrărilor de pământ sau de construcție, orice persoană descoperă o resursă material-culturală (de exemplu, nelimitativ, situri arheologice, situri istorice, relicve și obiecte, cimitire și/sau morminte individuale), antreprenorul:

1. Întrerupe lucrările în zona descoperirii;
2. Delimitază situl sau zona descoperirii;
3. Ia măsuri pentru protecția sitului împotriva deteriorării sau pierderii obiectelor mobile. În cazul obiectelor antice mobile sau a relicvelor sensibile, se asigură pază nocturnă până în momentul în care autoritățile preiau situl;
4. Anunță dirigințele de șantier care, la rândul său, anunță de îndată autoritățile competente (în maximum 24 de ore);
5. Autoritățile competente răspund de protecția și conservarea sitului până când decid măsurile ulterioare adecvate. În acest sens, este necesar ca descoperirile să fie evaluate preliminar de arheologi. Semnificația și importanța descoperirilor va fi evaluată conform diverselor criterii aplicabile patrimoniului cultural. Printre aceste criterii se numără valorile estetice, istorice, științifice sau de cercetare, sociale și economice;
6. Deciziile cu privire la modul de tratare a descoperirilor se iau de autoritățile competente. Măsurile pot implica modificarea configurației construcției (de exemplu, când se descoperă relicve imobile de valoare culturală sau arheologică) conservarea, restaurarea sau extragerea ;
7. Decizia autorității competente cu privire la modul de tratare a descoperirii va fi comunicată în scris de autoritățile locale; iar
8. Lucrările de construcție se pot relua doar după ce autoritățile locale responsabile pentru protecția resursei materiale culturale emit o decizie în acest sens,. Prevederile de mai sus se vor include întotdeauna în PMMS-uri, ca măsură de precauție, indiferent dacă se cunoaște sau nu existența unor resurse de patrimoniu material-cultural într-un anume amplasament.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.12 Formular de sesizare

Formular pentru sesizări din partea publicului

Nr. referință:	
Nume și prenume	
Date de contact Indicați modalitatea prin care doriți să fiți contactat (poștă, telefon, e-mail).	☐ Poștă: Indicați adresa de corespondență: _____ _____ _____
	☐ Telefonic: ☐ E-mail
Limba preferată pentru comunicare	☐ [Engleză] ☐ [Română]
Descrierea producerii incidentului sau problemei: Ce s-a întâmplat? Când? Cine este victima? Care este efectul problemei?	
Data incidentului/problemei	
	☐ Incident/problemă unică (data) ☐ S-a întâmplat de mai multe ori (de câte ori?) ☐ Problemă curentă (se produce în prezent)
Care considerați că este soluția problemei?	

Semnătura:

Data:

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.13 Lista de bunuri, servicii, servicii fără consultanță, lucrări și alte cheltuieli eligibile

Articol
Bunuri
<ul style="list-style-type: none"> • Clase temporare pentru școli și grădinițe • Materiale de construcție (acoperișuri, ciment, fier, piatră, cărămidă etc.) • Echipamente, materiale și consumabile pentru dezinfecția apei potabile și repararea/reabilitarea sistemelor de colectare a apei negre • Materiale de construcție, echipamente și mașini industriale • Toalete temporare • Orice alt element convenit între Banca Mondială și Guvernul României (așa cum este documentat într-un Aide-Memoire sau alt document oficial de proiect corespunzător) • Echipamente informatice pentru elevi și profesori • Cărți și materiale didactice • Mobilier școlar
Servicii si servicii non-consultanta
<ul style="list-style-type: none"> • Servicii de consultanță legate de răspunsul la situații de urgență, inclusiv, dar fără a se limita la, studii și expertize urgente necesare pentru a determina impactul dezastrului și pentru a servi drept bază pentru procesul de recuperare și reconstrucție și sprijin pentru implementarea activităților de răspuns în situații de urgență • Studii de fezabilitate și proiecte tehnice; • Supravegherea lucrărilor • Asistență tehnică în elaborarea termenilor de referință, pregătirea Specificațiilor tehnice și redactarea documentelor de licitație (documente de licitație, cereri de oferte). • Servicii de non-consultanță care includ, dar fără a se limita la: foraj, fotografii aeriene, imagini prin satelit, hărți și alte operațiuni similare, campanii de informare și conștientizare
Lucrări
<ul style="list-style-type: none"> • Repararea clădirilor publice deteriorate, inclusiv școli • Repararea, restaurarea, reabilitarea școlilor.
Instruire
<ul style="list-style-type: none"> • Efectuarea de instruire necesară în ceea ce privește răspunsul în situații de urgență, inclusiv, dar fără a se limita la, implementarea PAU • Instruire privind evaluarea rapidă a nevoilor și alte evaluări conexe
Costuri operaționale de urgență
<ul style="list-style-type: none"> • Cheltuieli suplimentare ale Guvernului pentru o perioadă definită legate de eforturile de recuperare timpurie care decurg din cauza impactului unei situații de urgență eligibile. Acestea includ, dar nu se limitează la, costurile personalului care participă la intervenții de urgență, costurile operaționale și închirierea echipamentelor.

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

9.14 Listă școli cuprinse în lotul 1

Nr. Crt.	Lot (1a, 1b, 1c)	Denumire unitate școlară	Nr. copii în entitatea școlară	Nr. Copii care învață în clădiri cu risc seismic	Primar/Gimnazial/Clase mixte în clădirile obiect al investiției	Zona (rural/urban)	Localizare (Localitate, județ)	Soluția propusă (consolidare – C, consolidare și extindere – C+E, demolare și construcție nouă – CN)	Expertiză tehnică care confirmă riscul seismic în clădirile obiect al investiției
1	1a	Școala Primară Puiеști	815	70	Primar	R	Puiеști, Vaslui	CN	Da, RS: I
2	1a	Școala Gimnazială "Anastasiе Panu" Huși	815	110	Clase mixte	U	Huși, Vaslui	C+E	Da, RS: II
3	1a	Școala Gimnazială "Aron Voda" Aroneanu	300	130	Clase mixte	R	Aroneanu, Iași	CN	Da, RS: I
4	1a	Școala Gimnazială "V. Alecsandri" Mircești	353	106	Clase mixte	R	Mircești, Iași	CN	Da, RS: I
5	1a	Școala Gimnazială "M. Dumitriu" Valea Lupului	1051	507	Clase mixte	R	Valea Lupului, Iași	CN	Da, RS: II
6	1a	Școala Gimnazială Boroșești, Scânteia	296	94	Clase mixte	R	Boroșești, Scânteia, Iași	CN	Da, RS: I
7	1a	Școala Gimnazială Coropceni, Ciortești	421	110	Clase mixte	R	Coropceni, Ciortești, Iași	CN	NO

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Nr. Crt.	Lot (1a, 1b, 1c)	Denumire unitate scolara	Nr. copii în entitatea școlară	Nr. Copii care învață în clădiri cu risc seismic	Primar/Gimnazial/Clase mixte în clădirile obiect al investiției	Zona (rural/urban)	Localizare (Localitate, județ)	Soluția propusă (consolidare – C, consolidare și extindere – C+E, demolare și construcție nouă – CN)	Expertiză tehnică care confirmă riscul seismic în clădirile obiect al investiției
8	1a	Școala Gimnazială "A. I. Cuza" Podu Iloaiei	1203	340	Clase mixte	U	Podu Iloaiei, Iași	CN	Da, RS: I
9	1b	Școala Gimnazială "F. Julea" Negriștești	215	160	Clase mixte	R	Negriștești, Galați	C+E	Da, RS: III
10	1b	Școala Gimnazială nr. 1 Matca	629	296	Clase mixte	R	Matca, Galați	CN	Da, RS: II
11	1b	Școala Gimnazială "Angela Gheorghiu" Adjud	353	190	Clase mixte	U	Adjud, Vrancea	CN	Da, RS: II
12	1b	Școala Gimnazială "N. Crevedia" Crevedia Mica, Crevedia Mare	117	117	Clase mixte	R	Crevedia Mică, Crevedia Mare, Giurgiu	C+E	Da, RS: II
13	1b	Școala Gimnazială nr. 1 Gostinari	352	275	Clase mixte	R	Goștinari, Giurgiu	CN	Da, RS II
14	1b	Școala Gimnazială "M. Viteazul" Hulubești Călugăreni	114	114	Clase mixte	R	Hulubești Călugăreni, Giurgiu	CN	Da, RS: I
15	1b	Școala Gimnazială nr. 3 Buftea	215	215	Clase mixte	U	Buftea, Ilfov	CN	NO
16	1b	Școala Gimnazială nr. 1 Ciorogârla	457	247	Clase mixte	R	Ciorogârla, Ilfov	C+E	Da, RS: II

CMSM – PROIECTUL „ȘCOLI MAI SIGURE, INCLUZIVE ȘI SUSTENABILE”

Nr. Crt.	Lot (1a, 1b, 1c)	Denumire unitate scolara	Nr. copii în entitatea școlară	Nr. Copii care învață în clădiri cu risc seismic	Primar/Gimnazial/Clase mixte în clădirile obiect al investiției	Zona (rural/urban)	Localizare (Localitate, județ)	Soluția propusă (consolidare – C, consolidare și extindere – C+E, demolare și construcție nouă – CN)	Expertiză tehnică care confirmă riscul seismic în clădirile obiect al investiției
17	1b	Școala Gimnazială nr. 2 Crețești Vidra	134	134	Clase mixte	R	Crețești Vidra, Ilfov	CN	Da, RS: II
18	1b	Școala Gimnazială "M. Eminescu" Ghermănești Snagov (corp nou)	262	262	Clase mixte	R	Ghermănești Snagov, Ilfov	CN	NO
19	1b	Școala Gimnazială nr. 1 Tunari	551	180	Clase mixte	R	Tunari, Ilfov	CN	Da, RS II
20	1b	Școala Gimnazială Călinești	177	177	Clase mixte	R	Călinești, Teleorman	CN	Da, RS: II
21	1c	Școala Gimnazială nr. 167 S6	381	381	Clase mixte	U	Sector 6, București	C+E	Da, RS: III
22	1c	Școala Gimnazială nr. 168 S6 (corp str. Alizeului, nr. 9))	381	180	Clase mixte	U	Sector 6, București	CN	Da, RS: II
23	1c	Școala Gimnazială nr. 168 S6 (corp Calea Giulești, nr. 7)	381	180	Clase mixte	U	Sector 6, București	CN	Da, RS: II